

www.libtool.com.cn

CJ 50 [Agc]

www.libtool.com.cn

Oxford University
ENGLISH FACULTY LIBRARY
Manor Road, Oxford OX1 3UQ
Telephone: (0865) 271050

Opening Hours:

Full term: Monday to Friday: 9.30 a.m. to 7 p.m.

Saturday 9.30 a.m. to 12.30 p.m.

Vacation: Monday to Friday 9.30 a.m. to 5 p.m.

Saturday closed.

The Library is closed for approx. one week at Christmas and at Easter, and during August.

This book ~~should~~ be returned on or before the latest date below:

CANCELLED
29 NOV 1999

CANCELLED
30 OCT 1999

18 MAR 1999

Readers are asked to protect Library books from rain, etc. Any volumes which are lost, defaced with notes, or otherwise damaged, may have to be replaced by the Reader responsible.

300036268S

www.libtool.com.cn

ÅGRIP
www.libtool.com.cn

AF

NOREGS KÖNUNGA SÖGUM.

DIPLOMATARISK UDGAVE

FOR

SAMFUNDET TIL UDGIVELSE AF GAMMEL NORDISK LITTERATUR

VED

VERNER DAHLERUP.

KØBENHAVN.

S. L. MØLLER'S BOGTRYKKERI.

1880.

www.libtool.com.cn

FORORD.

Blandt Norges kongesagaer indtager det værk, der sædvanlig går under navnet Ágrip, en mærkelig stilling; ikke alene er det den ældste på oldnordisk skrevne bearbejdelse, — det synes at være forfattet omtrent år 1190¹⁾ — der er os bevaret, og som sådan hyppig benyttet, eller endog ligefrem udskrevet af forfatterne til Morkinskinna, Fagrskinna o. fl. ja selv af Snorre Sturlessön, men det indeholder også ting, der ikke er os bekendte andensteds fra, f. eks. brudstykket af det ellers ukendte kvæde Oddmjörr, fortællingen om Herser og Vigda o. a. m. Står dets forfatter end i fremstillingsæвне og kritisk sans langt tilbage for forfatterne til sådanne værker som Fagrskinna og Heimskringla, findes der dog stykker, som ingenlunde er uden æstetisk skönhed (f. eks. fortællingen om Snefrid, kap. 3—4), ligesom han undertiden synes at have det rette over for Morkinskinna og Fagrskinna.²⁾

Foruden den historiske interesse, der således er knyttet til Ágrip, har den også for sprogforskerne en ikke ringe betydning, i det håndskriftet, hvori den er bevaret, om det end ikke hører til de allerældste, dog, som jeg senere skal forsøge nærmere at påvise, er af en meget betydelig ælde,

¹⁾ se G. Storm: Snorre Sturlassöns Historieskrivning s. 28.

²⁾ se f. eks. Storm: l. c. s. 186.

ligesom der i det findes en mængde enkeltheder i sprogform og retskrivning, der er af den største sproghistoriske betydning.

Af Ágrip findes der allerede to udgaver¹⁾:

a) af P. A. Munch: „Brudstykke af en gammel norsk Kongesaga“ (med dansk oversættelse) i „Samlinger til det norske Folks Sprog og Historie“ II (Christiania 1834) s. 271—335.

b) af [Finn Magnusson]: „Stutt ágrip²⁾ af Noregs konunga sögum“ i „Formmanna sögur“ X (Kaupmannahöfn 1835) s. 377—421³⁾ med oversættelse i „Oldnordiske Sagaer“ X s. 329—371 og „Scripta historica Islandorum“ X s. 350—392.

Af disse udgaver er navnlig Finn Magnussons besørget med en for den tid sjælden stor omhu. Når jeg altså ikke des mindre har ment at turde byde den oldnordiske litteraturs og sprogvidenskabes dyrkere en ny udgave, da er det, fordi jeg tror, at der af et i alle henseender så vigtigt kildeskrift som Ágrip bør findes en udgave, der så vidt muligt kan erstatte håndskriftet selv og kan danne et pålideligt grundlag ved så vel historiske som sproglige undersøgelser over dette mærkelige værk, hvilket ikke kan siges at være tilfældet med

¹⁾ Desuden har prof. Gislason med sin bekendte sjældne omhyggelighed aftrykket spalterne 13 og 14 i sit fortrinlige værk „Um frumparta íslenzkrar tungu í fornöld“ s. XXXIX, i hvilket skrift man vil finde talrige sitater fra Ágrip.

²⁾ Fra denne titel skriver sig navnet Ágrip (udtog), der nu xar' iðoxyn bruges om denne kongesaga.

³⁾ Et uddrag af denne udgave findes i „Antiquités Russes“ II s. 85—91.

de tidligere udgaver, hvor höjt de end står over de aftryk af gamle håndskrifter, som ellers præsteredes for 40—50 år siden. Hvor vidt min udgave, trods de ufuldkommenheder, jeg vel véd, den lider af, nogenlunde vil kunne tilfredsstille disse krav, må selvfølgelig andre afgøre.

Det eneste håndskrift, hvori Ágrip er bevaret, er des værre ufuldstændigt; det indeholder to større lakuner: mellem kap. 48—49 og kap. 51—52; desuden mangler så vel begyndelsen som slutningen. Man tør dog med sikkerhed antage, at det oprindelig har begyndt med Halfdan svarte (ligesom *Fagrskinna*) og har sluttet med Sigurd Jorsalefarer.¹⁾ Håndskriftet findes i den arna-magnæanske samling på universitetsbiblioteket i København og har der nr. 325 fasc. 2. 4to. Det er et — af et islandsk håndskrift at være — ret lyst, uindbundet pergamenthåndskrift, bestående af 24 blade, fordelt i 4 læg således, at første læg foruden det nys nævnte ufuldstændige blad indeholder 7 blade, andet læg 8 blade, alle fuldstændige, tredje læg 7 blade og lævninger af 5 udklippede, af fjerde læg er kun 2 sammenhængende blade tilbage. — Bladenes størrelse er omtrent 4 desimaltommer 7¹/₂ linje (= 149 millimeter) i længden og 4 tommer 2 linjer

¹⁾ Jeg antager, at håndskriftets første blad, hvoraf nu kun et lille stykke er tilbage, har indeholdt sagaens begyndelse; at der nemlig med undtagelse af dette intet mangler i læget, ses af, at der efter det med det ufuldstændige blad sammenhængende syvende blad (sp. 25—28) ikke er nogen lakune i teksten. Som en løs formodning udtaler jeg, at det mulig bl. a. har indeholdt fortællingen om Halfdans og Ragnhilds drømme (se bogstaverne Ra[gnhildr] og dr[avmr]?).

(= 131 millimeter) i bredden. På hver side er 2 spalter; linjernes antal er: 26 på sp. 20, 24 på sp. 18 og 22, 23 på sp. 89—90, 22 på sp. 91—96, på alle de andre spalter er der 25 linjer. Håndskriftet er, som jeg senere skal komme tilbage til, skrevet med tre forskellige, omtrent samtidige hænder (første hånd sp. 1—88, anden hånd sp. 89—92, tredje hånd sp. 93—96). Skriften er næsten overalt meget tydelig, kun på de to første sider er den på grund af slid noget mindre let læselig. Blækkets farve er brun eller (i de to sidste hænder) sort; farvede begyndelsesbogstaver er undertiden på en plump måde tilføjede af en senere hånd (som det synes fra det 15. årh.), men findes ellers ikke; der er dog som oftest ved hvert kapitels begyndelse ladet plads åben til dem, og det første bogstav er da udeladt (se f. eks. 50⁸), men undertiden er der ved kapitlernes begyndelse anbragt et lille bogstav omtrent ude i margen, som det synes, til vejledning for ham, der skulde have malet begyndelsesbogstavet (se f. eks. 44²²). — Meget ofte findes der i håndskriftet et åbent rum, som synes aldrig at have været beskrevet, ligesom der jævnlig er udraderet bogstaver eller ord tilsyneladende af skriveren selv. — Af yngre hænders tilføjelser findes foruden de i anmærkningerne anførte og en del kradserier følgende¹⁾:

Spalte 15 i margen ud for l. 13—14: hialmadr & brynmadr (15 årh.); sp. 16 i margen foran l. 16 et tegn, der ligner runen V; sp. 17—18 nederst på siden: petta piki

¹⁾ Jeg opløser her forkortelserne uden at antyde deres tilstedeværelse, ellers trykkes overalt i dette forord de bogstaver, som i cod. ikke ere skrevne fuldt ud, med kursiv.

mer vera gott blek enda kann ek ecki betr sia (15 árh.); sp. 29 i flugt med l. 18 med grönt blæk nogle ulæselige ord, ligesom de 4 følgende med samme hånd (15 árh.) som de grønne initialer; sp. 30 i flugt med l. 16: floti ástridar; sp. 32 øverst: vm olaf conung; sp. 84 i fl. m. l. 1. vm olaf konung; sp. 37 i fl. m. l. 24: Gipting olafs konungs; sp. 35—36 nederst, med en hånd fra 17. árh.: þessa bok uilda eg gæt (sic!) lært medan(?) Gud gefe myr gott ad læra.

Arne Magnusson kalder Ágrip i kataloget: Vetustum Historiæ Norvegicæ Compendium (hertil er föjet, så vidt vides, med dr. Vigfússons hånd: Ágrip 24 foll. 4to minimo, capite et calce mutilum). På omslaget om håndskriftet har Arne ligeså skrevet: 325(2) Vetustum Historiæ Norvegicæ Compendium. Mutilum est, (hvortil Vigfússon(?) har föjet: Ágrip 325. 4to. 2). På løse sedler, der ligger i håndskriftet har Arne Magnusson gjort følgende bemærkninger: foran sp. 1: Eignar menn þessa fragments hafa nylegast vered: Þorgeir Jonsson, Jon Hakonarson, Þorðr Jonsson, Eg (Vigfússon(?) tilföjer: Höndin án efa íslenzk.). Foran sp. 64: Hier er einn auka mide, er eins lá, ádur enn eg arkid samanfeste. Er eins og hann hefði fastur vered vid blad, sem nu skyldde hier vanta á mille. Enn af contextu synest, sem eckert vante, og hefr hann þá lagdur vered i hrygginn til styrktar, hvad þó er undarlegt, þar arked nogu þykt var. Qvicqvid sit, þá synest mier óefad ad eckert vante hier á mille. Foran sp. 89: Hier ætla eg vanta 1. blad utan um þessa 2. blöð, hvar vid annad hafi samfast vered sem vante aptan vid þessa 2. blöð,

sem hier liggia innani. *Foran sp. 92:* Hier innani mun vanta 4. blöd, sem tynd sieu. *Efter sp. 96:* Hier aptan vid vantar ad visu. 1. bläd sem ádur er sagt. likast hier vante og eitt ark, enn þá aptanvid'eda nockur blöd, sem vered hafi i arke fyrer sig sialf.

Angående skrivemåden i den del af håndskriftet, der tilhører de to første hænder, som kan behandles under ét, er følgende at mærke:

Aksenter anvendes ret hyppig, jeg har i det hele fundet dem brugt på 697 steder; heraf er de 623 „rigtige“ ɔ: satte over vokaler, der efter de gamle kvantitetslove må være lange; særlig hyppig anvendes aksenten over præpositionerne á og í. Ved siden af disse 623 „rigtige“ aksenter står nu altså 74 „urigtige“ ɔ: aksenter over oprindelig korte vokaler. Her fra må imidlertid regnes 20 aksenter over kort i, da den hér, som påvist af dr. Wimmer i Oldnordisk læsebog² XII, kan være blot grafisk; her hen regner jeg således: *fi* 23⁶, *fi* 43²⁵, *in* (ind) 25²⁵, *krifne* 89³ o. fl. Kun på 2 steder: *bæpt* 85⁴, *lænd* 89¹, tror jeg, at aksenten er sat for at betegne kort o (jvf. Wimmer l. c.)¹), og noget lignende gælder

¹) Måske hører dog også *fi* 17¹⁸ her hen, ti ellers sættes der aldrig aksent foran lk, lg, lp, lf og lm: *folcet* 47²⁵, *galganum* 78¹⁴, *hjalpræða* 34²³, *ulfr* 62²⁴, *hialm*, 15¹, ligeså *halsi* 78¹⁴, *scaldett* 72⁶.

vistnok om følgende 4 steder: æx 7²², áfra 13¹, óxina 15¹⁶, áx 32¹⁹, hvor aksenten kun synes at skulle betegne udtalen ø. Af de øvrige 48 tilfælde er aksenten på 38 steder anvendt over vokaler, der i det nyere sprog er lange: fleri 40⁵, uera 89¹⁹, fræca 56⁴, sevtíl sveiH 79⁵, friþ 72⁹, Gopraþr 32², ðali 76¹⁷ o. fl. Her hen må vel også regnes: hlajpno 52²⁴, fapér 89²³, staphesta 91¹², hvor aksenten blot er bleven rykket for langt til höjre¹). De tilbagestående 6 tilfælde, for hvilke jeg ikke har kunnet finde nogen regel er følgende: þoptýH (læs þoptiH) 5⁷, létta (af létja) 5¹², næcquærH 11¹³, flvta 24²⁵, scat (tributum) 32⁷, sevrtoH 60¹¹. — Man vil således sé, at de regler, dr. Wimmer har fundet for aksenternes anvendelse i R også gælder for Ágrips vedkommende, i det længdetegnet ikke alene sættes over de vokaler, der i gammel tid var lange, men tillige over dem, der ved den ny kvantitetslovs gennembrud var blevne forlængede.

Ganske ejendommeligt, så vidt jeg véd, for Ágrip er, at den ikke alene betegner vokalerne længe ved den almindelige aksent, men også undertiden deres korthed ved en prik over vokalen²). Jeg antager, at det oprindelig var hensigten at

¹) Måske hører også uer á dale 50⁷, hid, skönt jeg snarere tror, at det er en ved en misforståelse opstået fejl.

²) Undertiden kan prikken komme til at stå omtrent eller ganske over den foregående eller efterfølgende konsonant.

sætte denne prik over ord, der ellers vilde komme til at se fuldstændig ud som et på samme måde stavet ord med lang vokal: *vár* 43⁷ (*attentus*, mods. *vár*, *noster*), *fátt* 6⁴ (*sedebat*, mods. *fátt* *vidisti*), *fær* 54⁵ (*iter*, mods. *fær* *profectus est*), *feih* 55⁸ (*pellis*, mods. *feih* *fulget*) o. s. v.; men prikken anvendes også på steder, hvor der ikke kan være tale om forveksling: *rághjar* 4⁸, *tveggia* 7¹³, *fverpino* 15²¹, *flochu* 16¹⁷, *fama* 66¹⁰, *helt* 74¹⁰, *ill* 78¹¹, *atbvrp* 87⁶ o. s. v. På 4 steder sættes prikken over ubetonede stavelser: *scaldett* 72⁸ (fejl for *scaldett*?), *fehiu* 77²⁰, *conungreih* 80¹⁴, *scotit* 81²⁰. I alt sættes denne prik over kort vokal på 125 steder (heri er naturligvis ikke indbefattet y-tegnene y, v o. s. v., hvor prikken jo er rent grafisk). — Over oprindelig lang vokal er prikken sat på følgende 7 steder: *hrærp* (*mota*) 62⁴, *ambött* 17³, *uæri* 24¹³, *athæfi* 34¹², *vænte* 38²⁰, *hvarrtueggia* 69¹¹, *rænriki* 72¹⁸.

Jeg går nu over til at omtale de enkelte vokaler og behandler da i reglen de korte og lange vokaler under ét, q betegner altså, når der ikke göres nogen bestemt bemærkning, så vel q (ö) som q (ó).

a står på følgende 5 steder i steden for det omlydte korte q: *callop* 12², *haffo* 13⁹, *landum* 18²³, *landom* 57¹⁷, *hvarfopo* 77¹⁰; af navnet *Magnús* findes 6 gange (47¹⁹, 53¹⁹, 54²², 57², 74⁹, 90⁹) former uden omlyd i steden for det

almindelige magnuf¹). I ubetonede stavelser findes a for u (o) i en del hunkönsord på -an: aengiaH (æggjan) 5¹¹, scipan 64²³, uinga 75¹⁰. Superlativ af gópr skrives stadig med a i rodstavelsen: .bapzter 90⁶, bapftra 47²⁴, bapztra 54¹ (jvf. bapto 53¹⁷, baptpu 57²⁴ o. fl. st.), men som adverbium bruges betzt 1¹⁰, 19¹⁶ o. fl. st.; derimod forekommer batr aldri. Ved siden af ax, qx o. desl. findes ax på 3 steder (3¹², 3¹³, 8²). varí (= vērí) 46¹⁰ og fara (= fēra) 69²² er vist kun fejl.

Medens u-omlyden af det korte a ikke findes udtrykt på de nys nævnte 5 steder, har jeg kun fundet ét eksempel på manglende u-omlyd af á nemlig apiaH 36²⁵, ellers finder vi overalt hacon, roþum, aœH o. s. v.²) Om de forskellige måder, hvorpå q udtrykkes, sé i øvrigt under de vedkommende bogstaver.

av³) bruges meget almindelig i Ágrip, hvor det har følgende forskellige betydninger:

¹) Jeg kan ikke være enig med Storm (Sn. St. Hist. s. 25) i at betragte forskellen mellem magnus og mǫgnus som blot grafisk.

²) hatr (modus) i Fms. X 377 er fejl for hǫtr 1²².

³) Undertiden kan a komme til at sé ud ganske som æ; da det imidlertid altid ved nøjagtigt eftersyn vil vise sig, at æ'tet på de 92 første spalter er opstået ved, at blækket er løbet ud, eller ved andre lignende tilfældigheder, har jeg ikke betænkt mig på at trykke æ overalt på sådanne steder.

- a) au: cap^{cap} 3¹⁹, fargo 26²⁵ o. s. v.
- b) ø, ø: ax 32²², camr 9¹⁰, fna^{na}rosc 10²³, fa^{fa}ððr 17², oha^{ha}gþ 44². Betegner ø i holavýiom 22¹¹ også ø?
- c) q, q: bæt^{to}ptō (optimorum) 55⁴, hæg^{vit} 47³, ca^{ll}loþ 17¹, ra^þom 8¹⁹, á (flumen) 59⁷, hár (= Óðinn) 12⁰. Særlig mærkes Magnuf, der, som nys anført, er den gennemgående form i Ágrip: 57¹⁰, 62¹⁴, 80²¹, 85¹⁷ o. s. v. I a^ucaþo 33²¹, a^uflaþo 76¹⁸, hármaþo 84²². o. fl. må det sidste ø også opfattes som q (ikke o), jvf. logð^{ndom} A. M. 237 sp. 5¹⁰. I fann^{ndi} 29¹⁴ er ø vist kun fejl for a.
- d) o, ó: aurofto 2¹⁷, ø^{ll}h (effecit) 70²⁵, þá (tamen) 72⁶, fætti 25⁹.

De til ø svarende usammenslyngede tegn av og au bruges ikke så meget som dette: av betegner: a) au: navta 2², bravt 40⁹, b) ey: avfinðr (= Eyvindr) 12¹⁹, ravr (= hreyr) 30⁶, undtagelsesvis også c) ø: avxi 14¹³ og d) q: avgm^{vndr} 80²². au betegner ligeledes hyppigst tvelydene au og ey: a) gaular^{ðali} 13⁵, braut 31⁹, b) graupr 18¹⁹, auften^h 84²⁵; undtagelsesvis betegner det q i auz^{erar} 8⁴.

Et, så vidt jeg véd, for Ágrip ejendommeligt tegn, er æ, et tegn, der, da det i og for sig ikke synes at give nogen mening, vist må være opstået ved misforståelse af et andet bogstav (man kunde i så fald mulig tænke på œ). Det bruges regelret til at betegne ø, ø: æx 72², gær 92², fæ^{ri}

28⁷, mæðr (*fatigatus*) 66²³, færker 90¹⁴, i alt som betegnelse for ø på 39 steder. På følgende 8 steder har det andre betydninger, nemlig a) *q*: fræmstr 19¹⁵, hialpræpa 34^{23,1}) farfælo 70¹⁸, stednavnene: fræþi 12²¹, flæmingia landi 34³, fælo 42¹⁹ (om denne sammenblanding af ø og *q* se videre under æ); b) *q*: ufsændum 34¹⁸; flæræpom 23¹², hvor æ må være fejlagtigt, kan enten betegne flæræpom eller flæræpom.

ø betegner hyppigst ey: hægþr 2⁵, ælar 37⁹ o. s. v.; til betegnelse af au bruges det i fæyr 26²⁵, væpþlæfir 68¹¹ o. fl. st. ø betegner det i ætztr 12¹¹, q i næfom 55²³. Påfaldende er formerne elæpr 20¹⁶, flægfar fiørþr 47¹⁸ (jvf. raykill 4⁷), der svarer til de andre kongesagaers Klyppr (Hkr. 121) og Slygsfjörþr (Fsk. 88), (rykill Hkr. 63), en tredje hertil svarende form er: lægi 28¹⁵ = lygi.

. Sjældnere end ø er det usammenslyngede ay: hayra 29¹⁵, fnaypo 39²⁰, ayga 81¹⁸ o. s. v.

ø er hyppig skrevet således, at den streg, der for neden lukker for øjet, er forlænget opad til højre, et følgende kan derved få lighed med ʔ f. eks. i helt 14¹; da jeg imidlertid ansér det for utvivlsomt, at dette ø kun er opstået ved en tilfældighed og ikke i nogen væsentlig henseende er forskelligt fra et almindeligt ø, har jeg ikke gjort nogen bemærkning

¹) jvf. dog anm.

om det i anmærkningerne¹⁾. — De til e svarende store bogstaver er *Ė* eller *Ė̃*.

I betonedede stavelser anvendes e til betegnelse af:

a) „virkeligt“ e: *ec* 17¹⁷, *lete* (amitterent) 66⁷; b) *ę*: *tekij* 23²³, *legia* (= *lēgia*) 61⁰. Som sideform til *ei* bruges e i: *Ėrier* 8¹, *vetlor* (= *veizlor*) 65¹⁹ o. fl., som sideform til *ø* (a o. s. v.) i: *fleri* 40⁵, *gerřimūm* (sic!) 89⁵ o. s. v.; af *engi* forekommer kun former med e (9¹⁶, 14², 47¹ o. s. v.).

I ubetonede stavelser veksler e og i således, at e bruges 249 gange, i 1653. Angående deres specielle brug har jeg gjort følgende spredte iagttagelser:

e bruges stadig i præteritum medium af de svage verbers a-stammer: *anðapesc* 57²⁰, *callapesc* 90¹⁷, *quangapesc* 38¹ o. s. v.; i aktiv findes derimod både e og i: *scipape* 59⁷ men *tignapi* 29²¹; i medialformerne af de andre klasser findes ligeledes både e og (oftere) i: *ðvalpesc* 60¹⁷ men *gerpisc* 32¹⁴. I følgende enkelte former har jeg fremdeles udelukkende fundet e: *marger* (88²³), *aller* (68¹⁴), *iarleij* (81¹⁰), *þrælleij* (25²⁰). Aldrig bruges e efter k og g med umiddelbart foregående lang vokal: *riki* 19¹², *fækir* 60²⁴, *eigi* 22¹⁴, *magi* 65¹⁹ o. s. v., når derimod den foregående vokal er kort, findes både e og i: *norege* 88², *noregi* 11¹¹.

¹⁾ Også Gislason har på det anførte sted (14¹) trykt helt (Frp. XXXIX),

ę forekommer kun i betonedede stavelser og kan dør bruges i de samme tilfælde som e: a) Gęfit 16¹⁵, ręp 3⁸; b) glępi 72¹, fęheimi 91¹⁸. Som sideform til ei findes det i: uętti 38⁹, hvorimod det ikke, mąskę tilfældig, forekommer som sideform til ø i former som snęri o. lg. Ejendomme- ligt er: ęa (semper) 19¹⁸.

æ bruges ligeledes kun i betonedede stavelser og har dør også de samme betydninger som ø: a) næcquærę 11¹³; det er mąskę tilfældigt, at det ikke forekommer = é (og heller ikke som dette i steden for ei); b) æfđi 50¹⁰, fęhęięri 17²¹. I steden for ø bruges det i: fnęri 11¹⁷, fnęrię 15²⁵ o. fl. st., hvor æ sikkert gengiver udtalen e, ikke ø. På følgende 4 steder må det derimod antages at betegne ud- talen ø: Goprępr 8⁹, ftęrfto 47¹⁰, pręnda 50²⁵, ohęęęęđi 89¹⁷, med hvilket forhold den ovenomtalte brug af æ = æ er parallel. At man dog ikke af denne vekslen kan slutte, at ø allerede i en så tidlig tid i udtalen var faldet sammen med ę, kan indsęs (foruden af det usandsynlige, der a priori ligger deri) af: a) at man på slige steder aldrig finder de ellers med æ ensbetydende tegn ø og ę, men kun æ, der i form ikke fjærner sig så meget fra ø eller æ, b) at æ også bruges = kort ę i fręmętr 19¹⁵, hvor der aldrig har fundet en slig sammenblanding sted, samt c) at æ i Goprępr 8⁹ må betegne det korte ø, om hvilket det samme gęlder som om ę i fręmętr. Jeg tőr altså med sikkerhed påstå, at æ

i disse tilfælde kun er en mindre nøjagtig betegnelse af lyden ø, men ikke gengiver nogen særlig udtale. Dette må derimod være tilfældet med æ i æftrþ = Ástriþr 30¹⁸, en form, der umulig kan være blot grafisk forskellig fra den sædvanlige.

æ for æ skrives et par steder: uaeri 14⁸, faet 57¹⁵ (jvf. 6a 19¹⁸).

ei skrives også ei eller æi: fveih 52⁹, fveih 76¹³, æiftr 31¹⁹. — Ejendommelig er brugen af ei (ei, æi) for e (e) i: ðreipit 31²¹, ðreipih 31²³, herteichit, -kih 31^{22,23}, ueirit 17², 36²⁴, ueihlandi 34⁸, landa mæiri 38¹⁶, heifir 40¹⁴, 47⁶, veigit 48¹⁵, læigi (jaceret) 49²⁴, ueirit 56¹⁸, heifir 55²², eigill 78^{16,23}; har det i, der i alle disse ord, med undtagelse af det fremmede navn ueihland, står i den nærmest følgende stavelse fremkaldt disse ejendommelige former? — æi for ey bruges i: æifvfla 31²⁴.

ey og æy er langt sjældnere end øy, det første forekommer kun i leynafþ (leynask) 31⁷, det sidste lidt oftere: fnæypu 38¹³, fvþr æyiar 43¹⁹, Gnæyft (læs Græyft) 55²⁰. Særlig mærkes fæyfla (septendecim) 84¹⁹.

i bruges vekslende med y i: miclo 24⁵, firir 27²⁵, briniohi 15²² (sé s. 103) o. fl. st.; vekslende med e i mþal (70⁸, 82²⁴) = meþal (24¹⁹, 60¹). — Om brugen af i i ubetonede stavelser sé under e.

j bruges ganske i samme betydning som i: J þvi bil 27¹⁵, jorþena 15¹⁹.

o betegner i betonedede stavelser a) o: kono 18¹⁸, blop 3¹². Særlig mærkes, at der ved siden af de yngre former med u forekommer ældre former med o i følgende ord: Gopræpr 3²², Gopræpr 8⁹, gopræpe 19¹³, hvorimod det enkelte gob ikke forekommer; goll findes kun i sammensætningen goll-ropiH 15¹, ellers gull; fona 3¹⁴, foH 70¹⁰ men almindelig fun-; moH 36¹, montu 35¹⁸ o. fl. st., men almindelig mun. Mærk ligeså golaþingi 12², 75⁴, g^uola(r)ðali 24¹⁸ men gavla ðal 25^{5,19}, gaularðali 13⁵. b) ø: Scioldungr 3¹, blaþ rof (bloþrøf) 41⁷. c) ø kun i comr 22⁶, 54¹⁴, gofimar 85²⁵, -um 88²⁵, more 76¹⁷. — Særlig mærkes þrio (= þrjú) 83¹⁴. — Den nægtende forstavelse hedder altid ó: oarani 52¹², óroaþp 73²².

I ubetonedede stavelser er o almindeligere end u; det første forekommer 652 gange, det sidste 230 gange. Foran r bruges altid o: kono: 24⁹, fyfto: 47²³ o. s. v., den eneste undtagelse fra denne regel, der måske forekommer, er: uip lægvr 33³, hvor v er meget tvivlsomt (sé anm.). I dativ af hann skrives aldrig o men kun u: 35⁷, 54¹¹, 75¹³ o. s. v.

ø, der ligesom ø kun bruges i betonedede stavelser, kan der anvendes på de samme steder som o: a) øfaj 29⁸, bløp 3¹³, ølog 20⁸; b) møgnuf 92², høgut 47⁷, øþlo (condiderunt) 71²³, øþi (vulnera) 83¹⁴; c) ømr 67¹⁹, øþra 17¹⁰.

ø (på 2 steder forekommer ø: ømr 19¹¹, ønfca 27²²) anvendes temmelig sjældent (6 gange): a) = ø: auzørar 8⁴,

færbom 78¹⁵, ^{or} gerrúfimum 89⁵, Gørþisc 89¹¹; b) = ey i fæti 16¹⁴. Påfaldende er ø'et i þessø (þesso) 36¹¹.

u og v bruges som i alle gamle håndskrifter fuldstændig i flæng: Gupræpr 4⁴, gvpvæfi 6¹⁷, uar 2³, var 6²⁴. De kan bægge (navnlig v) bruges i betydningen y: furir 56²⁰, fvirr 22¹³; om u og v i denne betydning sé under y. Som nys anført anvendes u næsten overalt i sunr: funr 26³, funar 3¹⁷, svnu 19⁴ o. s. v.; på samme måde er gup (32¹, 53¹⁵, 86¹⁷ o. s. v.) almindeligere end gop, der, som anført, kun bruges i sammensætninger, hvor dog også gup forekommer: Gupræpr 4⁴, guprun 24¹⁶ o. s. v.; det samme gælder om forholdet mellem gull og goll: gulli 70²², Gullharaldr 21⁵. (sé i øvrigt under o). — I fugurpar 63¹⁴ er u vist fejl for i.

y kan også bruges i betydningen u, v; for u står det i ný (50¹⁷) = nú, tvitýgr 86¹⁷, hvgfpar 68²³ bør måske læses hvgfpar (sé anm.); v betegner det i tyeim 9⁹. — y bruges gennemgående i byskop: 13¹⁸, 71⁵, 86⁷ o. s. v.; myclo (6²²) veksler med miclo (24⁵); ór (31¹⁶) og ýr (16⁵) er omtrent lige almindelige. voxnom 59²¹ er vist kun en fejl, der er opstået ved, at skriveren først har villet skrive vxnom, men derefter rettet det til oxnom, men glemt at sætte en prik under v. — Så vel over y som over v sættes der i reglen en prik, som almindelig i gamle håndskrifter; denne prik må altså ikke forveksles med den, der i andre tilfælde bruges i Ágrip for at betegne en vokals korthed. En særegen form for y er y,

der forekommer i laund 9⁸, haupri 26²¹, au (insulam) 66¹⁵ auhi 66¹⁹; jeg antager, at tegnet er opstået ved, at skriveren først har skrevet au, men derefter, for at betegne, at det skulde læses som ay, har sat en krølle under u'et.

Angående konsonanterne i almindelighed må mærkes, at der ingen stræng forskel göres mellem enkelte og dobbelte lyd: feikio (skikkjo) 25¹⁸, beidife 67²⁵, ligr (jacet) 6²¹, hett (hét) 17³, opprvpar (óprýpar) 23²¹, landði 49¹⁴; H, R o. s. v. anvendes derfor så vel til at betegne den enkelte som den dobbelte konsonant, hvorfor man f. eks. ikke kan vide, om eh kar enkelt eller dobbelt n, fordi det i reglen skrives med H så vel i betydningen „men“, „end“¹⁾ som „endnu“: de kan bægge skrives både med H og n: a) EH 12², En 18²⁵; b) eH 8⁸, en 22²¹. Det samme gælder følgelig også om þeiri, þeira o. s. v.: þeirri 31²⁴, þri 81¹⁸, þi 34⁹, 54⁵ o. s. v.

h har i hdskr. altid formen h. Det bevarer regelmæssig foran r og l: hræih 69²², hlvt 11¹⁹; kun i følgende få tilfælde er det udeladt: ravr (hreyr) 30⁶, rinda 84⁹, rana sunr 81⁶, riþ 84¹⁵, laut 41²⁵, lvt 82⁹; derimod findes der intet eksempel på bortkastelse af h foran n. I indlyd efter konsonant er det bortfaldet i sigvatr 52¹⁷, 55¹⁵, fastaldr (fasthaldr) 70²⁴. Overflødig er det tilføjet i hlvpfevldi (lýp-skyldi) 49¹⁹, samt i følgende navne: maughuf 56¹⁰, hælcle

¹⁾ an forekommer ikke.

(= Öglóe) 21¹² og hvrnaíarl¹) (=Yrnajarl) 22¹⁵; det samme gælder måske også om heffutuna 78³, der i Fsk. 152⁴ kaldes Esjutún (nu: Østun); da Hesjutún imidlertid også forekommer i Hkr. 640¹², er det dog ikke sikkert, at h ej hører hjemme hér. — Af artiklen forekommer kun formerne øH (14¹⁵) og 1H (43²³) o. s. v., aldrig h1H, der kun bruges som pronomener (32²⁰). — Om h i forbindelserne ch og th sé c og t.

p indskydes undertiden efter m foran en dental: fumpt 31^{21,22}, fampnape 74²⁵, fumpri 89¹⁰. pt for det almindelige ft forekommer kun i poptyH (læs popt1H) 5⁷, fcript (mutatum) 56³, fcripta 78²².

b er på følgende 8 steder bevaret i umb: 2²⁴, 11²³, 13²⁵, 18⁵, 22²⁴, 32¹¹, 49³, 82¹⁹, ellers (18 gange) hedder det um²).

f har i den del af håndskriftet, der tilhører de to første hænder, altid formen f, aldrig f, der kun forekommer på de fire sidste spalter; undertiden kan det få en meget stor lighed med f, f. eks. i fin, fvrir 4^{11,19}. Det veksler med v (u) i indlyd mellem vokaler: æfi 70¹⁶, ævi 20¹, hafa 35²⁴, haua 48¹⁵; også yfindr 13²² ved siden af ayuindr 8¹¹ o. s. v.

¹) Jvf. Bugges bemærkninger herom i fortalen til „Jómsvíkinga-saga i latinsk Oversættelse af Arngrim Jonsson. Udgiven af A. Gjessing“ s. XII--XIII.

²) of = umb er ikke ualmindeligt: 33¹⁴, 36¹⁹, 44⁸ o. fl. st.

Forbindelsen pt skrives som nys anført almindelig ft: afta^h 4¹⁸, efter 70¹⁶, gifu^{sc} 23¹⁸ o. s. v. — fn er almindeligere end mn (sé under m): naft^h 53⁸, iaft^{ur} 9¹⁷, saft^{ja} 38¹⁴ o. s. v., ja endog hift^{ne}fore (cœlesti) 35¹². Metatesis af f og l findes i frœchelt (= frækelt) 91¹⁸, eller er det kun en skrivfejl?

v har kun på ét sted i de 92 første spalter den angelsaksiske form p: sper^{pi} 20¹⁹, ellers bruges overalt v.

fv for v findes i stednavnet: sêliu hverfvⁱ 77²⁰. Foran o findes v tilføjet i: sváro 86⁵, bortkastet er det derimod hœrotuegia 64⁷ = hva^{ro}tvegia 63²⁰. I navnet Norvegr er v altid bortfaldet: no^{re}gr 10⁵, no^{re}ge 65⁵, no^{re}gf 36¹³ o. s. v. Om v's vekslen med u, y og f sé disse bogstaver.

m (m) bruges for mn (fn) i sammensætninger med jafn: iam bor^h 67²³, iam ster^{kr} 14¹⁹ o. s. v. samt i iamt 24⁹. mn = fn findes kun i: samna^{pi} 80⁴ og samno^{po} 82¹⁶. mfn = fn: namf^h 9¹³, namf^h 57¹. mpn = mn: samna^{pe} 74²⁵ (jvf. p).

t har i hdskr. — som almindelig andensteds — form omtrent som et græsk τ, deraf forklares skrivfejlene: sparpist (for sparpi^{sc}) 41¹³ og fvit (for fvic) 57¹³.

Efter t går p ofte over til t: at tu 6¹⁵, haltu (= halt þú) 14⁹, ultu 14²⁰ o. fl. st. Påfaldende er vir^ctum 79⁷ (p bevares ellers altid efter k), blót æx 7²² (er t'et fejl-agtig overført fra en genetivform blóts, der ikke vilde være

uden analogier fra de andre gamle håndskrifter?), utcupr 81⁵ (= uip kvpr 83¹³); ejendommeligt er ligeså iartlave 45⁸, iartlaff 53²⁵. — Udlydende t for þ findes i Gefit (date) 16¹⁵. t for ts (z) haves i uetilo 1²⁴, vetlor 65²⁰, uetilo 72¹⁹. Udeladelse af t efter f findes i crifnapi 37⁶, krisne 89⁸ o. fl. st. i samme ord, men criftnif 44⁵ o. s. v. Om former som betpt 19¹⁸ = betzt 1¹⁰ sé nærmere under þ og z.

th forekommer kun i det fremmede navn bartholomæuf 82¹⁹.

d har altid formen ð; det bruges for þ på følgende steder: Quad 62¹, quad 14²¹ (men quap 17¹³, 55¹⁵ o. fl. st.) ouirdr 74⁵, cvrd 63¹⁸ (jvf. cvrþd 60²¹)¹). Ved siden af håndteknr 78⁷ findes også hantekniþ 43¹¹, 67¹³; andfvar 35⁵, men anfvær 35²², 62²¹.

þ er tegn dels for en frikativ, dels for en sibilant: A. Som i alle de ældste islandske håndskrifter bruges þ så vel til betegnelsen af den tonende som den tonløse interdental frikativlyd: ð og þ (tegnet ð forekommer kun på de få nedenævnte steder). Det er — foruden på de også fra det nyislandske sprog bekendte steder — regelret bevaret efter alle de i Wimmers oldnordiske læsebog² VI ff. nævnte konsonanter, altså efter l og (n)²), når rodstavelsen er kort, i alle tilfælde efter m, k og p samt efter (lf)²), lg og ng:

¹) Eksempler på d for þ i kvap og virp kendes også andensteds fra: quad A. M. 237 fol. sp. 5²¹, virde, virder St. hom. 51^{9,21}.

²) Eksempler på þ efter n og lf mangler tilfældig.

fiolþi 16⁸, ðvalþesc 60¹⁷, fæmþar 74⁴, framþi 86¹⁴, speþar 69⁸, ftvrcþi 7¹⁰, fviþr 67²⁵, kippusc 31¹, fvlgb 61²⁴, fvlgb 75¹⁵, hengþr 78¹⁸, hengþi 29¹⁰. Ved falsk analogi synes þ at være overført til uinþlapðc 38¹⁹, uinþlandi 39¹. — På ét sted står der þ efter l med foregående lang rod-vokal: ouinþælþ 54²⁰, men uinþælð 85⁶. Kun ét eksempel på t for þ efter k findes: virtum 79⁷, men da der er en rettelse i ordet, kan man ikke tillægge det nogen betydning. — þr = ndr findes hyppig: fiþr 65¹⁵, utcupr 81⁵ o. s. v., men fanr 35⁷. Ved siden af friþla 26¹⁴ findes frillo 90¹¹, hvor dog det første l er en rettelse for þ. Ved analogidannelse efter infinitiv findes en del præteritumsformer på þð i steden for ðð: fiþði 4¹⁵, hlupði 23¹⁹, beipðesc 69⁹, aupði 79¹⁰, gvrþðr 83⁴ (se flere sådanne former under ð). Endnu ejendommeligere er cvrþð 60²¹; det må vist være opstået ved en fejl, i det skriveren først har skrevet cvrþ, men derefter har villet rette det til cvrð (jvf. 63¹⁸), hvorved han dog glemte at sætte en prik under þ. — þ er bortfaldet foran r i iarþar 72²² men iarþapr 84^{21.1})

B. Som sibilant bruges þ på følgende steder = z: betþt 19¹⁶, beþt 37²³, baþftra 47²⁴, baþto (optimi) 53¹⁷, baþztra

¹⁾ I steden for figraþ 67¹⁰ synes der ligeledes oprindeligt at have stået figrar (se anm.).

54¹, bætptu 57²⁴, utp^can 62², gætþfca 71⁸, clemetþ 73¹¹, bætptu 85⁴, bapzter 90⁵. Det forekommer desuden i følgende medialformer: quapc. (snarere = kvazk end kvap^k) 29⁸, leynafþ 31⁷, gerap 31⁸, bapc 51¹⁷, gerþuþ 71¹⁸, andapþfc 72²⁰, óroafþ 73²².

ð skrives i håndskriftet således, at tverstregen ikke gennemskærer den øverste streg af ð. — Det anvendes i navnet harald 68^{3,25} til at betegne dr (jvf. ðr). Desuden bruges det i følgende ord: quaððo 9⁷, beidðifc 18¹¹, fcrvðder 88²⁴ (for disse 3 ords vedkommende jvf. de nys anførte eksempler på þð), quað 14²⁰, 35¹⁴, 52¹⁷, 68²¹, 71¹⁶, 75¹¹, 79²⁰, lanðc 32⁵. ð har på alle disse steder vistnok betydningen d, der også bruges i de samme tilfælde, beidifc forekommer således 67²⁵, quað på de under d opregnede steder, og en udtale lanðs må sikkert anses for en umulighed; ð synes i det hele taget at have været skriveren et fremmed tegn, med hvis brug han ej var ret fortrolig.

s har i reglen formen f; s er sjældnere. Det bruges kun to gange i former af verbet vera: uaf 27¹⁴, vaf 84⁵; på det første sted synes der kun at stå uaf for tydelighedens skyld: Þat uaf of var. På følgende steder kunde man have ventet z i steden for f: alfevnf 8²² (jvf. alz 7¹⁷), englanf 18⁹, men lanðf 19²⁴, 73^{19,24} (jvf. lanz 86¹⁸), haraldf 19² o. fl. st. men haraldz f. eks. 21⁷, herlen^scr 49¹⁸, útlenfcr 49¹⁸, comifc 60¹² (= comitzc 40⁹), repfc 41⁵ (= rēpzc

18²¹), gopf 63⁸, men rapz 33⁴. Særlig mærkes callatf 63², comf 92⁴; i fvndf 28²⁵ er c måske kun glemt, da det er det sidste ord på siden.

z α) opstået af ts; kun sjælden skrives der z for ts: uelzc (af velta) 29⁹, malz (af malt) 48²², helzc 49¹⁹, crifz 64⁵; i reglen skrives tz: betzt 1¹⁰, utzco 7⁸ o. fl. st., knutz 21⁶, gætzlo 86²³, getzc 92¹⁴ o. s. v.

β) opstået af ds: lanz 18¹², 86¹⁹ o. s. v., elz 5¹⁸, haralz 22¹⁹ o. fl. st., einualz 7¹⁴ o. s. v.; men hyppigst finder man dz: landz 3⁶ (i alt på 12 steder over for lanz), fundzēnf 43⁸, haraldz 21⁷ (i alt på 4 steder over for lige så mange gange haralz), einualdz 42¹⁰ o. s. v. Derimod finder man aldrig tz, ts eller lignende på slige steder.

γ) ps er ofte gået over til ts skrevet tz: ætztr (= øztr) 12¹¹, fitfz 13⁹, fitz 24³, fitz 47 i margen, 67¹⁸, gatzco 56⁶, 89¹³ (jvf. gætpfca 71⁸ under p). Overgangen ps—ts (= tz) finder dog ikke sted, hvor p kommer frem i andre böjningsformer af ordet: yfir bragp 15⁶, rēpzc 18²¹, rapz 33⁴, orp 50²⁰, z er her vist skrevet i steden for s på grund af det foregående p (jvf. s). Enestående former er hælvarz 92⁷ og mclagarz 88², hvilket sidste dog er tvivlsomt (sé anm.).

δ) efter ll og un skrives bestandig z (kun i sammensætningen alfevnf 8²² findes f): alz 7¹⁷, 8¹² o. fl. st., ælztalag 3¹⁴, illzco 50¹², fanzc 26¹⁸, 56², m^z = manz 65¹⁴

o. fl. st.; herhen bör vel også fanz (= fannzk) 66²² regnes. Efter enkelt l og n står derimod altid f: remolf 26¹², hanf passim. Mærk dog iarlz 43¹⁷, men iarl f. eks. 29¹⁰.

ε) i indlyd mellem vokaler findes z (tz) kun i auzørar 8⁴ og nitzi 66¹⁸.

Som mediumsmærke bruges z i braz 4²² og fanz 66²² (jvf. p og s).

r har dels formen r, dels (efter o) ʀ; for rr anvendes undertiden R. — I sunr er r altid bevaret (4⁹, 58¹, 70⁴, 90¹² o. s. v.), ja endog i sammensætninger som: afselfunr 78¹⁶, ranafunr 81⁶ o. fl.; hyppig skrives det dog forkortet .s. 29²⁰, 63¹⁵ o. s. v. Ved siden af nīpr 76^{8,17} o. s. v. står også nīp 64⁵; aftr 9⁸, 16¹⁴ o. s. v., men aft 42¹⁵; primr 31⁵, men prim 21⁴. Fra komparativ er r indtrængt i fīpōfsto 2¹⁷. Rimeligvis ved „folkeetymologi“ er det første r i carlmarna 89⁸ tilføjet (jvf. dog Frp. s. 220). Eksempler på r i steden for hr findes anførte under h. r er bortfaldet (eller assimileret) foran s i fvfta (= fyrsta) 36²⁰, hveffu (= hversø) 61¹⁷, sevfte (= skyrse) 87⁷. Nominativsmærket r mangler i navnene snio frip 4¹⁰, 5¹⁸, þorleif 6¹¹, ęrlīng 8⁷, æftrīp 30¹⁸, brvgiofot 54⁷, gillhrift 90¹⁸. Påfaldende er r'et i caupangrf 74²⁴ = cavpangf 75²⁵.

n (H) betegner så vel lyden n (Brückes n¹) som ŋ (Brückes π¹) hvilket sidste tegn ikke forekommer i Ágrip¹):

¹) På de fire sidste spalter forekommer det vel, men kun i betydningen nn.

niofn 80⁷, ingi 80¹⁴. — n for nd findes i unglandi 2²², ueniglandi 34⁸, men uendlande 34⁸, hantekni 43¹¹, 67¹⁸, ansvær 35²², 62²¹. Særlig mærkes áengiaH (= áeggjan) 5¹¹, engiarcalfr (= Eggjar-Kálfr) 50⁸. — Om enn og en er talt oven for (s. XVII).

Ved l mærkes kun: ouinfæll 24⁸, uinfæl 56⁹, men uinfæld 85⁶; frillo 90¹¹ = friplo, som der først har stået; frechelft 91¹⁸ (= frekøft). l for hl findes på de under h anførte steder. l er udeladt i iarf 22¹⁸ (= iarlfr) jvf. karmanne = karl- El. 63²², mulig er det dog kun en skrivefejl.

k veksler med c således, at c kan bruges overalt, hvor k kan bruges, men ikke omvendt.

c er dels eksplosivlyd, dels sibilant.

A. Som eksplosivlyd bruges c i samme betydning som k: giftisc 23¹⁸, mǫtopofk 24²², toco 30¹⁸, toko 73¹⁸, cæte 71¹⁸, kerleic 79⁶. — I den til got. -leiks svarende afledningsendelse er c hyppig bevaret foran t: lichilict 40¹⁸, harmmolect 52¹⁰; men c findes også, hvor man oprindelig har haft g: læct 77¹⁸ = lægt 85¹⁰. Mærk ligeledes haclpe (= Oglóe) 21¹². En ejendommelig skrivemåde er flvctu 87² (= flutto), det må dog vist bero på en fejl, jvf. omvendt fvit for fvic 57¹⁸ (sml. dog Frp. 94). — Foran de såkaldte „bløde“ vokaler skrives der undertiden (20 gange¹⁾)

¹⁾ Heri er naturligvis ikke indbefattet de fremmede navne: pascchar 37¹⁶, michialf 37¹⁸, nicholaus 81⁷.

ch i steden for c eller k: michil 9¹⁴ o. fl. st., flochiu 16¹⁷, cheſa 30⁸, ſtvrchiu 62⁸, ofampvchi 92¹⁹ o. s. v., de samme ord kan dog også skrives med c eller k, mikil forekommer således 44¹³, fampvcki 11¹⁴. At ch hér må betegne en udtale, der er forskellig fra k's udtale foran de „hårde“ vokaler, synes mig klart, så meget mere som to andre håndskrifter, A. M. 237, fol. (Bjarnarson: *Leifar fornra krist. fræða* isl. 162—167) og A. M. 619, 4to (Unger: *Gammel norsk Homiliebog*), efter hvad J. Hoffory har oplyst i et foredrag i det filologisk-historiske samfund, gör en lignende adskillelse mellem k foran de „hårde“ og foran „bløde“ vokaler, i det der i første tilfælde regelret skrives c, i sidste k; men hvilken denne udtale har været, om det har været den nyslandske udtale som kj, eller blot den velære udtale af k̄, sér jeg mig ikke i stand til at afgøre. — Passivendelsen er — med undtagelse af de få, under p, s og z nævnte tilfælde — altid -ſc (-fk): ec raþomſc 14²⁰, beriaſc 58²¹, mptopofk 24²², comitzc 40⁹ o. s. v. Særlig mærkes geſc 36¹⁰ (= gekksk), fe,c 92²¹ (= fekksk) og toſc (tókksk) 39⁴.

B. Som sibilant bruges c på følgende steder efter en dental på samme måde som z: iatce (= játse) 5⁹, haralðc 29²⁵, garþc 31¹⁷, 53¹³, lanðc 32⁵, lanðc 38¹⁹, krifckirkio 76⁷, kríckirkio 84²¹. baþc 51¹⁷ kan enten være = baþz eller bazk, snarest dog det første.

q bruges kun foran u; quæHna 8¹⁷, quæðdo 9⁷. Påfaldende er quíot (= kjøt) 88¹ (jvf. Gíslason: *Árb.* 1866, s. 381).

gf veksler med kf (cf): margf (af margr) 54²⁵, rícuHgfti 89²²; men at gf kun er en „etymologisk“ skrivemåde, og at udtalen i virkeligheden har været ks, ses af, at gf også anvendes for „virkeligt“ ks: grimlegf (= grimmleiks) 8²², margf (signi; men g er en rettelse for k) 35²³. gi for i (= j) findes i fcrægja 13²², hvífrægja (= húsfréyja) 48²⁵, orcnægjar 69¹³. I glíkr er g altid bortfaldet: hcare 79¹⁴. Særlig mærkes: ørengt (= órennt) 49². — G betegner i ind- og udlyd gg: uigjar 77², hgg 82²², men det anvendes også for enkelt g: feGja (dicunt) 23²⁵.

x betegner ks: uacxa 9²⁴, þexdalr 77¹⁹, uirþilixti 8³, uacrlixti 91⁵ (jvf. g).

Forkortelserne er de i alle gamle norsk-islandske håndskrifter almindelige og ikke talrige. En liste over de vigtigste af dem findes bag i bogen, nærmest til brug for de læsere, der ikke har øvelse i at læse selve håndskrifterne.

At der med spalte 89 virkelig begynder en ny hånd, der går til spalte 92 inklusive, synes mig at fremgå af: a) at skriften, skönt den har en del lighed med den første hånd, dog, som man vil se af faksimilet, har en noget forandret karakter; b) at blækkets farve er mere mørk og glinsende; c) at linjernes antal, som på de foregående spalter (med

nogle få, let forklarlige undtagelser) altid var 25 på hver spalte, her er 23 på de to første, 22 på de to sidste spalter; d) at retskrivningen, skönt den stemmer så nøje med første hånds, at jeg i det foregående har kunnet behandle dem under ét, og frembyder de samme ejendommeligheder som denne (æt, þ = z, ch m. m.), dog udviser følgende afvigelser: ao, der aldrig bruges i første hånd¹), anvendes her som tegn for q i laogþo 89¹; det samme gælder tegnet ɣ (= ok), der ligeledes forekommer 89¹; første hånd sætter aldrig aksent over et „band“ som m̃, hvilket her forekommer: m̃ (= mér) 90⁶.

Anderledes forholder det sig derimod med den tredje hånd (sp. 93—96); selv ved et flygtigt blik her i udgaven vil enhver straks sé, at vi har med en ganske anden retskrivning at gøre, vi træffer en mængde ny tegn: æ, ð, ƒ, fi, l, ȝ, þ, ɣ o. fl., adskillige forkortelser, som er første og anden hånd ukendte: pr̄ (= þeir) 93², è (= er) 93⁴, m̄þ 93⁶ og m; 95¹² (= meþ), s̄ (= svá) 96²⁰, .p. (= við) 94¹⁶, (= var) 93²⁰, ft (= skal) 95¹⁹ o. fl.

Ved retskrivningen kan følgende mærkes:

a anvendes i steden for q i rapom 93⁶ (men qft 95⁶, bermþlogr 94³ o. s. v.).

æ betegner kort q: ændþofc 93⁵, gæfgra 95¹⁸; i næcqu 94¹³ betegner det sandsynligvis æ.

¹) la,nd 33¹⁹ kan naturligvis ikke regnes herhen, så meget mere som o'et er fejlagtig tilføjet; der må læses land.

a) = a) au: hraust 94², Frava 96¹) o. fl.; b) av (af): hafa 96^{4,15}; c) q: haufu 93¹, gafog 95² o. fl.

e betegner både e og q; recr 96¹², tegr 96¹¹; i sidste tilfælde bruges også q: vændir, 96⁹, mqlr 96¹. — e = ei forekommer i eyfsteH 94¹⁴ = eyfsteH 94¹². I ubetonede stavelser anvendes e 15 gange, i 51 gange.

ey bruges på samme måde som i „normal“ retskrivning: eyfstein 93⁸, hleypr 96¹⁴ o. s. v.

o betegner så vel o: pioftolfr 93¹⁰, of 96¹⁶, som q: fco:vngr 95⁴, omvndi 93⁹. Særlig mærkes sono 94¹⁹, (første hånd bruger næsten altid fun-, sé s. XVI). o betegner det i bþ (fratres) 93¹⁸ og hogr 96¹⁸. — I ubetonede stavelser bruges kun o (36 gange), aldrig u.

q forekommer kun i betydningen q: pla 93¹⁰, qft 95⁶ o. s. v.

ø: betegner kun ø: bø 96⁵, køm 96¹⁰ o. s. v.

pt er eneherkende over for ft: opt 95⁵, eptur 93⁸ o. s. v. Særlig mærkes Scampt 95¹.

f og f bruges ved siden af hinanden: of 94¹¹, of 96⁵. fu forekommer i lafnafc 96¹⁷.

v og p bruges i flæng: vlp 95¹⁷, plp 96²².

Ved d mærkes ovird 95¹⁹ (jvf. s. XX).

p betegner kun p og ð (tegnet ð forekommer ikke): prcla 96¹⁶, fcilpo 93¹⁸, vlmþfc (fejl for vlmþfc) 95⁵.

¹) sé Wimmers fornnordisk formlära § 72 anm.

f og s er enstydende: fer 95¹⁵, ser 95¹⁶. Særlig mærkes: þegarf (= þegar ef) 94¹², ellers bruges r i er (94¹⁴), var (94⁶) o. s. v.

z forekommer kun i læz 95⁸ og meizloz 95¹⁴.

r for hr haves i rygbroteHj 94⁷. Særlig mærkes: verrom (vér ørom) 96⁴; segr (= segrir) 95⁸, 96^{1,20}; ragnhildr (= ragnhillðar) 95³.

Hj og H betegner bægge nn: micHj 96⁷, eiH 96⁵.

Ved l mærkes kun frila 94²⁰.

c betegner kun k: micill 94²², paschgr 95²².

Aksenter anvendes 24 gange og kun over oprindelig lange vokaler.

Prikker sættes dels over y: hleypr 96¹⁴, dels over konsonanter for at betegne deres fordobling: legr 96¹⁷, þoti 94¹⁴; desuden anvendes de på følgende steder: þeim 93⁸, érlngr 93¹⁶ (jvf. dog anm.), hét (= hét) 95²¹.

Efter disse oplysninger om håndskriftets ortografiske ejendommeligheder vil jeg søge at afgøre spørgsmålet om, hvor vidt det er norsk eller islandsk.

Da de to udgaver af Ágrip udkom, var det den almindelige mening, at det var norsk, så vel i henseende til affattelses- som opskrivningssted. Denne mening er i den senere tid vist bleven fuldstændig blottet for tilhængere, og der er, mig bekendt, i den sidste halve snes år kun udtalt

følgende to modstridende anskuelser: 1) dr. Vigfússons, der kalder den „the only example of an Icelandic abridgement“ (Prolegomena til Sturlunga LXXXVII). 2) prof. G. Storms, der, sluttende sig til Gislason (Frp. XXXVIII), vel mener, at håndskriftet er skrevet på Island, men dog antager, at det må være en afskrift efter en norsk original (Årb. 1871 s. 425 ff., Snorre Sturlassöns Historieskrivning s. 25 ff.).

At der i virkeligheden heller ikke kan være nogen tvivl om, at håndskriftet er islandsk, ses af, at sprogformen og retskrivningen, på nogle få undtagelser nær (hvorom straks neden for), har en fra oldnorsk aldeles forskellig karakter; vi træffer således i hele Ágrip kun på 5 steder a for q, medens man, som bekendt, ikke kan blade ret længe selv i en så gammel bog som den norske homiliebog uden at finde former som faður, gangum, kallaðum o. s. v., ja endog scalu (n. hom. 212²²), manu (n. hom. 213⁸); ligeledes er former som gíafa (= gefa; n. hom. 111²⁵), mykil (n. hom. 190²⁴) o. m. m. aldeles ukendte for Ágrip. Det samme gælder om brugen af øy (= ey [ǿ]), æl (= el) og æu (= au).

þ bruges næsten bestandig i betydningen p og ð, medens de norske håndskrifter, som bekendt, har en stor forkærlighed for ð både i forlyd og i indlyd. Som oven for påvist er i Ágrip þ altid bevaret efter l, n (med foregående kort rodvokal), m o. s. v.; i de norske håndskrifter kan man finde så vel ð som d (t) på disse steder (dvaldezk n. hom. 167⁶, seilðu 95⁵, uræctar 111³⁰, nøycðe 74²¹ o. s. v.). Det ejendommelige norske n i aldrigin (n. hom. 190⁹) er ligeledes Ágrip aldeles fremmed. h bevarer i Ágrip i reglen foran

r og l; i de norske håndskrifter er det endog regel, at det falder bort. — Kort sagt alle de ejendommeligheder, der karakteriserer de norske håndskrifter som sådanne, vil forges søges i Ágrip, som altså må være skrevet på Island.

Et andet spørgsmål er det derimod, om det sprog, vi træffer i Ágrip, virkelig kan anses for rent islandsk, eller med andre ord, om Ágrip ikke nedstammer fra en norsk original, hvorfra skriveren ved slavisk afskrivning har bevaret enkelte Norvagismer.

Af historiske grunde har Storm (Sn. St. Hist. s. 25 ff.) søgt at bevise, at Ágrips forfatter har været en Nordmand, ikke en Islænding. Såfremt de forudsætninger, fra hvilke Storm går ud, er rigtige — og derom tør jeg ikke selv udtale nogen grundet dom — forekommer det mig, at de slutninger, han drager af dem, er bevisende for hans ovenanførte mening. Han anfører nemlig bl. a., at forfatteren har benyttet de norske sagaskriveres og skaldes værker, men ikke de islandske, at han har haft en sjælden lokalkundskab i Nidaros, hvor han endog nævner enkelte bygninger, og anfører adskillige i Trondhjem hjemmehørende folkesagn, medens han røber fuldstændig ukendskab til de særlig islandske sagn, og kun én eneste gang nævner en Islænding.

Ved at undersøge sprogformen i håndskriftet, vil man komme til et hermed nøje stemmende resultat, i det det vil vise sig, at der midt imellem den store masse Islandismer hist og her findes former, som tydelig røber deres norske oprindelse.

Ved a mærkes således de s. VIII anførte former:

callop, hafpo, landum, landom og hvarfapo¹⁾; ti endskönt der ganske vist fra islandske håndskrifter kan anføres eksempler på den samme mangel på omlyd, er de dog så få, at de må antages enten at være opståede ved ligefremme fejl eller tilskrives norsk indflydelse; da der ingen grund er til her at antage det første, ansér jeg det for afgjort, at de er overførte fra en norsk original.

Det samme gælder bortkastelsen af h foran r og l i de på side XVII anførte ord: raur, rinda, rana, riþ, láut og lut samt fra sidste hånd: rýgbrotuþ, om hvilken bortkastelse det ligeledes gælder, at den er regel på norsk, men så sjælden på islandsk, at den, når den findes, må være opstået ved skrivfejl el. l. Også denne egenhed ved Ágrip betragter jeg — ligesom Storm — som værende opstået ved tankeløs afskreven efter et norsk forbillede.

Fra böjningslæren kan der som en utvivlsom Norvagisme anføres n. acc. neutr. plur. af sjá: þeffo: (34²⁵, 35²¹, 55¹², 62²¹), en form, om hvis norske oprindelse, der ingen tvivl kan være.

Af disse tre absolut norske ejendommeligheders tilstedeværelse i Ágrip mellem de øvrige islandske former slutter jeg altså, at Ágrip oprindelig må være forfattet i Norge, men at den afskrift, vi nu har bevaret, må være tagen på Island, et resultat, der, som det vil ses, stemmer nøje med det, hvortil Storm er kommen væsentlig ad historisk vej.

Tör man nu altså, som jeg mener, ansé det for sikkert, at vi i Ágrip har et sprog, der ikke kan betragtes som rent islandsk, bliver spørgsmålet om håndskriftets alder meget

¹⁾ fapo: 62²⁰ regner jeg ej hid, sé anm.

vanskeligt at besvare. På den ene side vil man nemlig ikke kunne afgøre, om moderne former som *likr* for *glíkr*, *er*, *var* for *es*, *vas* o. lign., stammer fra afskriverens egen sprogbrug eller fra hans norske original, hvorved man altså mister et af hovedkriterierne ved fastsættelse af et håndskrifts alder, i det, som bekendt, disse yngre former langt tidligere trængte igennem i Norge end på Island; på den anden side kan der heller ikke tillægges en slig arkaisme, som den bestemte adskillelse mellem *é* og *ö* nogen afgørende betydning, da her det omvendte er tilfældet: at islandsken tidligere opgav den gamle adskillelse end norsken, der aldrig har kendt en slig sammenblanding. Det er derfor let forståeligt, at meningerne om håndskriftets alder har været meget delte: Munch anså det først (i sin udgave fra 1834) for at skrive sig fra det 14. årh., hvilken mening han dog senere — som vænteligt var — forlod, sé f. eks. fortalen til Olav Trygvassons saga s. VI, hvor han kalder det „et Haandskrift, der neppe kan være stort yngre end 1200“. Denne sidste mening deles også af Storm (Årb. 1871 s. 414) og Bugge (Årb. 1873 s. 2). Gislason fastsætter dets alder til „á öndverðri 13 öld“ (Frumpartar XXXVIII), medens Vigfússon (Prolegomena til Sturlunga) kalder det „a vellum from the end of the twelfth century“. Skriftens karakter synes mig snarest at vise hen til det 13. århundredes første halvdel; den næsten fuldstændig gennemførte brug af *p* = *ð* tillader næppe at tænke på en senere tid end det 13. århundredes midte; ti at denne overvejende brug af *p* ikke kan skyldes norsk indflydelse, er klart, da *ð* jo på norsk kom langt tidligere i brug end på islandsk.

Om mine prinsipper ved udgivelsen kan jeg fatte mig i korthed. Jeg har stræbt at give et så vidt muligt pålideligt aftryk af håndskriftet, hvorfor jeg har bibeholdt alle forkortelserne, linje- og spalteinddelingen o. s. v., ligesom jeg også har efterlignet formen af de bogstaver, der i nogen væsentlig grad fjærner sig fra dem, vi nu bruger¹⁾. Alle mere eller mindre hypotetiske tilføjelser i teksten har jeg sat i skarp parentes: []; i buformet parentes: () har jeg sat sådanne udraderede ord og bogstaver, som det åbenbart var skriuerens hensigt skulde udgå; ved prikker: --- har jeg betegnet, at noget i håndskriftet var udraderet eller på anden måde udslettet, som jeg ikke så mig i stand til at læse.

Med hensyn til et enkelt punkt, ordafdelingen, må jeg bede om venlig overbærenhed hos læseren. „Den grafiske ordadsskilte i de gamle membraner er ingenlunde altid let at gengive, med mindre man i trykken nøje vilde afpasse efter originalen alle afstandene imellem de enkelte bogstaver“²⁾; men dette lod sig ikke gøre i en udgave som denne, ti. derved vilde man blive nødt til at gøre linjerne af meget forskellig længde, hyppig anvende spærret tryk o. a. m. hvilket vilde gøre et højst frastødende indtryk uden at medføre nogen tilsvarende nytte; jeg har da været nødt til at ty til en anden fremgangsmåde. I det ark, der blev trykt først (tredje og fjerde halvark, dog med undtagelse af de senere om-

¹⁾ Jeg beklager, at enkelte af typerne ikke er blevne ganske tilfredsstillende, navnlig er der en slem uoverensstemmelse mellem H, når det står alene, og når det er sammenslynget med a: æ.

²⁾ Gislason: *El.* 153.

trykte spalter 57—64), tog jeg intet hensyn til, om afstanden i cod. var stor eller lille, jeg trykte altså gun hildi döttor (45⁷) i stedet for gun hildi döttor, men derved har det ofte fået udseende af, at skriveren har opfattet et sammensat ord som to eller flere ord, hvilket næppe er tilfældet, da afstanden sandsynligvis oftest er fremkommen ved, at han, efter at have skrevet en stavelse i et længere ord, har gjort en lille standsning; dette gælder navnlig om ord som goz þisc (34¹²), der burde have været trykt gozþisc. — Dette er imidlertid ikke den eneste slags fejl, jeg har begået i den henseende; jeg havde i begyndelsen min opmærksomhed altfor stærkt henvendt på den masse småting, der er af vigtighed ved en udgave som denne, og havde således med hensyn til ordafdelingen ikke dannet mig nogen bestemt regel at gå frem efter; derved er jeg oftere på de nævnte sider bleven meget inkonsekvent i min ordafdeling; for at tage et eksempel, som enhver vil kunne kontrollere, burde jeg naturligvis på sp. 47 (afbildet på faksimilet) lige så vel have trykt ísvicō (l. 11) som íaufr (l. 18). Jeg håber dog, at disse mangler for største delen er afhjulpne på de øvrige sider, uagtet jeg ikke er vis på, at jeg overalt har været absolut konsekvent eller heldig i mit valg. Den fremgangsmåde, jeg på disse sider har fulgt, er denne: hvor der i cod. var en så lille afstand mellem de enkelte dele af et ord, at det både kunde opfattes som ét og som flere ord, har jeg stræbt at afpasse den på samme måde i udgaven; hvor derimod afstanden i cod. var så betydelig, at der ikke kunde næres nogen sådan tvivl, gjorde jeg den i udgaven så stor, som det af typografiske grunde var mig mest bekvæmt.

Endnu én, men mindre betydelig uoverensstemmelse mellem min fremgangsmåde på sp. 33—48 og i den øvrige del af bogen er den, at der på disse spalter ikke er gjort nogen forskel mellem lige og skrå aksent.

Inden jeg slutter dette forord, er det mig en glæde at kunne omtale den store hjælp, jeg har modtaget af prof. G. Storm og dr. Wimmer, af hvilke prof. Storm har sammenlignet mine korrekturark med sin afskrift og med en sjælden beredvillighed givet mig en mængde oplysninger om steder, jeg enten ikke havde kunnet læse eller havde læst på en anden måde, ham skyldes ligeledes største delen af de i anmærkningerne meddelte parallelsteder og andre reale oplysninger; dr. Wimmer har gennemlæst fortalen, anmærkningerne m. m. og rettet en mængde deri, både i planen og i enkelthederne, hans kyndige kritik har også fremkaldt den nys omtalte forandring med hensyn til ordafdelingen.

Jeg beder dem begge modtage min oprigtigste tak for den velvilje og interesse de således har vist mig og min bog. — Med taknemmelighed bør jeg ligeledes omtale, at min ven cand. mag. J. Hoffory for længere tid siden med mig har sammenlignet største delen af min afskrift med cod. og meddelt mig en del bidrag til fortalen.

De mange nye typer, der har måttet støbes, er tilvejebragte af S. L. Møllers bogtrykkeri, som jeg antager, vil findes at have på en heldig måde løst de vanskelige opgaver, der blev stillet det ved trykningen af denne bog. Faksimilet, der er udført i Th. Berghs litografiske institut, giver et tiltalende og i alt væsentligt fuldstændig pålideligt billede af håndskriftet.

Maj 1880.

W. D.

Forkortelser.

<i>A. M.</i>	=	<i>codex Arna-Magnæanus.</i>
<i>Dipl. Norv.</i>	=	<i>Diplomatarium Norvegicum.</i>
<i>El.</i>	=	<i>Gíslasons udgave af Elucidarius i Annaler for nordisk Oldkyndighed 1858.</i>
<i>Flat.</i>	=	<i>Flateyjarbók.</i>
<i>Fms.</i>	=	<i>Fornmanna sögur.</i>
<i>Frp., Frumpartar</i>	=	<i>K. Gíslason: Um frumparta íslenskrar, túngu í fornöld.</i>
<i>Fsk.</i>	=	<i>Fagrskinna.</i>
<i>Hkr.</i>	=	<i>Ungers udgave af Heimskringla.</i>
<i>Mork.</i>	=	<i>Morkinskinna.</i>
<i>n. hom.</i>	=	<i>Gammel norsk Homiliebog udg. af Unger.</i>
<i>OH.</i>	=	<i>Saga Ólafs konungs hins helga (1853).</i>
<i>OHm.</i>	=	<i>Ólafs saga hins helga (1849).</i>
<i>R.</i>	=	<i>codex regius af Sæmundar edda.</i>
<i>St. hom.</i>	=	<i>Homiliubók utg. af Wisén.</i>
<i>Arb.</i>	=	<i>Aarbøger for nordisk Oldkyndighed.</i>

www.libtool.com.cn

ÁGRIP

AF

NOREGS KONUNGA SÖGUM.

www.libtool.com.cn

régi oc h feti ho-----
 -fe heim fe þio-----
 h þa ein tekni til [kf]
 var h þa callapr [hal]ðr
 5 lufa þuiat mapreH uar
 þaeigi [harfa]gr. eH sipa b[ræ]
 tise nafH hf oc uar cal
 lapr haralðr harfagre
 þuiat maHja ua[r h] listuH-
 10 gastr oc hærpr betzt
 eH h haf at scvra spvrða
 daga þaH er cristH m ga.
 hvat heipn m myHðo
 til iola uita meþ þvi.
 15 at iol var ero risni af
 bvrþ drotteHf varf. heipH
 m gþo fer famevðo oc itigh
 up opni. eH opni heit
 mærgo næfnō. h heit vip
 20 -rir. oc h heit hær oc þripi
 oc iolne oc var af iolne
 iol callop. eH fia er hætr
 aðavpðaga halfðanar. h
 þa uestlo ahabalandi. eH
 25 þa er h fo: þapa inlepa.

Agrip.

[þa druc]napi h irand
 [ir]vkiH uic þar er navta
 brvHr uar. oc uar fæpr
 til steiHf sipaH ahringa
 riki oc uar þar hægþr. 5
 haralðr toc
 eft halfðay riki þ er
 fap hf hafpi haft. oc af
 lap fer meira rikis meþ
 þeim hætti er Y eH var 10
 snema rafer oc risulgr
 uesti at h helt orrosto
 up næsta konuga oc sig
 -rapi alla oc eignapefc h
 fvrfr konuga ein uozreg 15
 atytogf aldre.
 Oc helt ena sipozfo arosto
 vip k þan er sceipar bndr
 het ihafrfvagi fvr iap
 -re. oc flvpi bndr til ðan- 20
 marcar. oc fell iorrosto
 auHglanði fem seg ikvæ
 pi þvi er heit oddmior
 er gozt er ub konuga
 tal. meþ þessō ozpō. 25

Scioldungr rac með scildi.
 fceipar brand or landi.
 reþ fa kr sipaH. smiallr no
 regi allu. EH þ uar
 5 x. uetr er h barþisc apr
 til landz eH h vrþi allvalz
 kr at noregi. oc sipapi uel
 land sitt oc friþapi. Oc at
 ti suno. tytraH. oc mþ
 10 mo:go cono. como þo
 tveir eiH til kf nafHf
 Eirer bloþax. oc harcoH
 gopi. var eirer bloþax
 ælztalagi fona hf. aHjar
 15 hocoH yngsta lagi. er a
 þal steiH englandf kr toe
 ifunarstap. þriþi olafr
 digr þeiH. m. biorH
 eapw sum calla buno.
 20 .v. Gopo:mr .vj. halfðay
 svartu .vij. ðagr .vii.
 hringr .ix. Gopraþr
 sciria .x. roghvaldr
 .xi. Sigtrvgr .xij. fro
 25 þi .xiiij. hrærecr .xiiij.

trvggvi . xv . Gvnræþr
 xvj . AusteiH . xvij .
 Sigvrþr hrifi . xviij .
 Guþræþr home . xix .
 hafðan hvitþeiH er fu 5
 mer cællöpo hafsto .
 xx . RogHvaldr raykill
 er sum calla ragHjar. er
 var svHr siHcono eiHjar
 er collop var fno friþ 10
 dott^t svafa fincoHungf
 oc b^w honu til mopo: siH
 ar. var h callapr seip Y.
 þ er spamaþr. oc var stap
 fastr ahaþallandi oc siþ 15
 ði þar oc var callapr ferat
 ti.
 Iola aftaH er haraldr sat
 at mat. þaco svafi frvir
 ðvr oc sendi kr bop at h 20
 sevlði vitt ganga til hf
 er kr braz reiþr uip þei
 sendi bopo. oc bar ifami
 reiþi hf utt er bop hf haf
 þi þorit inn. EH h þap h 25
_{hnn}

þa eigi fvrir því at sípr [1]
 annat síhý oc gaf honv
 bior seihý eit til. oc qþ sic
 ua þan síhý er h hafpr
 5 iat at settia gamma síhý
 annan ueg breccónnar
 apoptýhý. þar sem þa uar
 khý. Ehý khý gec útt oc varþ
 honū þess iatce. at h gec
 10 vfir igamma hf meb a
 engiahý sumra síhý MaMa.
 þoat sum letti. Stop
 þar upp snio fríp dotter
 svafa. kveMa væhst oc
 15 bvrllapi ker miapar
 fvlt kōnginō. oc h toc
 alt samahý oc hawnd hehý
 -ar. oc þegar cō sem elz
 hiti komi ihaurund hf.
 20 oc uildi þegar hafa hana.
 aprí nott. Ehý svafi sagpi
 at þ mvndi eigi ua. nema
 honū naupgō. nema ko
 nūgrehý festi hana. oc fen
 25 gi at logō. oc h festi oc

[fecc oc] vhi sva mp [arf]
 lom at riki sitt oc alt þ
 er hf tighý bvrllapi þa fvr
 let h. oc satt hia hehý not
 oc dag, ^{naliga} meb þau hspu bæ 5
 þi. oc mý. uetr síþý hon
 var davp. Svrgþi h hana
 davpa en landz lvpr allr
 svrgþi h ultahý.
 Ehý þessa uillu at legia co 10
 ma til læcnanar þorleif
 spaci. er meb uita lagbe
 þa uillo. oc meb est mæli
 meb þessō hætti. Eigi er
 kr cvhlegt at ^{tu} mun sva 15
 frípa kono oc kvhstora. oc
 tighý hana advni oc agvp
 vefi sem h bap þic. Ehý
 tighý þihý er þo mihý ehý
 haw oc hehýar íþvi at h 20
 higr of lenga ísama fat-
 nabi. er myclo sanhgra
 at h se hrarp. oc þegar
 er h var hrarp þa slæri
 a oþefiani oc yldv. oc 25

hverfeynf illū fnyce af
 licamanū. Var þa hvatat
 ba^h oc h brend . blanapi
 þo aþr allr licam^h . oc
 5 ullu a^r ormar oc æploz frof
 car oc pæddor oc alfcyⁿf ill
 yrmⁱ. Sēig hon fva ip^fco .
 e^h kongr fteig til utzco
 oc hvgrⁱ af heifco. Stv^rþi
 10 fīpan rīkī fīno oc fiv^rēþi
 gladdi^f h af þegnū fīnō .
 oc þegnar af honū . e^h rī
 kit af hvārotvægga . Oc
 fat at noregi einualz kr
 15 fextogo uetra fīpa^h er h
 ha^fþi innan tīo uetra .
 a^flat alz noreg^f. Andape^fce
 fīpa^h ar^fgalandi . oc uar
 havgrⁱ a^havgo up fra ha^fl
 20 æyiar fundi .

E^h eft harald toc ein^rer
 blōt æ^x up rīkī . E^h
 hocon b^þer hf uar ue^ftr
 i englandi me^p apal^ftenⁱ
 25 kī . er fa^p hf hif ha^fþi

h fendan til fostr^f. E^rier
 blo^þax . uar frīpr fvnō mikill
 oc in urpīl^xtr . h attⁱ
 gun hildⁱ . ð . auz^rar la^f-
 fcegf . þa fvnⁱ v^o þⁱ Gālⁱ oc 5
 goppormr . harald^r gf^el
 ðr oc ęrling fīgur^þr
 flēva . e^h ero ne^fh^ð flēⁱ
 rī . Gop^ræþr hōmⁱ oc ra^h-
 ghⁱ fræþr . halfð^h oc a^y- 10
 uind^r oc gozm^r . oc hel-
 t noregi . v . uetr alz m^þ
 þei tveim uetrū er honū
 uar fvr kg heil^fat ilan
 ðino þaer harald^r hifⁱ . 15
 e^h þria fīpan . Gunhl
 ðr kona hf uar alra q^h
 na fēgr^ft hlⁱl cona fvnō .
 e^h mikil ra^þo h gær
 þi^fce fva illræ^pog e^h h 20
 fva a^hhlý^þī^h til grīmlē-
 gf oc til alfcvⁿf a^þiana-
 r . up lvp^h at þungt
 uar at bera . h rēþⁱ oⁱ
 la^f ðigrbe^h . b^þoz fī^h . 25

oc bioru. oc fleiri bþr
 fina. því uar h calla
 þr bloþex. at maþrr
 -en uar ofstopa
 5 Maþr. oc graupr oc all
 ra mest af raþþo heþar
 þa quaðþo utrir ǫ hoco-
 þ. aftr iland meþ laund
 tyei uetru of andlatt ha
 10 ralðf har. fagra. oc h car
 tuei scipo uestay. oc sat
 fva u uetr at h hafþi eigi
 konuþf nafiþ. Hocon uar
 maþa uænfr michil oc
 15 listohgr oc fva sterer
 at engver fengofc honu
 iafþ. h uar hafþi allu hæ
 ri eþ aprer ǫ har et þ a
 hafþi fē filki gult uæri
 20 h uar [i] allō riða scap oc
 cozeifi ūfrā of apra ǫeþ
 h var naliga tvitogr er h
 cō iland. ǫþ honu toc
 brat fva floer at uacra.
 25 at erier matti þa eigi

uipstopo hafa. oc flyþi h
 þa oc cona hf til danmar
 car fvrft. En hocon sat
 þa eþ conuþr at nozeþi
 oc uar nozeþr fva goþr ū. 5
 ðir hf rikí at h var eigi
 munapr bet fvr utay þat
 at eigi uar eftþi a. ǫþ h
 var cristuþ oc attí cono he
 þna. oc ueic mīoc af eft 10
 nini fvr heþar facar oc
 fvr uildar facar uþ. lvp
 eþ er amot stop eftnini
 hēlt þo fvrþudagf hēlgi
 oc fria ðaga fasto. hocoþ 15
 fair til danmarcar supr
 tuei scipo oc barþifc þar
 oc hraþ. x. scip meþ tuei
 fþom. iþi foz lagþi h und
 fic felund(r) oescaþy oc 20
 gaut land et uest. oc h-
 elt fva aftr inoreg.
 a hf ðogu snarofc mager
 ǫ til cristni af unþæl-
 ðo hf. en sum hafþoþo 25

blótō þót eigi crif, napefc
 han reifti necquerar kirkioz
 kioz inoregi oc fetti lærþa
 m̄ at. Eḡ þ brendō kirkioz
 5 nar oc uagō preftana fv
 rir honū fvat h̄ mätti
 eigi þvi halða fvr illuir
 kio þa. Oc þar eft gþo þrav-
 nð for at honu amari
 10 ne oc bopo h̄ blōta fē ap
 ra ka inoregi. ella rekō
 u þic af riki. nema þu g
 rir næcquærḡ hlut ifam
 þvcki eft off. En fvr þvi
 15 at h̄ fa acafa þa(e-þa)--
 -----ahond honū (f̄nærj)
 at haufþigia rapī. þa fnæ
 ri h̄ fva til at h̄ fvr quap
 eigi inecquerō hlvt iýf
 20 bragþi til ungðnar up
 þa. Sva er fagt at h̄ bi
 ti áhroff lifr oc fva at h̄
 bra ðvki ub. oc beát eigi
 þa. en blotapi eigi aþro
 25 uif. En fva er fagt at

fipay gec honū alt þýḡ^w
 eḡ aþr. h̄ fetti gola þingf
 laḡ. eft rapa gozþ þozlle
 iff fpaca er uerit haf
 þi forþū. En þær h̄ 5
 hafþi xv uetr haldit
 noregi meþ uḡ fæld oc
 meþ friþi þa sotto fvnir
 eirief bloþ oxar inoregi
 gamli gunhildar funr 10
 er þa braþra uar ýtzt
 oc uafclegafr atḡvaullo.
 oc gopozmr oc haraldḡ^w
 feldr oc all þ bþr oc hel
 ðo (fyrfta) ozrofto icarmt 15
 up augualz neff. up hav
 con-----
 þar fell gopozmr halfðay
 avfindr. eḡ aþrer comofc
 afliotta unday. Eḡ aþra 20
 ozrofto litlo fipar i frapþi
 eḡ up hocoy. oc uarp ho
 coy eḡ avfri. En þ braþr
 fivþo óz landi all nema
 gamli han fivþi til laðz 25

oc ináfra of svrna ðal til
 þorðheimf. eḡ meḡ hoco
 nar meḡ l̥þínf svltlgr̥ .
 fotto amot honū oc fell
 5 ðo 1, gaular ðali þar sem
 nu er callat gamla leir
 af hf nafḡ.
 Eḡ þvi næst a. ix. uetra
 fresti s̥t̥fz þ brapr haf
 10 þo inoreg fott meḡ bar
 ðaga. þa helðo þ brapr
 er est ū. haraldr g̥feldr
 er þa uar merkhgastr
 at gāla falliḡ meḡ g̥v̥.
 15 hildi mopoḡ siḡi afr ilā-
 -ð. oc helðo orrofto uip
 hocon afittio istoḡp. hia
 b̥v̥scopf steiḡi. þar uoro
 fiorir of eiḡ amot h̥o
 20 conī. Þar uar meḡ þei
 ipvi ḡlpi samapr er he
 -t aḡfindr fcr̥ḡḡia. h̥ va-
 r cappi michil meiri eḡ
 aprir ̃ oc bito varla
 25 iorḡ h̥ gee sva ūb ðageḡ

at eckuetta helt uip
 honū þviat engi hafpi
 faung a imot, honum
 h̥ for sva greḡandi oc
 emiandi oc ruðdi sva 5
 at h̥ hio abapar hendr
 oc spvrpi hvar h̥ noḡp ̃
 kr. uaeri. hvi. lavm̥sc̥
 h̥ nu. haltu sva, fra^{uel} ef
 þu uil h̥ hitta q̥p kḡ. eḡ 10
 h̥ austisc at mr̥ uip oc hio
 abapar hendr meḡ mī
 killi brepri avxi sv, at i
 iorpo nam stapar. þa
 mælti þoalfr eḡ sterki 15
 islendzer maḡr er þa
 uar meḡ kom̥ nitiaḡ
 uet^w gamal oc callapr
 uar iāsterkr kom. uil
 tu h̥ra q̥ð h̥ at ec rap̥o- 20
 -sc imot honū. Mei q̥ð
 h̥ mic uil h̥ hitta scal
 h̥ oc þvi mic siḡa. varp
 af hæfpi fer ðvilhetti
 er scalda sp̥ll hafpi sett 25

ahíalm gollropiꝯ er
 konūgren hafpi ahaſpi
 til lāndar at þa uæri h
 tozkendrī ---- eꝯ apr. þvi
 5 at h uar auþcendr fvr hæ
 þar facar oc yfir bragþz
 Siþan gec konūgrīꝯ und
 -an merkionō fram imot
 honū kappanō . ifilki fevr
 10 tu oc híalm ahaſpi ſeiof
 -ð fvr ſer eꝯ ſverþ ihendi.
 er kverꝯbiti hēḡ. Oc ſyn
 diſc mapreꝯ ſva bviꝯ aſlō
 (aþro) hæchigr . þa qþ capp
 15 iꝯ . at fraḡ imott oc tyihē
 di qxina oc hio til kf en
 kꝯ hvac vndaꝯ litt þat
 oc miſti cappin hf. oc hio
 i jorþena niþr oc ſtaþ
 20 þeſc eſt nocquot ſva . eꝯ .
 kꝯ hio h meþ ſverþino
 imipio iſvndrḡ ſvat
 ſiꝯ ueg fell hvar hlutr
 eꝯ. Eꝯ eſt þ er kempa
 25 uar falliꝯ þa ſnærifc -bar

dagiꝯ ahendr þei bþrō
 oc fello þa þ gozmr oc er
 -ligr iþi oc ſiofpi m̃. eꝯ al
 -ler bþr þa flypo til ſcipa
 oc ſva vꝯ landi hver ſe 5
 comafc matti. Eꝯ kꝯ ho
 con rac flottaꝯ mþ ſino
 lþi þa flaḡ aꝯ at kom
 fuer engi uiffi hver ſcavt
 oc flo und brvꝯ ſtvcvꝯa 10
 iarmeꝯ qfra imvſina
 E eꝯ þ er fagt at mþ gar
 nigō gvꝯhildar ſnærifc
 aſtr meþ ſcēti. oc uarþ
 þa amuꝯ. Geſit rum 15
 kf bana oc lēt fara ſcavt
 tit iſlochiꝯ er at moti
 for oc ſærþi kꝯ ſe apr
 ſagþi. Eꝯ þa er kꝯ ken
 di at þ var bana far fvr 20
 þvi at honū matti ei
 gi bloþ ſtopva . þa baþ h
 kꝯ ſlvtia ſic til alreaf
 ſtaþa . eꝯ aleiþ iꝯi coma
 þ uþ hello þa er nu he 25

callop,

-it hoconar hella . þar
 hafði h fæddr uerit
 af ambott þi er hett
 þora mo:ftong h uar
 5 af mofst kv:þop oc fæð
 þvi var h fva collop .
 En er k:þ fa at at honum
 leþ þa iþrafefe h mloc
 motgþa uþ gup . uin
 10 hf b:þu honu at fpra he
 hf til engt ueftr oc iar
 þa at kirkio. Ec em eig.
 i þeff uerþr qþ h . fva lif
 þa ec fe heipn m imozg-
 15 o fcal mic oc fvr þvi fv-
 a iarþa fe heipna m:þ .
 Vetti ec m þapaþ af mi
 mifcvþar af gupi fiol-
 fu eþ ec fia uerþr . oc æ
 20 ðapefe a hoconar hello .
 en haþ var haþpr afæheicm
 anoþþoþalandi . h hoz
 mopo bæþi uin hf oc o ui-
 n . eigi uar meira fe bo
 25 rit ihaþ meþ honum

Agrip.

eþ fverþ hf kverþbiti oc
 bunapr hf ifteþþro
 uar h lagþr ihagino.

* Eþ goþife þaumb 5
 eirief æfi bloþær
 ar . er h fivþi vr landi
 at h fluttife meþ fci
 þaliþi ueftr til englanf
 oc uar þar iutilego oc i 10
 hnapi . oc beiððife mifcv-
 nar af englanz ki fem
 apalfteiþ kr hafði ho
 nu heitit . En h þa af
 konuginu iarlfi riki a 15
 noþ ið landi . gþife þar
 er meþ raþo gunhild
 ar kono fiþar fva grir
 oc graupr uþ lvpfiþ
 at h þottife uarilla þa 20
 mega . Af þvi reþze h
 iðnop oc iuiking uþa
 ueftr landu oc fell ei
 rier ifpania landi iu
 talego . En gunhildr 25

snærisc aftr til danmar
car til haralds kf. er þa
var kr idanmoeco. Oc
var þar mþ svnu fina til
5 þess er þ ugro rafsch^u mēh
moe fva at aldr.

Em est fra fall hoconar to
co norp^u est rap^u hoco
Har kf. harald^u gfeld til
10 kf inorega. Em harald^u
gfeld^u cēm^u aftr iland
oc naer riki mēþ b^uprō
finō figvr^uþi slēfo gopr^u
þe homa oc rag^uh fræþi
15 harald^u uar þa b^upra fræ-
str oc uænstr, oc betþt
at fer gr. þvi uar þetta
queþit. Ea standa m au
gu. of eld til gfeld^uar at
20 maþre^uh, frīpr synō.

harald^u -----var
kr. xv. uetr h fvlgr^uþi rō
þō mōþo: si^uhar oc gorþi
harþay rett land^usf^u. oc
25 þ all^uþ bræpr. uar ū þa

ævi inorega svltr. oc fávra
oc hversevn^u illr yfir gangr
Þeir ū all ofstopa^u m oc bar
ðaga. ū oc nalega all svr
þvi drep^u at me^uh motto 5
eigi þola þei ofriki oc plog
Sva er sagt at uozfar gþo far^u
at harald^u ki. oc þei br-
-æþrō, ^{oc figvrþi} apingi eino oc uil
ðo taka af lifi. em þ co 10
mofc unday. En þ droþo siþay
figr^uþ slēfo aalre^ucf stopō
var þar flo^ucf fozi^ugi vēm-
-vndr uþlo briotr. drap
(h)fig^uþ m fa er het þozk- 15
el claypr. er figvr^uþ haf
þi tek^uit konō hf naupga
lagþi h fig^uþ geg^uhō mēþ
fperþi. Oc he^ust^uði hf þeg
-ar hirp^u m hf faer hēt er 20
hng^ur gāle.

harald^u gfeld^u g[erþi] foz]
[at] tr[vg]va bræpr[ung] si^uh oc drap
Em þorolfr lvfa sl[ceg] hliop
[vnd]an mēþ olaf son t^ugva 25
siþay con

Jþan tþ, þaup haraldr ða
 na kr. haraldr ^wgfellð til
 fin af uel. h com iluma
 floþ þrim seipō. en þar
 5 cō ahendr honū. Gullha
 -raldr. s. knutz þþoz. s. ha
 raldrz blatajar. meþ ix
 seipō. oc meþ rāpa gorp þra
 hoconar iarlif er þa uar iarl
 10 inorege at fopozleif 'fiuþi.
 sipay þeir bþr reþo fopoz hf
 ahæclge iþronð heimr.
 En er haraldr kr ^wgfellðr
 sa at h uar swico oc oflipi
 15 boruþ. þa mælti h uip gu.
 -llharald þ hlæg mic, at
 ec se scāman þin figr fvr
 þvi. at hocuþ iarl frændi
 varr fen her meþ lipi oc
 20 drepr vþr asatr off. þe.
 gar leip oc hefþ sva var.
 Þar fell haraldr kr ^wgfellðr
 at halsi ihimafirþi. oc lip
 hf alt. Eþ hocon iarl drap
 25 þegar gullharald oc uan

sva noreg und' sic
 meþ scat gildi uip
 ða na kg.

Eþ eft fra fall haraldr 5
 cōr hocon iarl tal ri
 kif oc hafpi em Horeg all
 -an mioc sva. oc und iarlif
 nafþe se hf for ellrar hæ.
 -spo haft. æt hf var af 10
 holayio oc af mæro. oc ia.
 rla æt ihvara tuegia
 quisl. oc uildi h fvrir þvi
 eigi tigna sic hf nafne.
 Fap hf het figurþr hvr 15
 na iarl. eþ moþ hf ber
 -ghiot. ð. þerif þegianða
 iarl af mæri. h attu olo
 fo ðottoz haralz harfag
 ra h uar moþ berghiotar 20
 h hafpi en at nyfeng
 no riki gagnstopo ifir
 -stōni. af gunhildi ka
 mopo: oc ka hvart ub an.
 -nat meþ illu prettu. 25

Þviat þ fœtsti hv arki
 þa. hocon iarl var
 maſa uæſtr ſyn vm
 ecki -- har ----- uirþi
 5 hgr. han uar ſpechingr
 mikil iuitzeo ſiſi. oc va-
 rþh fvr þvi ſaſgri eſ gun-
 hildr iſinō rapō. han at
 ti en uingott uip harald
 10 kg. er þa rep fvr danmō-
 -co. oc bændi h til at h fevl-
 -di coma ſizerapō uip Gun-
 hildi. oc coma heſi o: lan-
 di meþ þei hætti. at h ſen
 15 di henſi rit ſit. oc ſendi cō
 at biþia heſar. Oc h ſendi
 henni rit oc quap þ ſaſmft
 at h gæmol giftiſc gælom
 ki. oc h hlupdi aþ. oc uar
 20 hennar fo: g prvpþilega
 til opprvþar. Þviat þegar
 h cō til danmarcar. þavar
 h tekiſ oc ſaet imvri eiſi.
 oc lauc ſva h ſinō daugom.
 25 at þvi ſe marg ſegia.

eſ hocon iarl
 ſat iriki .xx. uetr
 ſitz haraldr grafeldr fell.
 at halfi ilma ſirþi. oc ſat
 meþ riki miclo oc ouin 5
 ſæll michilli oc margfal-
 dri er a leiþ upp. oc meþ
 eiſi þri er h dro til helhar.
 at h lét ſer kono: allar iat
 heimilar. er h fvfti til. oc 10
 uar engi queſa munr i
 þvi gaurr. oc engi greiſ
 hverf cona hver uæri eþa
 fvft eþa dott.
 eſ h fvfti eit hvert ſiſi 15
 til kono þrar er guþ-
 run het lunda ſpl. hon
 bio alvndō ig, ola(r) dali.
 oc gþi h af meþal huſum
 þræla ſina at taka hana. 20
 oc ſvftia ſer til oſaſmþar.
 eſ meþaþ þrælarſ mōtopoſk
 þa hafþi hon ſva lipi ſafnat
 at þa uar eigi coſtr at
 ſvftia hana. oc ſendi hon 25

þa orþ hœcon iarl̃ at h̃
 m̃vndi eigi ahl̃ fund̃ farkia
 nema h̃ s̃endi kono þa er h̃
 hafpi er þora het aremole.
 5 En eft þau orþ s̃aṽ h̃ upp igav
 la ðal. meþ aillo hpi fino.
 En halðorr ascerþingf st̃eþno
 fcar upp ær alt at ðalenō.
 oc s̃avtti alla uega. floer a
 10 mót honū. Oc þa er iarl̃
 eþ sa h̃pit oc h̃ fan at h̃
 var svik̃iþ. þa dreifþa h̃ ǵl
 lo hpi fino fra sér. Eþ h̃ oc
 þræl h̃f carkirþu uacar
 15 neccorar oc ðrecþo þar
 hefti h̃f oc l̃eto eft̃ sc̃akio
 h̃f oc s̃va s̃verþ a isinō eþþ̃
 fluttusc ihelli eiþ er eiþ hei
 t̃ iarl̃f hell̃ igavla ðali.
 20 Oc s̃ofþapi þar þrælleþ. oc
 l̃et̃ illa oc sagþi s̃ip̃an er h̃
 uacnaþi at maþr s̃vartr
 oc illilegr for h̃ra hellinō
 oc ottapeþ h̃ at h̃ mundi
 25 iñ ganga. oc sagþi honū

at ulli uar ðreipiþ. Eþ
 iarl̃eþ s̃varapi at þa m̃ṽdi
 uā dreipiþ funr h̃f. oc s̃va
 varþ oc. S̃ofþar þrælleþ i
 aþat s̃iþi. oc lætr eigi betr 5
 eþ s̃vr. sagþi s̃ip̃ay at iñ
 sam̃ iñ hafpi þa farit o
 þay astr. oc baþ segia iarl̃-
 enō. at þa ũ lok̃iþ fund̃
 aill. Eþ iarl̃eþ s̃oulþi iþvi 10
 comiþ enda ðag s̃iþ oc fl-
 vtisc til remolf til ko
 no þrar er þora het er
 uar s̃riþla h̃f. oc h̃ laundi
 honū. oc þrælenō isviþ 15
 st̃i fino. S̃ip̃ay cō floer
 oc ransacape oc meþ þviat
 h̃ fanze eigi. þa ætlaþesc
 flocreþ at breþja baþeþ
 upp at hringō. En þa er 20
 iarl̃eþ haþrþi þ. þaunl̃
 ði h̃. eigi b̃iþa piþla af o
 uinō fino. oc l̃et̃ þrælleþ
 sc̃era sic abarca. oc lave
 s̃va s̃ayr h̃if iñ is̃arg̃o hv 25

si sinū ðargō.oc sva ríki
 Var hófopet flut tilcav
 pangf. Oc þaer lípet
 for ofahj of steinhjorg
 5 þa uar fíozþreghj allr fyllr
 af seipō. er allr lýpreghj
 fotta eft aro h af lífi at
 taka. Var þa hafupit
 flut íhælm . oc castapi
 10 hver m steini at. Eghj
 þræleghj carcr bar íhof
 hafupit oc uænti ser
 af því líff. eghj h uar þo
 upp hengþr. Þat uaf of
 15 var er hæcoghj do. J því bíli
 cō olafr truggva .s. af eghj
 glandi. inoreg.-----
 -----.Eghj
 eirier hoconar sunr
 20 stoc o2 landi-----
 oc for tilhanda olafi e
 nom sēnsca ísviþroþ.
 Oc þ sveihj broþ hanf
 H hocoghj
 25 iarl rep eighj firir

þui eighj fvr noregi at
 h ætti eft þa at taka er
 næft hæfpo apr fvrir ho
 nū konūgar uerit. ne
 ma fvrir stvreflacar oc 5
 meginf.oc at h uar utr
 C þoat h snæri uti fino
 til illz. Oc fvrir þess an
 narf facar.at æt all gu
 nhildar funa.var þa fa 10
 riHj oc slacþ nalega. Oc
 þoat h væri nēccoz þa var
 allū C aheghj hatr oc væ
 nte ser þa bet^w.oc gaffc
 uaghj at lægi. 15
 H h atti þo æterghj
 til konūgf þess at tel
 ia lang fēpgō . er herfir
 hēt. h uar kr ināmo
 dale. hēt cona hf Vig 20
 þa.er eghj heit aen eft
 Vigþa ināmo dahi.
 Eghj herfer misti heghar
 oc uildi tyna ser eft
 hana . ef ðawmí fvrndis 25

til at þ hefi^e necquer
 kr fvr^r, gart . Enðay
 mi funduse til at iarl
 hefi þ gart . en eigi
 5 at conūgr hefi þ gart .
 Oc han fōr þa abayg nec
 quer^h . oc ueltise fvr^r
 ofay . oc quapc þa hafa
 uelze or ks naf^h . oc
 10 hengþi sic sipay narlf
 naf^h . oc uildⁱ hf affpn-
 gr sipay aualt eigi
 uip konūgf nafni ta
 ka . En swn nēndi til
 15 þessa ma hayra i hāla-
 -ya tali er ayuindr
 orti er callapr var sca
 lða spill .

H til rikf est hocon iarl
 20 steig olafr tēgva . s . oc
 tagnapi sic kf naf^h
 inoregi . er ættar rett at
 ti af haraldⁱ harfagra .
 þuiat olafr het sunr ha
 25 ralðc erfapⁱ var tēgva

^{funa}
 er of ðaga gunhildar . s .
 toc kf naf^h . oc uald aray
 -mariki . oc uar þar tek^h
 af lifi asæta nesi . oc er þar
 haugþr . oc calla ^{þar} 5
 gva ravr . En af tac hf
 segia eigi all einō hætt
 ti sum che^h buandū
 at þei . þotti vfir bop hf
 hart . oc ðræpo h apigi 10
 Sum segia at h fevldi ga
 sæt uip fopo^r bropo^r su
 no fina . oc toco þ h af
 meþ swicō oc illræpom
 gunhildar ka 15
 trva þvi flest .

H est frafall hf þa
 flvpi æft þ er trvg
 gvi hafpi fengit aupp
 laundū bratt til orc^h ay 20
 ia meþ olaun þreuet-
 -rū svni sinō . oc trug
 gva . at forþasc bæpi fla
 ræpi Gunhildar . oc sv
 na he^har . oc hoconar 25

iarlf er all kippuſc þa, ^{en} u
 noreg. Þviat eigi u þa eſ
 ſvn gunhildar af hfi tech.
 Oc cō h til orcſ ayia meþ
 5 þrimr ſcipfagnū. Eſ
 meþ þui at eigi matti
 leynaſþ ferþ heſjar. oc
 mart cvſi til ſvica gāþ
 Þafendi h barnit .abraut
 10 meþ maſi þei er ſumer
 calla þorolf luſar ſceg
 (ſum loþſkegi).oc haſpi h ba-
 rnet alaſnungo abrav-
 t til noregſ. oc ſvitti mþ
 15 miclō atta til ſvipiōþar
 Oc or ſvipiōr villði h fa-
 ra til hālm garþc. þviat
 þar uar nocquot ættne
 hf. En þa quomo æiſtr
 20 at ſcipi þvi er h var a oc
 var ſumpt dreipit af eſ
 ſumpt h teichit. foſtri hf
 dreipiſ eſ h h teikiſ fvr
 ay þeirri er heit æi ſvlla
 25 eſ ſiþan ſeldr inaþ.

H gup er þetta barſ
 haſpi coſit til ſtor
 ra hluta ſtilti honū til laſv
 nar meþ þei hætti at m
 com til eſtlandc ſendi 5
 kf af hōlmgarþi. er uar
 ſendr at taka ſcat af laſ
 dino. oc uar frændi barſf
 enſ oc lauſti frænda ſuſ. oc
 haſpi til hālm garþſ. oc uar 10
 h þar ſb hrþ. ſva at ecki
 var margra 10 utoþ ahf
 ættiſe. Eſ þaer h uar xi.
 uet ^wgamall. þagerþiſc ſva
 til at ſdag necquerſ atoꝝ 15
 gi þa kendi h ihendi 10aſi
 axi þa. er þoraſfr haſpi
 haft. oc leiþaþi eſt at bvr
 þō hve honū heſpi ſu ax
 comit. oc uarþ. af hinf an 20
 ſvarō ſanfrāþr at þ var
 bæþi ax foſt ^whf oc ſva bani.
 oc toc axina or hendi
 honū oc drap þa er þan-
 gat haſpi. oc heſndi ſva 25

foft^w finf. Eſ þar uar
 man helgr michil oc
 miclar uip lægvr uip 7
 af tac. oc fec h þ til rapz
 5 at h hhop ahalð drot nī-
 gareſar oc mþ baſſ heſ
 -ar. oc af því at hvathgt
 þotti uā uerket manni
 xij uet^w gölom at uīſa
 10 oc af því at ſanlig þot
 te heſjdiſ uā. Þa þa h
 miſcun af konūginum
 oc toc ſipay at uaxa urt
 orþ of han. oc ſua met
 15 orþ oc ælt yfir læita.
 Eſ ſipay er alēip aſtvndi
 na þa nar honū ſengit
 hþ. oc ſcipa ſtol. oc for
 h bæþi æit la^ond oc aſn
 20 noz laund oc h iape oca
 capo floe hſ brat nozþ
 meſ. oc gautar oðaner
 ouan nu ſtoz uir kī. oc
 aſlapi ſer meþ því fræg
 25 þar. oc gopſ orþ lagf.

Agrip.

h aſſ drvgþi
 uipa h ſcap bæþi a
 uēðlande oc a flæmī
 gia landi. a englandi
 oc a ſcot landi a irlan 5
 di. oc a mozgō aþrom
 lændū. haſþi ipuliga
 uetr ſeto ſina a ueiſt
 i bozg þi er het iomf
 bozg. Eſ hvēgi len 10
 gi ſem h drvgþi ſlikt
 at hæſi þa goz þiſc ſva
 til of ſipar at h lēndi
 þar uip i einō ſtaþ i en
 glandi ſe uar eiſ mī 15
 kil gupſ uinr. oc ſa
 ein ſeto m. oc frægr
 af gaþō miſændū. oc
 margfrāþō. Oc ſvitiſe
 olafr at frēſta þeſſ oc 20
 gþi eiſ ſiſ þionoſto
 7 i konūgf bunapi hſ
 hialpræþa at leita ſer
 und hſ naſti. Oc ſec þ-
 eſſoz anſvar. Eigi er 25

tu kr. Eſ þ er rap miſ
 at tu ſer trur konugi
 þino. Oc ſvfti olaf oc at
 meirr h at finna er h
 5 haſþi havrt ſlic andſvā
 r. Þvrat nu toc iui af
 honū at h var ſanr p
 phe. Eſ i hf uipr talay
 oc þeſſ enſ goþa 𐌹 foſta
 10 lo. þa mri han uip h
 mþ þeſſo aipō af hei
 lagri uitron oc hiſh
 neſore fram ſvH. Þu mo
 nt ua qð h agætr kr
 15 oc agæt uere uihja. Þv
 munt. morgō þioþū til
 truar coma oc til ſcar
 nar. montu bæþi þ i
 þvi oc ſva morgom aip
 20 rō hialpa. Oc til þeſſ at
 tu iuiſc eigi um þeſſor
 min anſvār. þa mon
 tu þta til margf ha
 fa. Þu munt uip ſei
 25 p þia ſvico mata.

oc floccō. oc moH abar
 ðaga rentafe oc mon tu
 tyna nocquoro. liþi oc
 ſialfr ſar fa. oc mon tu
 af þvi ſari ban væH va 5
 oc a ſeildi til ſcipſ borih
 Eſ af þeſſo ſari montu
 heill uerþanna, vij nat
 ta. ac brat eft þat uip
 ſearH taka. Alt gecf eft 10
 þeſſe ſogo oc cō han ſva
 til trvar. Þvi næſt til
 noregf oc haſþi meþ
 ſer Sigurþ bvfcop er til
 þeſſ var (g) uigþr at bopa 15
 lvpō guþſ naſh. oc en
 necquera lærþa 𐌹 þang
 brand. pft. oc þormoþ oc
 en necquer diocn. Oc of
 criſt niſ bop cō h ſvfta þi 20
 gi a. i moſtr a harþu lan
 ði. oc var aip uelt at ſiv
 tia bæþi at guþ ſtuðði
 oc monnū hæþi ueirit
 leiþ aþiaH hoconar il 25

la . oc toc þ lupr up t
 eðj olafr up ríki . Han
 hafði . vii uetr oc xi er
 h com i noreg . Oc a þei
 5 v. uetru er . han bar kf
 nafð i norege . orinapí
 h . v . land Horeg oc af
 land oc hualt land . ær
 æjar oc it . vii . fær æjar
 10 Oc reisti fvrst kirkior
 a sialf sínf hafsup . holo
 oc feldi blatt oc blot
 drvc kior oc lét i staf
 coma i uild up lvpur
 15 hotipa drvcchior . iol
 oc paschar . Joanf mōssō
 mungat oc hafst al
 at mīchialf mēssō .
 Olafr uar mīchil mō har
 20 sýnilegr hvitr a harf
 lit allan ret hærpr oc
 manna snære ligast
 oc bept at fer gorr i
 alre cort eisu .
 25 Hj brat eft þetta

quangaþesc . olafr . oc
 toc svstor sveinf tav
 go soagf . dana kf . er
 þy . i . het . er her togi
 nec querr i um landi 5
 hafði festa (f) naupga
 oc heldose fvr því eigi þav
 festar marl . En eft samq
 mo þa . þauetti sveið kr
 a hald þingom þei er iat 10
 uoro oc seilat með svstor
 hf . oc þotti olafi ki sv nei
 sa með snæypu . Oc at hef
 Ma þess þa salfapí h h til
 dan marcar oc beip líp 15
 sínf ilanda mæiri . Oc
 með því at seimþesc q
 Ma þa . þa helt h vfir
 til umþ lande með . xi .
 einō scipō . oc vante líp 20
 eft fer . En þa er su varð
 varþ at lvgi . af því at flo
 er eðj vændi þegar aftr
 er h var or landi . Þa æt
 laþesc h at afla fer geðguf . 25

umplandi af sínō sann ui
 nō er honū hafþo i utile
 go holl uin uit oc truggver
 felagar. En þ tofc eigþvi
 5 at sveiþ kr hafþi quat til
 lþf meþ ser olaf swia kg.
 oc eiric svþ hoconar illa
 oc quamo þessir at honū
 fvrir sio landi . meþ tvem
 10 seipō oc atta togū seipa.
 Sveiþ hafþi . xxx . seipa . oc
 olafr xxx . seipa . Eiric
 n . oc xx . Oc lagþi at ho
 nū svrist sveiþ mþ xxx
 15 seipa . oc for man tion
 miela . oc uendi afr mþ
 fnavpu. Eþ þvi næst lag
 þi til olafr eþsveþsce mþ
 iofþo lþi vþ sveiþ . oc
 20 bar afr iafþa snaypo.
 Sþay lagþi eiric at oc
 bar afra sciold. Eþ til
 falz olaff kf var ecki vi
 tat . hit uar sett at þa
 25 er mioc renape ozroftay

at h stop liff þa en i lvftingþi
 a orminō langa er hafþi
 tuav rum oc xxx . Eþ þa er
 eric scvldi ganga upp i staf-
 neþ aleit hf þa sleri hosi fy 5
 rir h se ellðing uær . Eþ
 kþ sialfr hoþiþ er hofet hvarf
 af. Sum m geta h abati
 bravt hafa comitze oc seg
 ia at h hafi uorit seþ sþay 10
 i mvnc lifi nocqro . a iorfa
 la landi. En sum geta at
 h hafi fvrir boþ fallit. Eþ
 hvacki er lifi . hf heif lvct
 þaer þ lichilic at gup ha 15
 fi þlena.

H meþ þvi at svein
 potti þa sem h heþi
 unit noreg meþ af
 taki olaff . þa iatti h Eiri 20
 ki oc sveini svnū hoco
 nar norege . oc helt ei
 ric eiþ landi sþan sveiþ
 fell á fra . dana kr. Oc þa
 er erikr hafþi alz stvrt 25

noregi. xii. uetr með iar
 lf nashy. Þa gaf h upp bar
 cone svni sinō landitt
 en h fór til engt uestr
 5 oc reþse ihip með knuta
 magi sinō er h uah engt.
 oc ðo þar af blæþ rof er ho
 nū uar vfr seornh.
 H sva miela costay.
 10 oc stund sem olaff
 trvgg. s. lagði a at
 fremia crifni er uip ecki
 uetta sparþist þ er gupi
 uæri tighy i oc crifthy
 15 stvrer. Sva lægþo þ fep
 gar alt meghy fram at
 dreckia crifthy. oc, gæ^{sva}
 uisc ef engi hefþi gup þa
 fina mifcun til sent mþ
 20 til qmo olaff grænfa.
 er þat mūd. hafþi hvg
 fin mioc aualðar figri
 fē h ma brat havra. oc
 ueic sipan tru fihy til
 25 criftni oc laut af ftaþ

festu tar eilifa sælo oc
 helgi. En at m uiti æt
 erhy hf til rikif þa ma
 h nu havra.

araldr fap olaff ehf 5
 helga h uar svnr
 gupræþar. eh gup ræþr
 funr biarnar. en biorn
 funr haralz harfagra.
 er fvrfti eh ualdz kr 10
 var yfir noregi. En mart
 er sagt fra uip lendi fer
 þar olaff. En hvegi ui
 þa er h for þa fotti h þe
 gar aft er gup uildi op 15
 na riki fvrir honū. Oc
 cō h figlandi ueftah af
 engt mþ knarrō tuei
 oc cō at uip sælo oc figl
 di sipay i fapunga fund 20
 Oc sva fē gup fcapa til
 þa uar sehy for hoconar
 er þa stvrþi landi eft
 eric fopor fihy. xv. ue
 t gamal en uænfti mapr 25

oc stefndi í saupunga fund sem al
 ra manna leip uar í þ mund.
 oc outandi at olafr dægrí la
 fvrir . oc hafpi eigi hocon lip
 5 meira eþ lang scip eit oc sev
 tu eina . Eþ þa er kþ varþ
 vaR uip ferþ hf lagþi h fno
 megiþ fundzenf hvaro sei
 pino . Eþ þa er hocon ræri
 10 a þa heimtofc brat scip hf
 saman oc uarþ h þar han
 tekiþ . oc þa h lif oc fva lip
 hf alt af kōnginō . oc fvr fvar
 landit noreg olafr . æilifiga
 15 þa hafþiþ fepgar æirer oc ho
 con landi rapit xiiij . vettr .
 meþ iarlz nafþi . oc sveiþ ho
 conar funr . En helgi olafr
 gaf honū hoconu fvr æyiar
 20 sem sum segia . oc fivrcþi h
 fva at þa uar h halzi oc þar
 var h kr meþan h lifþi .

H þa toc in helgi

olafr uip noregs riki

25 oc ftureþi riki sitt mþ cftni

oc allō gōþō fipō oc bar þo
 meþ michilli o haþp þvat
 marg leitþo a annan lan
 dz oc utan alra helzt fvr
 cþifnif facar er h þaup . 5
 h uar en fvrsta uetr lengf
 tō meþ figurþi magi finō
 auplaundū . en of uarit ef
 ter fōtti sveiþ iarl meþ
 her fciði iland hf oc hel 10
 do orrofto fvr nefiō palma
 dag uip greþmar . oc uay
 olafr figr . þar fell mikil
 hlutr lip sveiþf . en sveiþ
 helt unday . Ennar þam 15
 ba fcelm castaþi ackeri i
 fciþ sveiþf oc figlði meþ h
 naupgay abraut til dan
 marcar . Sipay for . sve
 1þ austri i garþa oc com 20
 aldregrí aftr .

s iþan þap olafr ðot

tor olafr farnfca af

tripar fvfior ingiri

þar er fvr var heitiþ ho 25

nū . oc b^w faþ heðar heitō
 þei fvr reiþi facar . oc gifti
 iantlave aufr uegf kī .
 oc gat olafr ðigrī meþ hen
 5 ni bærj . Eð þeira ar nef
 ni eþa arferþ utō ū eigi
 nema ū gun hildi ðottor
 þa er toc otto htogi a fax
 landi . Olafr uar friþr svnō
 10 oc listulgr iarpr--hār hafþi
 h oc raupara skeg ripuaxij
 meþal maþr -- ecki hær
 h var a xx . aldri er h cō i no
 reg . oc svndisc utru mon
 15 nū i noregi h mikit af bgþ
 i utzco siþi oc allū uasc
 leic ū hverj man fram.
 e H a þessō meli reþ
 knutr fvr englandi
 20 er h hafþi uⁿnit meþ hiof
 þ oc meþ fulttingi enf
 helga olaff . oc launapi i
 nō helga olafi eigi betr eð
 h bar fe undir hofþigia
 25 er i noregi upro . sem si

þa rayndisc at þ sovl
 ðo svica landit unda
 honū . Uar i þi tolo
 erlingr asola . calfr a
 eggio . þorir hundr oc 5
 mar g aprer . En þa er
 in helgi olafr for aufr
 til motz uþ knut kg
 þa mætti h . ærlingi oc
 uænti at h vari til hþ 10
 uetizlo camij i mot
 honū . Eð h reþ til kf
 þa meþ bardaga . oc helt
 orrofto uþ h . oc uan i
 helgi olafr figr . oc va 15
 rþ erlingr sva n,up sta
 ðr at engi uar aþar
 cofr . en h hliop amif
 cun kf . oc h uetiti ho
 nū uarj þa er aprer 20
 softo at honū . Eð af
 lacr het m fitia scal
 li er staþj bui var kf .
 h gec aft, ascip oc hafþi
 und scauti fer ðaynilega 25

hand axi . oc uarp engi
 fvr varr up eH h hafði
 haugvit h i hafup bana
 far . oc q þ fva at oþi.
 5. Sva scal marca nþingH
 EH kH svarape . Hu hefir
 þu høgúit noreg oz hen
 di m . EH þa uarp h var
 af þei mannu er þar
 10 toc h . at all stærsto M
 i landino v i fvicō up h
 Oc snarise h þa noþr ifio-
 rp þan er heit slægfar fio-
 rþr . infra bozgug oc gec
 15 þar af seipō . oc up at ðal
 þei er heit valðalr . oc
 helt sipay oz landi 9 oc þvi
 næft iaufr uega . oc haf
 þi sun siH meþ ser . Māgn
 20 gopa.
 e H knutr seipar þa i
 riki fvrft hoconu sýf-
 toz svni siuo . oc gislaþi
 land und sic . af allra þap
 25 -stra M sunu . En lagþi fol-

-cet til apianar oc til hlvp
 -seildis . En hocon forse u
 varit est i engt hafi . EH
 er knutr fra þ . þa setti h
 sveiH sun . siH . oc alfiuo 5
 mopor hf irikit.
 v ar þa i fvrftv fva mikit
 ðancra M met oz þ at
 einf þa uithi sevlde rin
 ða tio noþr mjaH . Engi 10
 seuldri na af landi at fara
 nema meþ kf lausi . EH ef
 fari þa felli und kg egn
 þess . EH hverer may vægi
 sevlði hana fvr veigti 15
 landi oc lausū ari . Ef M
 uarp iut legþ oc tæmpise
 honu arfr . þa eignapefc kr
 arf þay.
 a t iolō sevlði hver bu 20
 andi konugi fa af arni
 hverio mæli malz oc lær
 af oxa . þre uetru . Þ var
 callat uinar toðði . oc
 span smiorf . oc hvf frægia 25

hver rækiar to. þ var h^u
 þrengrt sva mikit at sp^ent
 fengi ub mesta fingri oc
 lengsta. Bvendr scvld oc at
 5 ga huf þau all er kr uildi
 hafa abustopō finō. Sio cō
 sculdo ga ein^u h^u faray. oc
 ga fvrir hver^u er. v. uetra
 gamal ui. oc þar est h^um
 10 lor eiga. hverr cō er a haf
 rari sculd gjalda ki land
 varpo hvaþay se h rari. C^u
 þ ero fim fiscar. Scip hvert
 er fari af landdi bræt scvl
 15 di kr hlapa ru ufir þvert
 scip. M^uþr hver er til islanz
 fari scvldi gjalda land av
 ra hlencr oc ut lenser.
 Oc helze sia hlvp scvldi til
 20 þess er sigurþr kr iorfa
 la fari gaf af oc braiþ hf
 flestar þessar anavþ.
 e H^u þo at sia naup oc il
 ling læigi á landi. þa
 25 traustuse cō eigi upreist at

Agrip.

ueita fvrir svna si^uja sa
 car er i gif ling u.

H^u est þta þa sær^u h^u
 helgi olafr aftr ilad
 um svipioþ. oc cō af ia- 5
 -ta landi til þronðheif.
 oc cō niþr iuer á dale.
 oc toc þa engiar calfr
 uppreist amot honum
 oc æfidi orrosto meþ aul 10
 lo megni. bæpi fvrir ca-
 -pf facar oc illzeo. oc fec
 meþ fer fiolcōni alra
 helzt fvr þess facar at
 cristni bōþ hf. cam^u ei 15
 gi alandit. er m uisso at
 h mvndi ny biopa oc
 stvrkia meþ allo megni
 se fvr hafpi h gt. Oc fec
 þo þ til orþz at gopra 20
 cō svn scvldo eigi fvrir
 gifi ---- ua. oc helt
 orrosto uip olaf kg á
 sticla stopō. Þ v hafp
 ingiar fvr lipi þrænda. 25

mþ calui. Þorir hundr erl
 endr or gerþi. aflacr af
 fin^u ayio. En mþ olafi
 u iferþ. haraldr bp hf
 5 xv. uetra gamal en vænste
 (Y)^(r) naphr oc mikil uex. Roghv^uvaldr
 brvfa .f. oc biorh^u ehðigr
 J þri orrofto fell erlendr
 oz gþi fvrfr maþa or
 10 þrænðaða hþi. Þ var oc snē
 ma orrofto er olafr kr
 fell. h hafþi sverþ ihen
 ði. eh hvarki hafþi h hi
 -alm ne brýnio. han fec
 15 -- far af hufcarli calff
 ákne. þa hneig h-----
 oc baþe fvrir oc fcaut
 nþr sverþino. Þorir
 hundr oc þorsteu^u knar
 20 ra smþr boro ban ozþ af
 olaui kr. Oc steig sva eh
 helgi olafr. af þi orrof-
 -to. or þessu ríki. ihimī-
 -ríki. Biorh^u eh ðigr fel
 25 -l at hafþi kr. En þorste-

in knarra smþr var þe
 gar ðrepin afafr^u kr.
 J þri orrofto fell aflacr af
 fin ayio. oc fio^uþi^u kr af
 þrænðaða hþi.

5

H þa toc landz folc
 et eft fall kr fulliga
 unþ uesold þangat ut
 er sveu^u var oc alfrva.
 Oc uar þa harmmolect 10
 und þvi ríki at bua bæ-
 þi meþ ófrælfí oc meþ ó
 arani er folcet hþi mr
 unþ bv fiar matt eh m^uaya.
 f vr þvi at aldregi uar ár 15
 aþa dogo íe havra ma í
 uifo þessi. er sigvatr qð
 Alfruo mon ævi. ungr ðre
 gr muna lengi. er oxa
 mat oto. imfcaf íe haf 20
 rar. Annat var þa er
 olafr. augh bandapr rēþ
 landi. hvær atte þa hraf
 sa hialm^u hlafþno
 corni.

25

H in helgi olaf^r bar þef
 fa heimf xv. uetr kf
 naf^h i noregi til þef er h
 fell. þa uar h halfertogr
 5 at aldri. Oc uar þa er h
 fell fra bvrþ ðrottenf varf.
 þvf^hhundrap uet^w oc ix uetr.
 oc xx. EH i orrofto þi
 er i helgi olaf^r fell i. Þa varþ
 10 haralðr þp hf far. h flvþi
 eft fall hf. brat yr landi oc
 i austr uega. oc fva til mcla
 garþe. oc segia sum at h
 taw^{i noregi} kf naf^h. eH sum fymia

15 H þa er gup toc
 at birta iartegnū ū in
 helga olaf þa reþofc baptō
 ō til at fara ór landi. at
 fækia ōagn[?] fvH if helga
 20 olaff. Þvrat ō fvndu miſf
 ræþi fin. oc iþropofc oc
 ulðo þa þ barta a fvni hf
 er þ hafpo a fiolfū honū
 brotit. oc fōtto i auſtr ve
 25 ga til iaritlaſf kf. oc bo

ro til þeff allra bapt^w
 ō. oþ ſending oc báy^wnar
 ſtaþ. at h ſevlði til lan-
 ðz fækia. Oc ū hafþi
 gar iþi faw rogn valðr 5
 iarl einar þamba ſcel
 ō. fveih[?] brvgio fot. cal
 fr arna. s. EH þa bá^wh
 uar eigi fvr haurþ ne
 fram geng. eH þ unno 10
 honū land. oc trunap
 þvrat ingi gerþr ðrot
 nig ſtoþ a moti.

H þui næſt cōr h
 i land[?] fiōrū uetrū 15
 eftir fall fōþor ſinf o
 laſf kf. Oc meþ. þvi
 at þau fveih[?] oc alfifa
 uiffo manna þocca vþ
 han oc ouin ſælp fina. 20
 þa flvþo þau til ðan mar-
 car. En ōagn[?] kr toc
 uþ riki. meþ alþvþo
 þocca of ſþ. Þoat mþ
 margf ang. væri fvrft 25

Þvíat h hafð ríki sit með har-
 þræpi fvr aſco facar sínar.
 oc agirðar raþo naitif.
 h var nalgá .xi. uet^w er h
 5 co í land. h atti þig í mþ
 ar ofi. oc reifti með freco
 facar gift uþ þrændi alla
 oc ftungu all nefi ífcið feld
 oc uettu all þaugh. en engi
 10 and fvar. Stöþ upp þa 𐌹
 athi at nafði. oc mði eigi
 fleiri orþ eð þeffoz. Sva
 ſcorpnar ſcor at fæti 𐌹
 at ec ma eigi ór ſtaþ coma-
 15 aſc. Eð figvatr quap þar
 þegar uifu þeffa. hæð er
 þ er all ætla. apr ſcal uþ
 þvi rapa. harer m er ec
 havri. hatt ſcioldungi á
 20 móti. Gnæyft er þ er hæ
 ſþo. hniftir heldr oc nþr
 í feldi. flægt heif þaugh
 apagna. þing m næfom
 ſtinga. Oc rauffe þing
 25 þ. mþ hætti at kr þap

alla 𐌹 finnaſc þar ū mo:
 geneð. Oc fanze þa iñf o:
 þo at guþ hafði ſcript ſca
 pi hf. oc uar þa fræca ſny-
 5 in til miſcuðar. het al
 lū mannu gatzco oc eſt
 ði fem h het. eþa betr oc
 aflapeſc honū af þvi uin
 ſæl michil. oc naſt þ at h
 var callapr maugh huf go
 10 þi.

H þa er h hafði noeð
 ra uetr landi ſtvr
 laugō ſeipat oc allū goþo
 ſipom oc criſtni ſtvrct
 15 þa mintiſc h. arāgvði
 þav er uþ ſaþo: hf hæf
 þo ueirit gar. oc helt h
 til ðan marcar er all u
 full fuſtr furir heſtða ſa
 20 car. En þa uar fveih fra
 fallið í ðan moꝛco oc ſva
 knutr ſaþ hf í engt. oc
 reþ þa. fvrir ðan moꝛco
 bþer fveinf. harþa knutr
 25

at nāfhj oc helt h amo
 ti magnufi . oc funduſc
 i breH ayiō . foro utrir m̄
 amepal . oc mæltō til ſæt
 5 tar . oc gþo mþ þeima hæ-
 tte . at meþ þui at knv
 ti þotti ſem h ætti ret til
 mæli til noregf . Þa haſþi
 faþ hf aſlat oc braþ hf at
 10 ſetit . Mægnufi þotti
 oc illt miſ hældi þ er fa
 þ hf haſþi haft af knu
 ti ſvit oc landz ſlōtta .
 oc liſ aftac . Þa ſlæro þ
 15 þo mah i þa ſæt at ſa þa
 er lengr liſþi . ſevldi ta
 ca uip baþō landō oc
 hvar ſino riki raba me
 þaþ baþ liſþi þ . Oc ſetto
 20 giſla . oc andapeſc knutr
 fvrri . en mægn² toc þa
 uip dan more . fvr vtaj
 gagnmæli . Þviat ſvñ
 batþtu maþa u i giſlin
 25 giþe .

Hj þa er ſveiHj ſunr
 ulff oc aſtrifar ſvf
 tor knvtf rikia ſpurþi
 þtaiengt . þa aſlaþi h
 allauega herf er h mat 5
 ti . En mægnuf at moti
 oc funnuſc aſcipō uip neſ
 þ er callat er helga neſ .
 oc helðo bardaga oc ſlv
 þi ſveiHj til uinlandz . oc 10
 eſldi þapaþ h annat ſiHj
 hvapaþ oc er h matti fa
 oc helt þei h til danmar
 car ſvat Mægn² haſþi
 ſcāmo apr uitozþ af . oc 15
 fvrir þvi hitHj uipbu
 naþ oc oþtaþeſc af liþ
 layfi . oc bioſc þo ſe h
 matti til uipr toco .

Hj of nottena 20
 er h ſevldi b'iaſc of
 morgoneHj . oc hanum
 uar otti mikil araþi
 ſino . þa birtuſc honu
 faþ hanf iðraumi . oc 25

þap h ecki ottafc fagþi
 honū at h. lifvði. cign. cn
 uīha. oc fua gaffc. Mæ
 tofc þ ū morgoney ahei
 5 þi þi er hlvrfcogf heīpr
 heit. er ligr uip ſcotboz
 gar á. oc ſcipape Mægn
 fva hþi ſino ífvkingar.
 ſem ī helgi olafr haþi aþ
 10 iðraumi kent honū. oc á
 þi tīp gec h at bīafc er h
 haþi apr ſagt honū of
 nottena. Þat uar þa er
 ſol uar iland ſupri. oc cō
 15 fvlking hī á árm fvlkin
 go fveīhf. oc ſnærīfc h
 aīl furir. oc ſec fveīh
 af morgu þvi mīkīh ſea
 þa er h haþi apr til ſig
 20 rīf ætlat. Þvīat h haþi
 voxnō ſci pat. iaðð ali
 þi ſino. oc bundit ſpiot
 abac. ehy ſialar fvr avgo
 En nautehy ſnærīfc fvrft
 25 afra oc uēīc fva til at

fveīh var netīabr me
 þal nauta flocfenf. oc flocf
 mægn. oc ſec in meſta ſv
 eīh man ſcaba. ehy h ſrel
 tiſc meþ ſlotta. Oc rac 5
 mægn lengi mþ aīhā M
 fveīh oc flocf hī. Enþ var
 orþ lag fveīnf ſagt oc hī
 Māha at ef all berþīfc fva
 ſē ſa ehy ſrīþi M enungi í 10
 ſilki ſevrtohy. Þa heþi
 ecki barhy und a comīfc.
 ehy þ uar khy ſialfr. Oc uæhy
 dī afr ſīþā til hī ſīnf. oc
 urþu all honū feghy. Ehy 15
 apr haþo þ ottafc fall hī.
 er h ðvalþeſc fva lengi at
 rēca flockehy meþ einſ Y
 hīolp. Ehy fveīh ſotta ſér
 ſrīþ land. Mægn kr ſitr 20
 nu iðanmorco mþ evrþð
 oc mþ fullū ſrīþi.

Hy nu er aſtundīna
 leiþr. þa ſaukir haral
 ðr broþ ehy helga olaſſ 25

heim oðgarpi ūaufr
 ueg acaupskipi uel by
 1H at fe oc at goðsimv
 oc lendi at iðanmore
 5 þarer KH maen² uiffi
 hvarki til hf netil scipf
 hf. oc hattar fva. at h
 cō þar inauðð sem KH
 var. oc cō þei rapgíafa
 10 kf maen² afund(1) uip
 sic er ulfr het ftallere
 oc talape uip h mal ha
 ralz fē h uæri sendi V
 haraldz. eH eigi fialfr
 15 haraldr. Bap h sipay at
 ulfr fcvldi fretta KH
 Maen² hveffu h mvHdi
 taka uip fapoz bpr si
 nō ef h fætti iland afr
 20 Quap uerpleica michiH
 aua at uel uæri uip ho
 nū tekít. Tel ec til þeff
 quap h fcvldu þa oc fvl
 gp þa er h hafpi ueit
 25 enō helga olafi bpr si

nō. oc fapoz Maen². Qð
 oc harald uā utþan M.
 oc ftvrciaH. oc mozg oc
 mikil ftor uirki hafa ðrv-
 -gt utan landz. Maþr 5
 oc nu uel at fe buiH oc
 at gsimō oc af alio þeffo
 mega h mikih ftvrc uei
 ta frænda finō. oc mega
 ftanda oc til mikilf van 10
 ða ef hf uiprtaka uæri
 eigi meþ ueg. EH ulfr
 toc glap lega uip þeffo
 arendi. KH Maen²uf toc
 oc glap lega undir. qþ 15
 sic af allū gobō ðrengiō
 er h hafpi meþ fer uætta
 mikilf ftvrf oc gobf rap-
 -onaytis. EH mvclō meft
 þar fē fapoz bpr hf var. 20
 En eft þeffoz anfuor kf fæ
 kir haraldr til scipf. EH
 þvi næft afvnd frænda
 finf. oc kendi ulfr þan
 en micla man oc i hftoh 25
 ✓ ga.

þa uá harald er apr hafði
 callatf fengi Y haraldf.
 Var her nu sípan mikil fag
 naþar fundr frænða . oc
 5 teor haraldr uip hælfu
 norege . oc til fæk sem
 bæpe leiddi h til æteru
 oc fva gop gíof gopf kf.
 Þviat haraldr uar sunr
 10 sigþar fvrar . eþ sigþr
 s . halfðanar er sumir
 collopo heikil nef . eþ fu
 m hvit beuþ . eþ half
 ðay . s. sugþar hrífa . er
 15 uar . s. haraldf harfag.
 H mægn rep síþay
 ðanmore oc hælfom
 norege mþ evrd oc ^{mep} rav.
 fvrir utay alt acall mepay
 20 h lifpi . oc rep allz hvay
 ro tvegja ríkino xij .
 uetr . mep þei fex er h
 hafpi ðanmore . oc fec
 fott afio landi . ocanda
 25 þesc þar uet síþæ eþ ha

raldr camí iland . faþor
 broþ hf . þa hafpi h nale
 ga . iij uetr oc xx. (a) eþ (ð)
 lic hf var fært noþr i
 þrænd hei . oc nip fet(r) ícfz 5
 kirkio ^{þar} , fe fap hf huilr .
 Oc uar þetta haro tvegja
 landino mikil harm ðav
 þi . Þviat engi lifpi affþri(eþ)
 ngr eft h . nema eiþ ðot 10
 ter . er h fell ífra . aungo
 alðri . eþ ífott síþi gþi
 h þori bþ síþ sam mæþ
 til sveiþf ulff . s. meþ þei
 hætti at h fagpi honu 15
 eigi andlat hanf . Sagpi
 heldr fva . at h hafpi
 honu gefit upp ríkit.
 En sveiþ þottise þo uita
 andlat hf . oc toc meþ 20
 bliþo uip mikilli gíof .
 oc fotti til . Oc let standa
 alla þa fciþan er h hafpi
 fciþat ríkino . oc fva
 gíafar . bæpi uip þori 25

bþoz hf oc fva uip alla
apra.

Hj haldr kr teer(eiH)

nu eiH uil allō no

5 rege.oc ftrvpi meb h

þo mikille.oc þo mp

gopō frīpi.oc uar eigi

sa annar kr.er allū

mauHō ftaþi agi iam

10 mikil af . fvr utzco

sak' oc ----- atgvi.

EH haraldr kvangapesc

brat er h cō iland.

oc toe bþozdotta m

15 þess er fipr het.er bio

auftr aranrki kvH

ftor m ocat aup uel

buiH. Oc uetti h ma

gi finō haraldi ki ve

20 tloz miclar . oc gpisc

fva til eiH fipay.at, h

uildi þær rufa oc

gpisc af því mifdenld

meþ perm.oc fotti fip

25 or landi meb frænda

✓ gen

-ge fitt .oc fotti til sve

-iHf kf idan mozco.

mp vij lang fcapom

oc þa af honū iarlif

naftj . uifapi heim þei 5

fem fvlgt hæfpo honū.

Vildi eigi at þ lete eig

ner finar fvage konoz

epa borH. EH fveiH oc

han ðrogo fveit fam. 10

-aH. oc foro mp h mozæg

Oc haraldr kr at moti

oc maufofe uip nitzu

idanmoze ahallandi. Oc

la haraldr uip au þa er 15

iH er uip megiH land. oc

hugþufe þ fveiH at fitia

honū uathj. Þvrat eigi

uiffu m uathj iapji. EH

haraldr kr let leita. 20

ef ozmr kvier fvndife

i aHj.oc h fanz.oc var

maðr fipay uip eld. at

rapi kf.at h fcvldi þvr

fta fē meft. Var fipay 25

þræpr bundið uip spozþeð
 oc h lauslatið. fotti hā
 þegar til. uatiz. at drecca
 oc uar sva uatið fundit.
 5 En þa er haraldr þottise
 uipr buið. þa lagði h
 til þardaga þegar hþ
 hā uar comit. þat er
 h la abip. oc uar sveið
 10 sigrað meþ mico mað
 spelle. oc fivpi unda
 meþ fameð. Eð fipr
 varð hantekið oc frið
 gefið. oc fivtise heima
 15 mþ haraldi til eigna siða.
 H þa er haraldr
 hafði .xix uetr rapit
 fvirir nolege allu. sitz Mað
 nuf fell ifra. Þa comr Y
 20 af engið tofti at nafði. h
 var iarl oc bþ haraldr go
 þua sonar. þess er þa reð
 fvr engi. oc iambonið
 til landz uip harald. oc
 25 þa allo fvippr. oc beidise

lipueitzlo af haraldi.
 oc het honu hā fo engi
 ef þ fengi unnit. Oc harald
 helt þangat h mþ honu.
 oc unnu þ alt noðimb^w 5
 land. En engiz kr uar
 þa inormdie. oc þegar er
 h spvr. þa fevndar h aftr
 mþ h. oc cō þa sva á ouart
 at hþ þa uar flest ascipom 10
 Eð þ vaphylayf nalega er up
 pi u. fvr utay haug uaph
 oc hlifpar uaph. þa snaroc
 þ iema fvlkingaller. oc biog
 gosc uip. Eð konagreð fialfr 15
 fat ahesti. oc reip meþ h
 fvlcpi lipino. en hestreyð fell
 und honu. oc varp honu
 af baki. Eð kong H mælte
 er h stop up. fialdað fo sva 20
 þa er velvildi qð h. oc sva var
 oc se kong H sagði. at h var
 eigi livg spar fvirir þvi at
 iþei þardaga eno fama of
 dagu. Fell bæpi harald 25

kr oc tofti iarl. oc mikit
 hþ mþ þei. Eḡ þat flvþi
 til seipā er unda^o cō. Var
 fozingr fvrir hþi þvi o-
 5 lafr .s. haraldz. eḡ uænf
 te Y nalega .xx. er bu
 andi var callapr fvr spe
 -cpar facar. oc hōguærif
 Eḡ h beipðese (oc fec). gripa
 10 af haraldi. oc sva licama
 fapoz sinf. Oc þa hvart
 • tuoggia . fluttise sipay.
 mþ pade iarlle iorenayg
 -iar. Eḡ ū uarit estir til
 15 noregf . oc iarpap^{lic haaf}i ima
 rio kirkio inipar ofi.
 En nu ligr h aelgloæt.
 þviat þ þotti fallit at
 h fvlgr kirkio þi er
 20 h hafn latit ga. Er y
 steiḡ erki bvfscop lett
 þangat fara . hræiḡhif
 monnū und hendr . oc
 acaþe mþ þvi þa eigḡ
 25 aþra er h sialfr hafpi

þangat gefit.
 H þa .xij. manapr er
 haraldr uar neftr.
 oc þ sepgar. þa reþ svnr
 hf fvrir noregi meþay sa 5
 Maḡn^o het. eḡ friþast^ri M
 oc seipta þ bþr oc olafr nu
 riki siḡ amþal. Eḡ vāno
 fciotara .ij. uetru sipar.
 fell Maḡ^o afra. oc atti soḡ 10
 eft. þaḡ er hōcoḡ het. oc
 var sa fengḡ steigarþe
 ri til fastrf. En olafr reþ
 ein fvr noregi .iiij. vetr
 oc xx. sipay. Oc uar um 15
 enki^o kf æfi eft harald
 harfagra noregr isliern
 farfælo. se ū hf daga. oc
 seipapⁱ h morgo þei mqlō
 til uægþar er haraldr haf 20
 þi mþ freco reist. oc haðrt
 han uar mldr af gulli æ
 af silfri. oc gopō grþom.
 oc gsimū. Eḡ fastald^r a
 roþo. Aḡli unt hf þvi oc 25

hit at h̄ fa at k̄g ðöminū
gegndi. oc ero mozg h̄f uere
gop at inna.

an ḡp̄i uip̄ steti kirkio at
5 b̄vscop̄f stolenō inipar o-
fi. v̄fir lica ēh̄f helga olaff.
fr̄enda s̄inf. oc bio hana til
lv̄pa. Oc hver h̄f ḡat̄p̄sca
hafi uit ocaft s̄ep̄ uip̄ lv̄p̄i
10 þa ma scilia af āwpō þei er h̄
m̄tt dag nōccoz̄h̄ i m̄cla-
gilðe. Var h̄ catr oc i scapi
gop̄o. oc ḡp̄uip̄ þ̄ t̄it er p̄ta
m̄alto herno. F̄agnoþr er
15 os ā k̄r at tū ert s̄va catr
ēh̄ h̄ svarape. h̄vi q̄ð h̄ scal ec
nu eigi ūa catr. er ec s̄e
b̄æpi alv̄p̄ minō c̄æte oc fr̄el
s̄e oc sit ec i s̄a kv̄ndo þ̄i er
20 helgop̄ er helgō s̄ap̄oz̄ b̄
þoz̄ minō. Vm ðaga fop̄oz̄
m̄inf þa uar lv̄p̄r undir
aga m̄iclō oc ātta. oc f̄plo
f̄leſt̄ m̄ gull sit̄t oc ḡs̄imar
25 ēh̄ ec s̄e nu āhveriū sc̄i h̄

er ā. oc er þa fr̄elsi m̄i h̄ gl̄eþi.
Var oc s̄ua gott ū h̄f ðaga at
f̄vr utay oz̄rofto þa s̄riþapi h̄
f̄vrir s̄er. oc f̄vrir lv̄p̄ s̄inō
utay land̄f. oc stop̄ h̄f n̄æsto
5 n̄agrannū þā āign af honū at
h̄ ūæri haigr. oc haiḡ ūǣr.
s̄e scaldett s̄ego. Varþe
āgnar oz̄pō. olafr oc s̄r̄ip̄
molū. iorp̄ s̄va at engi þoz̄
10 þi. aluald̄a tilcalla.

h̄ þa er h̄ h̄aspi rapit̄ .
noregi. vij. uetr oc xx
mep̄ þei enō frysta er h̄ uar
uestr̄. eſt̄ fall haralz̄. er
15 m̄agn̄ b̄p̄ h̄f uar i norege.
þa s̄v̄c̄p̄s̄e h̄ ab̄ā þei er heit̄
hauc̄ b̄ar̄ austr̄ āran̄riki
þar s̄e h̄ toc ūēit̄lo . ocan
ðap̄es̄p̄e þar. oc uar h̄c̄ar
20 h̄f flutr̄ noþr̄ inipar̄ āf̄ .
Oc uar iarp̄ar i kirkio þ̄i
er h̄ h̄aspi latit̄ ḡa.

h̄ h̄ eſt̄ stigr̄ m̄agnuf̄
b̄erlegr̄ suur̄ h̄f til 25

ríkf. ð var þa nálega tví
 tvgr er ð toc konungfjálf
 eft fopoz síu. Oc hocon frændi hf
 annar er ftegar þorir
 5 hafpi at fap̃a. se fagpi
 fvr. ð var uel half þri
 togr þa. Oc uairo eiH
 uetr baþ. oc þan ímpar
 ofi. oc uar mægn⁹ íkonf
 10 garpi. en hocon ífvela
 garpi nîr fra clemetþ
 kirkio. oc helt fva íola
 uift. Þa nā. hocon af 10
 lagiaf ar oc fevlð allar
 15 oc landaura gíald uîþ
 þrændi. oc uîþ upplendi
 ga alla. Þa er uîþ honū
 toko. oc bætti þar ímot
 margo aþro rét landf
 20 maþa. En þa toc fvr þef
 fa fóc hugr mægn⁹ at
 óroaþ er ð pottife ha
 fa mîþa af landi oc la
 ndf fcauttū eiH fap̃ hf
 25 hafpi haft eþa fopoz b

þ. eþa fozellar. Þotti ho
 nū síu hlítr eigi sípr up
 gefu. íþeffi gíof þeim
 til fampar en hoconar
 Þottife íþvi ourðr oc mîf 5
 haldu af frænda fínō. oc
 raþō þa þorif beggia. varþ
 þei oc aþvi mikil vgr.
 hverfu magnufi mvadi
 líca. fvr þvi at ð hēlt al 10
 laH uetreH. vij. langfciþō
 íopîH vâc ícavþangi.
 En þu varit nálega cvHðil
 meffo. þa lagpi ð bravt
 anattarþeli. oc tîldo 15
 þō fciþō. oc hóf und. oc
 lagpi til hēfringar bíó
 þar of nótteþa. oc gpi el
 ða ftoða alandi uppi. En
 þa hugpi hocuH oc líþ þ 20
 er íbainō var. at þ væri
 gozt til fvíca. oc lét bla
 fa líþi út. oc fotti allr
 caupangrf ívpr til. oc
 v ífampnaþe qf not eþa. 25

En ū moxgoniH er lyfti . er
 ma⁹gn sa alz. hiar līp aay
 ronō þa helt h ut or fir
 pinō . oc sva fupr igola
 5 þingf laig.

H hocon bvriape ferþ
 fina i vic austr. oc helt
 mótt icaup angī apr . oc
 sat áhefti . oc hét allō
 10 M unga . oc sva bap .
 Qð fer uera fcvgga aulha
 frænða fínf. Oc all M he
 to honū ungan meþ
 gopō ulka . oc fvlgb ef
 15 þvrfti. Oc fvlgb honū
 lvpr alr und steni biczg
 út. EH h flvitiſe þa tal
 fialz up . oc for ðag eni
 eft riupo eni . er flæg
 20 unda . homū er h reþ .
 þauarþ h fiucr oc ſec ba
 na fott oc andapeſe þar
 afiallino . Oc quomo
 ahalff manapar freſti
 25 æſtr tīþiðH tal eavpāgf.

Oc m fcvlðo ganga imo
 ti līk hīf . oc gec allr
 lvpr amoti oc fleſtr allr
 grataði . Þviat all M
 unno honū hvga aſtom . 5
 en he hīf var niþr ſett
 ikrīſe kirkio.

H eft frafall hoconar
 þa matti þour erga
 vīqua ſcapī ſino tal mæg 10
 nuſ er þa toc uþ rīkī.
 oc reiſti up man þay er
 ſvęni uar callapr ſenr
 haralz flęttīf fyr ofmet
 napar ſacar . oc æſtūſe 15
 af uplāndō oc quomo ni
 þr íraimſdali oc áſvnmō
 re . ok aſlāþo þar ſcipa .
 oc helðo norþr íþronðhei
 ſīþay. EH þa er ſigurþr 20
 ulſtengr ſpurþr oc mar
 ger aprīr kī uin . þeſſa
 up reuſt ſteigar þorīf oc
 ſiandſcap . þa ſqſþopo þ
 meþ airvar ſcvrþ allō hīa 25

77 móti þori er þ' mótto.
 oc stefndu því lípi til nígjar
 78 Eð sveinur oc þorir heldu þan
 gat lípi síno oc boðpöfe
 5 uip þa sigurb oc næbo
 upgango oc vrbv' æfri.
 oc ueitto makit manspell
 Eð sigurb þvpi afvnd kf
 magnuf er þ' flvitufc til
 10 caupangf. oc hvarföpo i
 firþinō þ' þorir eft. Eð
 þa er þ' þorir v' hvu' or fir
 þinō oc lāct fciþō finom
 i hefring. þacom magn
 15 kr utay ifiozþi. Eð þeir
 þorir lægbo fciþō finō
 vfir a vagh vica ftraund.
 oc flvþo af fciþō oc q mo
 nibr idal þei er heit þex
 20 ðalr ifeliu hverfvi. oc var
 þorir boruþ i borō vfir
 fiallet. Sofnoþo lípi fci
 þom fipan oc fluttufc a
 ahplāgialand. Eð konū
 25 greh magn' eft þemm.

oc fa hvarr flocreh annan
 afriþi þei er harmr heit
 Lægbo hñ fipa til heffiu
 tuna. þ' þorir hugþufc ha
 fa fengit megialand eð 5
 þat uar ay oc urpu þar mar
 ger handtekn. meþ fteig
 ar þori. eð h fialfr fipan
 hengbr iholmi þei er vā
 bar holmr heit. Þa mitt 10
 þorir er h fa galgaþ ill
 ero ill raþ. oc quap þta apr
 h væri hengbr oc snaraþ
 lateþ ahalfiþ. vgrō felag
 ar fiorir. fciþō eiþ vþ fiv 15
 ri. Eð eigill afcelf funr
 afozlandi eð vafcafti maþr
 var oc þar ðrepaþ oc hengbr
 meþ þori. þviat h uildi
 eigi flvia fra ingibiozgo 20
 cono fñþi. augmundar. ð.
 fýfto: fcopta. Þa mælte
 kþ magnuf er h eigill
 hec agalganu illa coma
 honū goþ frændr ihað. 25

5 EY sveið flýði í haf út oc
 sva til danmarcar oc uar
 þar til þes er h cō ísæt víð
 avsteið kg svð Maugh. er
 10 h tōc ísæt oc gairði scv
 til sveið síð. oc hafði iker
 læic oc ívir, tū. eð magn
 kr hafði þa ríki eið samay
 oc ancaða laust. oc friðaði
 15 uel fvr landi sínu. oc aup
 ði allū uikingō. oc utile
 go mǫnnō. oc var Y her
 scar oc raifer oc sta, f samr
 oc hcare iaullo haraldi fo
 20 þoz fepr sínō iscaplundi
 heldr eð fopoz sinom. 9

aghvs foz margar her
 farar oc fec þ fvrft til
 acalz agaut land austr
 20 at h quað ðal oc uear oc
 varþyðiar meþ retto ei
 ga at ligia til noregf. qvab
 sína fórella haft hafa foz
 þō. oc settisc kð síðay up
 25 landa mære. meþ mico li

þi oc bio í tialdō. oc hvgrisc
 til areþar agaut land
 En þa er ingi kr fra þat
 þa samnabi han brat lipi
 saman oc stefði afvnd 5
 hf. eð þa er konūgenum
 mognust cō fað mofn of
 ferþ hf. þa eggroþo hafði
 giar aftr hvarff. eð h þec
 þisc eigi þ. oc helt amot 10
 konūnū iðga. fvr eð h
 uerþi. oc a nattar þeli oc
 gþi mikil manscapa.
 Eð conūgreð ingi freltisc
 meþ flotta. En síðay var 15
 mali invit til sættar
 oc toc magn kr marg
 reto dottoz inga kf oc
 þessar eigð meþ. er h cal
 lapr apr til. 20

þessi hfor v mþ marg
 nusi kr. avgmudr
 scopta funr. sigþr sig
 þar funr. oc figurþr
 25 ulstrengr. oc marg aprer

5 H eft þetta leitar k H Dag
 nuf i ore H ayiar meb
 hpi. Voro þa meb honu
 þessir haufingiar. dagr fa
 5 þ gregorif. untcupr ioaf
 funr vifr rana funr.
 bþ figurpar fopoz meholā
 oc marger aprer ftorir
 haufingiar. Teer h ioze
 10 H ayo sipay iarle H erlød
 meb fer. oc magnufsvn
 hf attia H uet^w gamlan.
 ernu er heilagr. Lagpi
 -fe ut sipay iher H ap fvr
 15 scotland oc fvr bret land
 oc drap ipri. iarl þa H er
 hugi het e H digri. h seo
 tu H iayga oc gec þar af
 til heliar. En hin er seo
 20 tit hafpi : kaptapi boga
 nu til kf at þvi er sum
 segia. oc quap fva at oþr.
 at heil scotit hra kendi
 þ scot knginu. Vendi
 25 heim o: þessi her for.

Agrip.

meb hlaþno fcapom gvlz
 oc filfr oc gffima.

H fom uetrvn fi
 þar goþufe h vestr
 til irlandz meb fer 5
 pa stoli. oc fer meb mic
 klo hpi. oc ætlar at mi H
 landit oc van necquer H
 lvt ifvrftv H. darþufe h
 af þvi oc gþrfe sipay óvar 10
 rare meb þvi at ifvrftu
 gec honu meb mildum. fe
 haralde fopozfepr hf. er
 h fell a englandi. draego
 han til liflatz oc in far 15
 mo fvik. þviat irir far
 nobo amot magnufi. in
 ouigio. her meb lavnd.
 ub afta H fvr bartho
 lomf meffo. þa er þ gen 20
 go fra fcapo aland upp
 at haggva ftrand hqg.
 fundu þeir eigi fva e H
 lipit com amþal þra oc
 fcapa H. e H þ conūgr H 25

hitt up bunn at h klæpō
 þviat kH uar upgengiH
 ifilki iup oc hialm ahaf
 þi sverþi gvrþōr oc spiot
 5 ihendi stig hofū sva var
 han ofl vanr. oc fell
 iþessi magnuf kr. oc mi
 kit. hþ meþ honū. þar
 heit avlaþf stiri er h fell.
 10 oc auvindr fin[z] . f. fell
 þar mþ honū. oc marger
 aprer storir haþþigiar.
 Var upkvpr stadr næst kō
 oc fec fōr þrio. en þa er kH
 15 magnuf sa fer uisay bana
 þa bap h uipevH hialpa f
 meþ flotta. oc fotti h
 þa. oc þ hþ annat. se un
 ðan eomsc til feipa oc sva
 20 heim iland astr. fec haH
 sipay af þvi michit met
 oþ. af svnū hanf. at h
 haþfi sva uel þar haft sic
 Þa var mvriartac condial
 25 fa sunr vfirkr ariādi

hanf dottoz atti figurpr
 magnuf . s . nequera
 stund . hon het biapmu
 nio . Magnuf ber legr
 vaf alz kr. x. uetr.

5

H efter mognuf
 þa stiga tiga til ri
 kif svnr hanf þrir
 austenH oc figurpr oc
 olafr . all gop MeH oc
 10 listulig . roer MeH haug
 sam . oc friþsam . oc er ma
 rt gott oc ðvrlhet fra
 þeim at segia . Var
 olaff þo of litla rip vþ
 15 frestat þviat h lifpi ei
 gi lengr eH tolf uetr ef
 ter frafall fopoz sunf. an
 ðapesc icaupangi sæytia
 uetra gamal . oc uar
 20 iarpapr ikrickirkio
 oc hærmaþo all MeH
 hf frafall . En ifvrstu
 er þ bræpr sitia iriki
 þrir austenH oc figurpr

25

oc olafr . þa fvfir figurþ
at ferþasc o: landi til 10:
fala með rape þpra síma.
oc bætþto maþa ilandino.

5 En at caupa fer guþf mifcvi
oc uinfæld uip alþvpo . þa
toco þ all bþr af apianar
oc a navþ oc illar alagor
er fræk conugar oc iarlar
10 hafþo lagt alþviþ sem
fvv var fagt.

u leiddu þ bþr fva a
nþpi til frelif . en fip
fer þapefc figurþv kr
15 o: landi til 10: fala með
fex togo fcipa . fíorum
uetru eft frafall mægnuf
fopoz finf. Oc hafþi með
fer fiol ment oc gop mēt
20 Oc þo þa eina er fara uilþo
fatt a eþglanþe en fvfta
uþtreþ . en annaþ utt
til 10: fala . oc fætte þar
mikilli tigh . oc þa þar
25 ðvrlgar gorþimar.

b eidiþc kv af croffino
helga oc aþlaþefc eþ
eigi þo fvþ eþ tolf mæþ
oc fialfr h eþ þrettanþi
fvvvo at h fevþði fremia 5
cristþi með allu mætte
fino oc erki bvfcoþf stol
coma iland ef h mætte.
Oc at croffniþ fevþði þar va
sem in helgi olafr hvilþi. 10
Oc at h fevþði tiunþ freia
oc fialfr ga . oc helt h
þeffu fumu þviat tiunþ
framþi h eþ hino b h
er til mikilf geigf mviþ 15
ði ftanda ef eigi heþþi
guþ þan geig með iar
tegnū lavft. Reifti kir
kio uip lanz enda oc fet
ti þar croffniþ nahga 20
unþ valþ heþþiþa maþa
fe fipay gaffc . hvþþi þar
til landz gætzlo oc varþ
at mifvæþo . como þar
heþþi m oc brænþo chir 25
✓ kiona

toco crosen oc kennima
 nen oc flvctu hvartuegia
 bravt. Com sipan at inō
 heipnō hiti sva mikill at
 5 þ þottuſe nalega breiða.
 oc ottopofe þan at bvrþ
 ſem ſevſſe. En þſtreið ſeg
 þeim at ſa brvni cōmr af
 guþſ meghe oc af craft.
 10 enſ croſſ. oc þ ſcutu þa
 batu oc ſettu bæpi til læz
 croſſeið oc þſteð. Oc meþ
 þvi at þſtinō þotti eigi
 heilt at ſetia h annat
 15 ſiðu und ſama uapa.
 þa flvtti h croſſeið alavð
 ungo norþr til ſtapar
 enſ til inſ helga olaſſ
 ſe h uar ſvareð oc nu er
 20 h ſipay.
 H mart var oc annat
 gott iſerþ hſ ſigr vað
 h anecquerō bozgom.
 heipnō oc het til toco
 25 eiðar þrar . at fella af

quiot oþo apvat ðegi
 inorege . Til micla garz
 fo: h oc hlaut þar mi
 kla tigh af uipr toco
 keſarenſ oc ſtorar gjaſer 5
 Oc let þar eft til miðja
 þar uistar ſiðar ſcip
 ſið. oc toc af ſcipi ſino
 einu hæfuþ mikil oc ſi
 ar uerþ oc ſetti apetrſ 10
 kirkio . Eið heim ino
 reg ſac h um ungra
 land oc ſax land . of ðan
 moze eft þria uetr er
 h fo: or landi oc fagnapi 15
 allr lvþr quomo hanſ.
 þa uar h tvitygr er h
 cō afr iland or þeſſi
 ſerþ . oc uar oþið en
 tþaſti . uetri uar avſ 20
 teið ellre þra bþra.
 en olafr þa xij. uetra
 gamal . Ero eið marger
 hoſtaper ſervōðer af þei
 gozſimū er þa flvtti ſi 25

7 laogþo uftagiald afmalað
 -nd. xv. c. navta oc toco
 uip krífne. Oc uændi síþay
 figurþr kr heim meþ mo:
 6 gom storū ^{or} gerrsimum
 oc fiar hlutum er h hafþi
 aflat íþeiri. oc uar fia
 leipangr callaþr carlmar
 na leipangr. Sía leipan
 10 gr var sumþri fvr en mvr
 er et miela. Gørþisc þa
 gott of hf ðaga bæþi of ar
 oc ofmargfalda apra gatz
 co. nema þat einn var at
 15 at h matti varlla scapi si
 no ftvra þaer at honum cō
 ohægýndi þa er a leip upp.
 Enþo þotta h allra konūga
 ðvrligastr uera oc mer
 20 kilegastr oc alra hēltz (af)
 af ferþ síþi. han uar oc
 in riculigfti maþr oc ma
 na hæstr fem faþer hf oc

forellar. unni h lvp sínū
 en lýþr eþ honū. Oc birtu h
 oft síþi meþ (aust síþi) þessō
 quþlingi. Byændr þvc
 kía m bapzt. bvggt land 5
 oc friþr standi.
 Eþ af þvi travfti en h þottisc
 hafa af aust semp lvpfenf. þa
 lét h sér hfanda sveria Mag
 nusi sýni sínū landit. 10
 íallum norege. h þar fril
 lo sunr ocalra maþa vætr
 þra er uerit hafi.

H eftir þetta þa farker
 fa maþr uestay af írlā- 15
 ði er haraldr het gillherist
 oc callaþesc sunr magnuf
 oc hþ figurþar bavþ til þess
 fannoz. oc konūgrin þec
 þisc. meir meþ eim uilia si 20
 nō en meþ ut ^w maþa rap.
 Oc trap haraldr. ix. plæg 10: H
 findrandi oc uarþ scir.

Var síþay igopo yfirlæte
 meþ bræþr sínō . þuāt
 mapren uar vafer -----
 oc hþmaþhlgr -----hþr
 5 uaxtū oc ī uacrlixti. sýnū
 H eipar stopo sem unnir u
 um mægnuf . haraldr
 uan oc eip apr h næþi seir
 flom. at h seuldī ecki til
 10 ríkif calla meþan. mægn
 hþi. Oc uildi kH meþ þei
 eip staf staþfesta eip lvpfenf
 oc ríki sunar sínf oc uapa
 uti bvrgrā oc stefia man-
 15 tion. EH þessar seirslir
 u gvar afe heimi. Oc svn
 ðise monnō seirslirn frēc
 helft af þui at h bar til fa
 þernif en eigi til ríkif er
 20 h hafþi svrir svarit. En bt
 eft þetta. andapefc kH austr
 iawlo. EH haraldr oc mæg

nuf uoro itunf bergi . oc
 u þegar oþ gær utt til mæg
 nuf oc h hvatapi ferþ síþi.
 in til afloar. oc comf h sva
 at. gærsumū. En hcamr Si 5
 gurþar kf var iarþapr ihal
 varz kirkio þær h hafþi alz
 rapit noregi . vij. uetr oc
 xx.
 u uill mægn ein iríki 10
 settiafc sem honū uifar
 meþ retto til seipay fopoz
 hf oc eipr alþvþo. En haral
 ði getze eigi at þvi. oc cal
 lar til halff ríkif oc uill hv- 15
 -arki muna eipa sina ne
 seipay broþoz sínf. Oc gise
 nu afvrtu. vij. nottō meþ
 þeim ofampvchi oc ðreggc
 nu itva stapi hirþen oc haf 20
 þingiar oc alþvþa oc fe,c
 haralði af þvi arit hþ oc

fostrar þra . 7 hafpo
 þr eina hirp. þa þvígí k.
 7 sigþ. k. En eystein k.
 ein fer. Oc e þesser hof
 5 þingiar ændopose aþer
 -----er mþ sinō rapō
 hofpo---(7)ðngeliga stý-
 rt rikino m; þei ept læz
 logō þra--(Sapa gþ) 7 o-
 10 mði. þioftolfr. gla. f. 7 ota
 birtangr er at igiripi O
 iga k. 7 ogmð svipt. 7 og-
 mð deng bþ ęrlings skac-
 ka. f. kýrpinga orms. er
 15 beþi. p. miclo tignari at
 metozþo ęrligi meþan þ
 lifpo þaþ. 7 eþri at vet^w ta-
 hi! þa scilþo þ bþ sigþ 7 igi
 braplaga ept þ hirp sina.
 20 Sigþ k. p. micl Y vexti
 7 lipmanhgr. ramr at
 afle. marglýnd 7 mal-

finialr . vaððlýndr 7 van
 frlitr. hrastr 7 glapr. Eystein
 k. p. har. Y. 7 stýrcr(h) 7 berm-
 logr. flægvittr. vnd hyggi. Y. faf-
 tr 7 fe giarn. svartr 7 scrvf. 5
 har. Ingí k var hvitr Y 7 veþ
 j andliti. vanheil. rýgbroteþ.
 7 vísnapi fotr aþar. sva at h
 fo: mioc haltr. þýpr 7 þeckr
 víp sina O. Sigþ k. p. offtopa 10
 Y. micl of aþa hlvti 7 oeira
 Y. þegarf hox vpp. 7 s þ eystein
 þaþ bþ. 7 p. þ. nęr saþi n-æcq
 er eyfteþ. p. en h þoti þo aþra
 fegiarnastr þra. ingí k. p. vin- 15
 seþ. p. alþýpo. O, nockoro ept aþ-
 ðlat rþponeytis kugāþa. g-
 þisc sa at bvrþ at Y het geir-
 stein. 7 at. y. sono hiaaraþða
 7 hifing. 7 fi. ðott. p. friþa sigþ 20
 k. 7 þ íkleicō. p. h. G eirstein.
 p. oeirþ Y micill 7 ranglatr

fat itvfti kens. Scāpt jf hō
 bio gafog eckia ē gypa het.
 s ragnhildr ē at dagr eilīf.
 f. aſtan oꝛ pic. h. p. ſcoꝛvgr mi-
 5 cil. Geirſteih fer opt aheja
 ſvnd. 7 vil giarna fa hejar oft.
 en þ. p. qn hejar vilja. 7 þa v-
 lmpfe h imote. 7 ſegr þ mvno
 va miſrabet. Er þ et fyrſta rap
 10 ſi 7 bgp. at h letr reca fe hej
 iacra ſina. 7 gaf þa fyr ſacar
 heje. 7 þar m; letr h m; kappi fyl-
 gia ſino fe jhejar acra. 7 g'a
 heji miclar meizloz amarga
 15 vega. Oc er h fer ſi opocka s
 micih. 7 ſer ſcāpa gæzvan. þa
 mſ h vip ſina vini. at h miſſir
 miok gæfg ſiha vina 7 foꝛſia
 20 va. þa ſagþe ſa Y heje er gyꝛþ
 het. h. p. þar vp ſæddr vip heji.
 7 gopra etar. 7 paſcligr Y.

Frauva ſegr h. þ ē ſat er þv mēl.
 micit vanhað hev þv af þeso
 5 beþit. en ſið þ at h til vicr
 þv mali er verrō at hafa at gþ.
 Oc þ ba ateinðag ē h geck of þe 5
 ſih at h fa mart fe jſino ocro.
 7 mart gra micih ſcāpa. þa
 þ þr h reip. teꝛ eit ſp. ot. 7 hle-
 ypr vt 7 veuð þangat til ſe
 ſeit. p. Hv kēz i mote heje gþ. 10
 7 teꝛ af heni ſpiotet. 7 gēgr
 imot feno 7 reꝛ abraſt. oc yv
 b. ē a var aþi mihi þeja. 7 nv
 kēz imoti hō geirft. 7 hleypr
 þegar at hō. 7 ſeg. At þr hafa 15
 of ðgit frā þreia. ē ſlic ſto hom
 iafnaſc. 7 legr til hš. Gyꝛþ b
 af ſer lagit. 7 hogr til hš imot
 avinft ſiþo. 7 veit hō bana ſar.
 Fer ſiþan a ſvnd gyþo. 7 ſegr s 20
 bvit. h hev 7 þa bvit heſta. 11.
 aþan pip ſe. en hō aþan til reip

Anmærkninger.¹⁾

Af det udklippede første blad er der et lille stykke tilbage; på første side læser jeg følgende bogstaver (| betegner linjeafdelingen):

— | — | — | þ | fu | fr (eller fr) | n (?) | ta (eller ca) |
ein | af | Mel | h₁ (i tvivlsomt) | þa | er | Ra | t₁ | g₁þ (bøjlen
af þ bortklippet) | at | at h (h tvivls., da bøjlen er bort-
klippet) | oc | Oc h (h tvivls., da bøjlen er bortkl.) | ðr | an
(eller m, kun den første bøjle er tilbage) | oc (c beskadiget).

*På bagsiden læses ligeså nogle bogstaver, hvilke jeg med prof. Storms venlige bistand (jvf. Snorre Sturlassöns Historie-
skrivning s. 75) kan udfylde således:*

[let h taca fiH] eiH | [er margfroþr var] oc²⁾ | [vildi nypa
h til faþ]rar³⁾ | [fægo.oc pind₁ h oc fec] þo | [eigi af honu.

¹⁾ Med en stjerne har jeg betegnet de oplysninger, som er mig meddelte af prof. G. Storm.

²⁾ o'et beskadiget.

³⁾ af det første r er kun krøllen synlig.

Fípríð fotti þan | [veg til hialpar er haldr var f]un | [hf
 oc haraldr baþ honū æirpar] oc | [fec eigi oc hlǫfþi har¹⁾] |
 [aldr honum þa i]br²⁾] | [avt at oulha kf. oc flut]tisc |
 [fialfr meþ.] | [Þeir como þar f]ē | [hæfþingi
 eið helt vet]lo | [mícla oc var þei at] fyð³⁾] | [þar uel
 fagnat. oc þa] er | [þeir v þar. var þ u v]arit⁴⁾] | [at hæfþ-
 ingi mʀi til] har⁵⁾] | [aldz. fvrpu mikit forrek lē]tr | [fap
 þið fer at er] ee | [toc viſt næcra fra] ho | [nū i]vctr.
 eð ee moð þ] lav- | [na þer meþ fegniðſaigo. fa]þ | [þið
 er ðavpr oc f]cal⁶⁾] | [tu hei fara. ſca]ltu⁷⁾] | [fa riki hf-
 -----n]o- |

Spalte 1¹—1⁷ meget stærkt afblegede og vanskelige at læse.

(Prof. Storms læsning).

- 1¹ h? måske k?
- 1² þio meget tvivlsomt; måske snarere hof[þingið]?
- 1³ ar i harfagre næsten hélt udslettet.
- 9 r. h i uar h hélt udslettet.
- 1¹⁰ z i betzt temmelig svagt.

¹⁾ af h'et er kun böjlen tilbage.

²⁾ r rettelse for a?

³⁾ af f er kun det øverste synligt.

⁴⁾ den forreste del af a bortklippet.

⁵⁾ af h'et er kun böjlen synlig.

⁶⁾ c beskadiget; prof. Storm læser -mon]tu

⁷⁾ af l er kun lidt af det øverste synligt.

*Spalte 1¹¹—1²² jvf. *Flat. I* 564¹¹—¹⁸.

— 1¹¹—1¹² *spyrða | ðaga, ða vrigtig gentaget på grund af linjeskiftet.*

— 1¹⁷ *tígh, aksenten svag.*

— 1²¹ *oc iolne læs oc iolner.*

— 1²²—2⁵ jvf. *Fsk. 3 anm. 1 (cod. B).*

— 2¹ *napi h, 3² vkiu uic þar, 1³ brvhr uar, 2⁴ til fteihf, 2⁵ ríki oc, 2⁶ hele linjen, 2⁷ eft, 2⁸ fap hf — stærkt afbleget, (det indklamrede ulæseligt).*

— 2¹³ *fig, således cod. 3: bindestregen er bleven anbragt således, at den kan sé ud som en aksent.*

— 2¹⁶ *rummet mellem tyttogf og ældre har vist aldrig været beskrevet; aksenten over tógf svag.*

— 2²⁰ *e i iapre rettelse for 1.*

— 2²³ *miot, 2²⁴ ūga, 3¹ Scioldu, 3² fceipar — utydeligt.*

— 3³ *reþ, krøllen under e svag.*

— 3⁴—8 jvf. *Fsk. 91—10².*

— 3⁸—4⁸ jvf. *Fsk. 12¹⁰—¹⁸.*

— 3¹¹ *tveir, aksenten svag.*

— 3¹⁴ *foran ælztalagi indsat i*

— 3¹⁵ *á, sé anm. til 2¹³.*

— 3¹⁹ *foran fum indsat er.*

— 4¹ *raþr, 4² .xviij., 4³ .xviij., 4⁴ .xix., 4⁵ er fu, 4⁶ fæto, 4⁷ raykill — utydeligt.*

— 4⁵ *hafðan fejl for halfðan.*

Spalte 4⁷ raykill : rykill *Hkr.* 63¹⁷, *Fsk.* 12¹⁸.

- 4¹¹ H i cohungf rettelse for l.
- 4¹⁸—7¹⁸ jvf. *Hkr.* 66¹⁸ ff.
- 4²² er læs eH.
- 5¹⁻² udkradsede og som følge deraf utydelige.
- 5¹ i efter fiþr i høj grad tvivlsomt (læst af próf. Storm).
- 5⁷ þopt yH læs þoptuH (*således kaldes gården i et brev fra 1343: *Dipl. Norv.* V, 166); men Þoptum *Hkr.* 66¹⁹, Þotni *Fríssbók* 52⁸; aksenten svag.
- 5⁸ útt, 5¹⁸ friþ, 5¹⁴ væHoft — aksenterne svage.
- 5¹⁷ a i alt synes at være en rettelse for l.
- 6¹ udraderet og meget utydelig, det indklamrede hélt ulæseligt; pladsen forbyder tanken om, at der nogen-
sinde efter fecc har stået det nødvendige heHár.
- 6¹⁰⁻¹¹ coma læs comr (= kómr) (samme fejl også i *Fríssbók* 52⁸).
- 6¹¹ þozleif læs þozleifr.
- 6¹⁵ mun, krøllen svag.
- 7⁴ fra oc til 7⁷ yrmí har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
- 7²¹ E er i hdskr. betydelig større.
- 7²² blót æx, begge aksenterne svage.
- * — 8⁴ gun hildí.ð.auzórar laffcegf jvf. *Fsk.* 14¹¹ (B).
- * — 8⁵⁻⁷ jvf. *Fsk.* 14¹⁶⁻¹⁷.

Spalte 8⁷ *erlling læs erllingr.*

— 8⁸ *flæva, både krøllen og aksenten svag.*

— 8¹⁴ *kg rettelse for kr.*

* — 8¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 14¹⁴⁻¹⁵.*

— 8²⁴ *ó jvf. anm. til 2¹³.*

* — 8²⁴—9² *jvf. Fsk. 14²⁰⁻²¹.*

— 9¹ *flærí, aksenten svag.*

— 9⁴ *rummet mellem uar og of synes aldrig at have været beskrevet.*

— 9⁸ *n i laund rettelse for a.*

— 9¹⁵⁻¹⁶ *máské er der udraderet noget efter sterer og foran at.*

— 9¹⁹ *uærí, aksenten svag.*

— 9²⁰ *i hélt udraderet, kun aksenten er tilbage.*

— 9²³ *í, aksenten svag.*

— 10⁹ *v i var rettelse for c.*

— 10¹⁴ *krøllen under e i hēlgi er máské en del af det lige under stående h.*

* — 10¹⁶⁻¹⁹ *jvf. Fsk. 18₆₋₅.*

— 10¹⁷ *b i barþiðc rettelse for h.*

— 10²⁰ *c i fic synes at være en rettelse for r; i margen, som det synes, med tekstskriverens hånd: oc scane.*

* — 11⁸⁻²⁴ *jvf. Fsk. 18¹⁰ ff.*

— 11⁹ *mærí jvf. anm. til 2¹³.*

— 11¹⁰ *e i ne rettelse for í.*

Spalte 11¹³ næcquærH, aksenten svag.

- 11¹⁵ (e-pa), 11¹⁶ ([nær]i) således læser prof. Storm de her udraderede bogstaver.
- 11¹⁶ a, böjlen svag men sikker.
- * — 12²⁻⁴ jvf. Fsk. 18⁸⁻⁹.
- 12⁴ p i spaca rettelse for c.
- 12¹¹ ȳtztr mǫské ȳtztr.
- 12¹⁵ (fyrfta), således mener prof. Storm, at de her udraderede bogstaver mulig kan læses.
- 13¹ „Aptari leggurinn á n (i in) er eins og út skafinn. Mundi ritarinn hafa ætlað að gera úr því it, en síðan gleymt því?“ (Frumpartar XXXIX).
- 13³ læs lýpsinf; jeg tror ikke (som Gislason l. c.), at der kan være nogen tvivl om, at det bogstav, der står over ý, er s.
- 13³ fvltilgi læs fvltingi.
- 13⁵ i (efter ðo) sér vd som en lævning af et udraderet h („h“).
- 13⁸ € er vist senere tilföjet.
- 13¹⁹ krøllen under o i hq er halvt skjult af strengen over þei i l. 20.
- * — 14¹³⁻²¹ jvf. Fsk. 24¹⁶⁻¹⁸.
- 14¹⁷ ved strengen gennem k (i kOH) er der kradset noget; var det skriverens mening at skrive kOHungH, hélt ud?

*Spalte 14²⁵ foran skalda spill glemt ævinðr.

— 15¹ rummet mellem hialm og goll. synes aldrig at have været beskrevet.

— 15⁷ undr, 15¹⁰ sciolr — jvf. anm. til 2¹³.

— 15¹⁴ (æprō), således læser prof. Storm det her udraderede.

— 15¹⁵ i margen med tekstskriverens hånd:

9 hialmaþr oc

brvmaþr

— 15¹⁶ q̄xina, aksenten svag.

— 15²² i margen med tekstskriverens hånd:

9 ibrinioHı

— 16⁵ vr, måske yr.

— 16⁶ af det sidste c i comasc er det meste udraderet.

— 16¹⁴ q̄fra læs hōgra (Bugge: Årb. 1873 s. 8).

— 16¹⁸ i margen med tekstskriverens hånd:

mat
fveih
eih

— 16¹⁶ lēt, aksenten svag.

— 17¹⁻² jvf. Fsk. 26⁶.

— 17⁴ mozftong, 17⁵ mōft — læs mozftong, mōft.

— 17⁵ måske fæð; av utydeligt, da blækket er løbet ud; aksenten svag.

— 17⁶ af ı i þvi er det meste udraderet.

* — 17⁸⁻¹⁶ jvf. Fsk. 26¹⁰⁻¹⁴,

Spalte 17¹² kirkio, rettere var vel kirkio.

— 17¹⁷ Vetti, aksenten svag.

— 17¹⁸ fiol, aksenten meget svag.

— 17²¹ a'et i haH rettelse for e („eH“); skriveren har altså først glemt haH.

* — 17²²⁻²⁴ jvf. Fsk. 26¹⁸⁻¹⁹.

— 18¹ bit₁, aksenten svag.

— 18³ mellem l. 3 og l. 5 er der som i udgaven et meget betydeligt mellemrum.

— 18⁵ €, der er betydelig større i hdskr., synes at være en yngre hånds tilføjelse.

— 18⁶ æx måske aix.

— 18¹¹ if i beiððisc sér ud til at være en rettelse for u.

— 18¹⁷ er læs eH.

— 18²³ ei, aksenten svag.

* — 18^{25-19⁴} jvf. Fsk. 18¹⁻².

— 19¹ fnærfisc, aksenten svag.

— 19⁴ over u i fvnū er en streg, „, udraderet, ligeså over a (i fina), der er en rettelse for u („fvinū finū“).

— 19⁷ E en del større i hdskr.

— 19¹⁶ læs oc eiHa betpt.

— 19²¹ Prof. Storm meddeler mig, men des værre først efter rentrykningen, at han efter haraldr har trót at kunne læse [grafe]ldr.

Spalte 19²² v. (i .xv.) burde jeg have sat i klammer, da kun svage ubestemmelige spor er tilbage. Prof. Storm er i tvivl, om der har stået .xv. eller .xii.

— 20¹ favra, aksenten svag.

— 20⁹ bindestregen senere opfrisket; interlineartilføjelsen er næppe med tekstskriverens hånd.

— 20¹² flefo, aksenten tvivlsom.

— 20¹⁴ bindestregen senere opfrisket.

* — 20¹⁴⁻²¹ jvf. Fsk. 31³⁻⁷ (B).

— 20¹⁵ h næsten fuldstændig ulæseligt; er stærkt afbleget, måske udkradset.

— 20²² de sidste linjer på siden udraderede og meget utydelige (prof. Storms læsning).

— 20²³ jeg nærer nogen tvivl om, at linjen virkelig har været så lang.

— 21⁴ en rettelse for er.

— 21⁷ blátayar, aksenten svag.

* — 21¹² hæclqe læs æglqe; sé Hkr. 115²⁵: á Öglói. I Aslak Bolts jordebog s. 33 kaldes skibredet „j Agloo“; (jvf. Bugges bemærkninger i A. Gjessings udgave af „Jónsvíkingasaga i latinsk Oversættelse af Arngrim Jónsson“. s. XII ff.)

* — 21¹⁵⁻²⁴ jvf. Fms. XI 23¹⁶⁻²⁴.

— 21¹⁶ þa qþ h urigtig tilføjet af tekstskriveren; står i hdskr. lidt længere ude i margin end i udgaven.

Spalte 21¹⁸ frændi, æ har en lidt sær form.

- 22^{1,2,3} hæn er et hul i pergamentet, som dog må have været der, før det blev beskrevet, da intet fattes i teksten.
- 22³ en lignende afstand mellem linjerne som 18³.
- 22⁵ €, der er meget større i hdskr., er vist senere tilføjet.
- * — 22¹⁵⁻²⁰ jvf. Fsk. 31²²⁻²⁴ (omskrevet).
- 22¹⁵ hvrna iarl sé Bugges bemærkninger l. c.
- 22¹⁸ iarf læs iarlf (fejl?).
- 22²² andet g i gagn rettelse for r.
- 22²³ -ftōni, stregen over o ser omtrent således ud:
- 23^{1,2,3} jvf. 22^{1,2,3}.
- 23² en del af h skjult af en blækklut.
- 23³ måske ikke fyn men fyn.
- 23⁴ i margen med en lidt yngre hånd:

riþuaxiH

- 23¹⁰ bindestregen svag.
- 23¹⁵ H i henH i har en sær form.
- 23¹⁷ nt, aksenten svag.
- 24^{1,15} €'erne, der er meget større i hdskr., måske en senere hånds tilføjelse.
- 24^{2,3} i, fitz, aksefterne svage.
- 24¹³ uæri, prikken svag.
- 24¹⁸ læs igaða ðali.

Spalte 24²² mōtopofk, k rettelse for c.

- 25³ h læs h.
- 25⁴ rē mole — Rimuli, de andre sagaer.
- 25⁷ krøllen under e (i ftepio) svag.
- 25⁸ ar, a utydeligt, da blækket er løbet ud.
- 25¹⁰ mōt, aksenten svag.
- 25¹⁴ carkī læs carkr.
- 25^{21,25} lēt, in, aksenterne svage.
- 26^{2,3} en del af a i at og r i funr skjult af en blækklat.
- 26⁴ i rettelse for a.
- 26⁵ aHæt, H sér ud, som om det var fremkommet ved en rettelse.
- 26²⁵ fār, aksenten svag.
- 27² flut, prikken svag.
- 27⁴ H i ofaH synes at være en rettelse for r(?).
- 27¹⁴ fra Pat og til l. 17 (inkl.) har skriften et lidt forandret udseende; der er dog ingen grund til at antage, at det ikke skulde være med tekstskriverens hånd.
- 27²² q synes at være en rettelse for e; krøllen svag.
- 28² ætti, aksenten svag.
- 28¹⁶⁻¹⁷ et stort E er med grønt blæk senere tilføjet her foran; æterHl, aksenten svag.
- 28²¹ a' svagt.
- 29² fvrr, gart læs fvrrer gart.

Spalte 29¹⁵ *ay* i *hayra* rettelse for *al*.

- 29¹⁹⁻²¹ et stort *€* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 29²² *rett*, aksenten *svag*.
- 30³ efter *raymariki* er udfaldet et stykke, der har endt med *ranriki* (sé Bugge: *Årb.* 1873 s. 8, Munch: *Det norske Folks Historie* I. 2 s. 15 anm. 3).
- 30¹² de tre sidste ord er skrevne over noget udraderet
- 30¹⁷⁻¹⁸ et stort *€* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 30²⁴ *í* sé anm. til 2¹³.
- 31¹ *p* i *kippufc* synes at være en rettelse for *p(?)*.
- 31⁴ *c* i *cō* har fået form som et *o*.
- 31⁷ *leynafp*, *p* er måske en rettelse for *c*.
- 31¹² *sum lópseegi* næsten fuldstændig ulæseligt (*prof. Storms læsning*).
- 31¹³ *lavu*, aksenten *svag*.
- 31¹⁶ *svipior læs svipioþ*; *v* i *villdi* rettelse for *t* (*«til»*).
- 32¹⁻² et stort *€* er med grønt blæk senere tilføjet her foran.
- 32³ *f* i *lavf* har en aparte form.
- 32¹⁴ *g* i *gerþisc* synes at være en rettelse for *r* (*«par»*).
- 32²⁵ *fn* rettelse for *m*.
- 33³ måske *snarere* *lægor*.
- 33¹⁵ *ælt*, således *cod. 2*: *a* har fået form som et ufuldbåret *æ*; *er æ = a + l?*

Spalte 33¹⁹ la^ond, o urigtig tilføjet; kommaet strækker sig så langt ned, at det kunde sé ud som en aksent over i i hiape.

— 33²⁰ hiape, e rettelse for i.

— 33²² efter o^o,ðanar tilføj: oc vindr (*Bugge: Årb. 1873 s. 8*); kommaet strækker sig ned i k'et i sto: urki.

— 34¹ over h'et er et stort H senere tilføjet med grønt blæk.

* — 34³ uęndlande fejl for frislande; *Bugge (l. c.) mener, at der efter uęndlande mangler oc afrislande.*

— 34²³ hialpræpa, måske -ræpa.

— 34²⁴—36¹⁰ jvf. *Hkr. 148*¹⁰⁻²⁷.

— 35⁶ ui i iui sér aldeles ud som et m.

— 35¹⁰ fořtaulo læs fořtaulō; a i han rettelse for i.

— 35¹⁶ andet þ i þiopū rettelse for n.

— 35²³ g i margf rettelse for k; læs markf.

— 36⁸ læs uerpa innø; i'et står i hdskr. endnu nærmere op til r'et og på skrå.

— 36¹⁵ (g) lidt raderet.

— 36¹⁹ necquer ðiocn fejl for necquera ðiocna; *Tjodrek har på det tilsvarende sted: habuit et diaconos aliquos; jvf. Storm: Årb. 1871 s. 431.*

— 36²¹ hæpū landi læs hæpā landi.

— 36²⁴ hæpū læs hæpī.

Spalte 37⁵ han, n *rettelse* for r.

- 37⁸⁻⁹ ærc | *gjar*, n *glemt på grund af linjeskiftet.*
- 37⁹ j *halvt udraderet (jeg burde have sat det i (), da meningen jo kræver .v.); fær måske fær.*
- 37¹⁰ Oc. c *har fået form som et o.*
- 37¹⁹ har, 37²⁰ a harf, 37²¹ lit allan, *er skrevet med en lidt yngre hånd, efter at det oprindelige er udraderet.*
- 37²¹ det første l i allan *er sammenslynget med a'et, så at det har fået lighed med et a), hvor den sidste streg er stærkt forlænget.*
- 37²⁵ et stort E *er med grønt blæk senere tilføjet her foran.*
- 38⁶ (f) *noget raderet.*
- 38²⁰ e i einō *rettelse for i.*
- 39³ truggver *måske trvggver.*
- 39⁴ l i felagar *rettelse for e.*
- 39⁵ fveih, 39⁶ fvia, *aksenterne svage.*
- 39⁹ fio *måske fio.*
- 41⁹⁻¹¹ et stort E *er med grønt blæk senere tilføjet her foran.*
- 41¹³ sparpiſt, *således står her sikkert (ikke -iſc, udgg.); men da ft ellers altid sammenbindes til ft, er t vist kun en fejl for c.*
- 41¹⁴ æ i uærī *utydeligt på grund af en blækklat.*

*Spalte 41²⁰ læs: olaff [haraldz.s.] grænfa.

— 42⁵⁻⁶ et stort h er med grønt blæk senere tilføjet her foran.

— 42¹⁰ foran fyrsti glemt: eh.

* — 42¹⁶⁻¹⁸ jvf. OHm. 15²⁹.

— 42¹⁹ sætlo, aksenten svag.

— 42²⁴ ue stærkt afbleget.

* — 44¹⁵⁻¹⁸ jvf. OHm. 20³⁴.

— 44²⁴ ingiripar fejl for ingigerpar (jvf. 54¹²).

— 45⁷ gun hildi fejl for ulfhildi (jvf. Hkr. 452¹⁹, OHm. 33₁).

— 45¹⁰ iarpr fejl for iarpt; måske står her dog et t, der kun tilfældig har fået lighed med et r.

— 45¹⁰ hafpi og hele linje 11 er skrevet med en lidt yngre hånd, efter at det oprindelige er udraderet.

* — 45¹³ jvf. OHm. 21₇.

— 45¹³⁻¹⁴ i margin med tekstskriverens hånd, stærkt afbleget:

[a] tvitv

[gf] aldrí

det indklamrede ødelagt ved håndskriftets hæftning (prof. Storms læsning).

— 45²⁰ strengen i uⁿnit går ned i det lige under stående fulttingi, så at l har fået lighed med et r.

— 45²² foran helga synes der at være udraderet enō.

— 46⁷ for, aksenten svag.

Spalte 46¹⁰. uari vist kun fejl for uæri.

- 46¹¹ i *margen* efter *mot*: nalega.
- 47⁴ far, *aksenten svag*.
- 47¹² flægfar fiorpr, *Slygsfjörðr Fsk. 88⁸, Slycs OHm. 55¹¹*.
- 47¹⁴ boꝛgūg læs boꝛgūð (*OHm. 55¹⁹*).
- 47¹⁷ inden i 9 står et punktum; i *margen sandsynligvis med tekstskriverens hånd*:

9 afogrtanda

uetre fitz

h cō iland.

- 47²¹ e temmelig svagt.
- 48¹ hlvp, *aksenten tvivlsom*.
- 48²—50² jvf. *OHm. 60²⁵ ff., Hkr. 503³¹ ff.*
- 48⁹ af e i scvldē er noget udraderet; måske var det *hensigten at rette det til 1*.
- 48¹⁶ æri, måske æri.
- 48²² lær, æ lidt utydeligt, da blækket er løbet ud.
- 48²⁴ uinar toddi — vinar toddi *Hkr. 504⁴ og OH. 227⁷, viniar tode OHm. 60³⁵*.
- 49⁴ scvld oc at ga — skilldu oc gera *OHm. 60³*.
- 49⁸—¹⁰ hæmlor eiga. hverr meget utydeligt, da blækket, på grund af radering, er løbet ud.
- 49¹¹ sculd læs sculd.

Spalte 49¹⁸ út, aksenten svag.

— 49¹⁹ fía hlvp, aksenterne svage.

— 50¹ gennem det første r i fvrir går en fin streg, der dog rimeligvis er betydningsløs.

— 50⁷ uer a dale læs uerådale; aksenten svag.

* — 50⁸⁻²² jvf. OHm. 65¹⁶⁻²¹.

— 50⁹ amot, aksenten svag.

— 50^{15,18} bõp, mægri, krøllerne svage.

— 50²² efter gñl står der fire bogstaver, der, på grund af at blækket er løbet stærkt ud, ikke lader sig læse med sikkerhed. Prof. Storm tror at kunne læse flom (fl skulde altså være urigtig gentaget af skriveren). De to første bogstaver kan være fl, men måske også ft, fl eller ft; tredje bogstav kan være o, v, a eller et andet bogstav af samme størrelse; derimod tror jeg ikke, at det sidste bogstav kan være m, snarere vilde jeg antage, at det var r.

— 50²⁴ c i fñcla har fået form som et o.

— 50²⁵ p i prænda synes at være en rettelse for b (»bonda»).

— 51⁵⁻⁶ de to sidste ord i l. 5 og de fire første i l. 6 er med tekstskriverens hånd skrevne oven på noget udraderet, hvoraf nu kun ^rY og r over maþr er tilbage; uex^u, meget utydeligt.

— 51⁹ ór, aksenten svag.

* — 51⁸⁻¹² jvf. OHm. 70¹⁷⁻¹⁹.

Spalte 51¹³ eH rettelse for er.

- * — 51¹⁷⁻²¹ jvf. OHm. 70²¹⁻²³.
- * — 51²¹⁻²⁴ jvf. OHm. 70³⁰⁻³¹.
- * — 51²⁴⁻⁵² jvf. OHm. 70²³⁻²⁴ og 70³¹⁻³³.
- 52⁶⁻⁵³ jvf. OHm. 75²⁻¹³.
- 52¹⁵ g i aldregi rettelse for r.
- 52¹⁸⁻²⁵ jvf. Flat. II 393⁸⁻¹¹ og Fms. V 209¹⁸⁻²¹⁰.
- 52²⁴ r over hialm meget tvivlsomt; prof. Storm læser e.
- 53¹¹ de fire sidste ord er med tekstskriverens hånd skrevne over noget udraderet.
- * — 53¹⁷⁻⁵⁴ jvf. OHm. 75³¹⁻⁷⁶.
- 54² r i baynar halvt udslettet.
- 54⁵ hæfpīgar læs hæfpīgar.
- 54⁷ fot læs fotr.
- 55² læs finar facar.
- 55⁷ æ i þrændi noget usikkert, da blækket er løbet ud i den nederste del af bogstavet.
- 55¹³ fætti, aksenten svag.
- 55¹⁴⁻¹⁵ coma- | -afc, a urigtig gentaget på grund af linjeskiftet.
- 55¹⁶⁻²⁴ jvf. Hkr. 527²⁴⁻³¹ og Fms. VI 43⁴⁻¹¹.
- 55²⁰ Gnæyft læs Græyft.
- 55²⁵ foran hætti tilføj: þeirna.
- 57¹³ fvit læs fvic.

Spalte 57²⁵ e rettelse for 1.

- 58² c i oc har form som et o.
- 58⁴ i efter þta er først glemt af skriveren, men derpå kilet ind mellem þta og engl.
- 58⁶ foran at indsæt for.
- 58²² andet o i morgoneH rettelse for 1.
- 59¹⁴ c og o i cō er således sammenslyngede, at de har fået lighed med et ∞.
- 59¹⁸ mikilH rettelse for mikil.
- 59²¹ voxnō læs vxnō eller oxnō; adskillelsen mellem fci og pat er fremkaldt ved den nederste del af P i l. 20.
- 59²² fīno, aksenten svag.
- 60⁴⁻⁵ frel | tife, f glemt på grund af linjeskiftet.
- 60¹² und a, jvf. fci pat 59²¹.
- 60²⁴ leiþr læs hþr (ikke leiþr, som Gislason læser: Frumpartar 76).
- 61¹ heim, aksenten svag.
- * — 61⁹—63² jvf. Flat III 287—288.
- 61²³ c i oc har fået form som et o.
- 62² þ i utþan rettelse for r («utran»); fra toppen af þ udgår en aksentlignende streg.
- 62⁷ af máské rettelse for at.
- 62¹⁸ ftvrf læs ftvref.
- 62²⁰ som det synes, har det andet bogstav i faþor oprindeligt været a, men den sidste streg er bløven skjult af þ, der er kommet for nær ind på a.

Spalte 62²¹ *fár, æ lidt tvivlsomt, da blækket er løbet ud.*

— 62²⁵ læs *luftoliga*.

— 63¹⁴ *fugþar læs figþar; hrífa, aksenten svag.*

— 63¹⁷ læs *hælfö.*

— 63¹⁸ *mep máské en senere hånds tilføjelse.*

— 63²³ *c i oc har fået form som et o.*

— 64³ (a) og (ð) *rester af noget udraderet, over hvilket EH er skrevet.*

— 64⁵ *c i oc har fået form som et o.*

— 64²³ *p i scipan synes at være en rettelser for c.*

— 64²⁵ *her efter er der udklippet 2 blade, men intet mangler i teksten.*

— 65³ *al i hældr synes at være en rettelser for æ; eih stærkt raderet.*

— 65⁴ *uil læs uip.*

* — 65¹⁶ *auftr arān rīkī læs aauftræt avriū = á Austrátt á Yrjum.*

* — 65¹⁸ *uetti h magi sínō haraldr kī læs uetti honū magr hf haraldr kr.*

— 65²⁴ *fip, således bør man vist snarere læse end fip o: fipaj (Fms. X 406).*

— 65²⁵—66¹ læs *mep frænda genge.*

— 66⁷ *lete rettelser for leti.*

— 66⁸ *k i kono: rettelser for R.*

— 66¹³ *c i oc har form som et o.*

*Spalte 66¹⁴—67⁴ jvf. Mork. 75²⁵—35, Hkr. 590²³—33, Flat.

III 359¹⁸—33.

- 66¹⁵ *au*, aksenten noget tvivlsom.
- 66²¹ *ef* rettelse for *er*.
- 66²³ *gld*, *krøllen* svag.
- 67¹⁰ *p* i *figraþ* synes at være en rettelse for *r*.
- 67¹³ *de to sidste bogstaver* noget afblegede.
- 68² mellem *havl* og *fo* er et lidet hul i pergamentet.
- 68¹³ *fnærosc*, 68¹⁴ ' i *p*, 68¹⁰ *stregen* over *u* i *honu* — meget utydeligt.
- 68²¹ *var*, svagt.
- 68²³ *måské* *hyg*, *v'et* er lidt forlænget nedad.
- 68²⁵ rummet mellem *Fell* og *bæpi* synes aldrig at have været beskrevet.
- 69⁶ i *margen*, stærkt beskadiget:

er var

at al

ðri

(prof. Storms læsning); indsættes

efter *Y*.

- 69⁹ *oc fec* næsten ulæseligt.
- 69¹²—¹³ *sc sipay. mþ paule iarlle* skrevet over noget tidligere udraderet; om det sidste bogstav i *iarlle* er *e*, er noget tvivlsomt.
- 69¹⁵ *hc hanf* temmelig utydeligt.
- 69¹⁷ *elgio fæt*, *l* rettelse for *n*, *l* måske for *l*, (har skriveren villet skrive *engla*?); Elgesøtre Mork. 122²² og hyppig ellers.

- *Spalte 69¹⁷—70⁸ jvf. *Mork.* 122²²—²⁸, *Flat.* III 399¹²—¹⁸.
- 70⁵ efter *sa* indsæt *er*.
 - 70⁹ *sciotara* rettet for *-are*.
 - 70¹⁰ *H* i *foH* utydeligt.
 - * — 70¹⁰—¹² jvf. *Mork.* 121²⁵—²⁶.
 - * — 70¹⁴—72¹¹ jvf. *Mork.* 127¹—²⁵.
 - 71² prikken over *mørg* er måske tilfældig.
 - 71⁹ *ást*, 71¹² *catr*, *í*, 71²² *lvpr*, aksenterne svage.
 - 72⁸ *fego*, *uagtet* blækket i *o* er løbet ud, ansér jeg det for sikkert, at der står således i *cod.*; det må altså være en fejl for *feg*. *e* i *Varpe* rettelse for *i*.
 - 72⁸—¹¹ jvf. *Fms.* VI 437⁵—², *Hkr.* 628 ⁴—⁵.
 - 72¹⁴ *fryfta* læs *fyrfta*.
 - 72¹⁷—²² jvf. *Fsk.* 151⁸—¹⁰.
 - 72¹⁹ *c* i *oc* har form som et *o*.
 - 72²⁴—79¹⁰ jvf. *Hkr.* 636 ff., *Mork* 130 ff.
 - 72²⁴ over *magnuf* står med en yngre hånd: *bain*.
 - 72²⁵ *legr* senere opfrisket; *hf* til utydeligt.
 - 73¹ fra *h* var til 73⁸ *fopo*; *siH* er noget udraderet, over hvilket det nu læselige er skrevet.
 - 73⁷—79⁷ jvf. *Fsk.* 151 ff.
 - 73¹² de to første bogstaver i *kirkio* beskadigede.
 - 73¹⁴ *gias* og *ar* adskilte ved den nederste del af *P* i l. 13.
 - 74¹ det øverste af *P* og *h* bortklippet.

Spalte 74⁷ rþ i varþ lidt beskadiget ved et hul i pergamentet.

- 75¹ det øverste af € og største delen af strengen over u bortklippet.
- 75²⁴ fr i frefti rettelse for ft.
- 76¹⁰ v i víqua har en aparte form; mög, krøllen svag.
- 76¹² r i er beskadiget.
- 76¹³ sveiþ, krøllen svag.
- 76¹⁴ ofmet, t beskadiget.
- 76¹⁷ ðali, aksenten er måske kun en forlænget prik?
- 76²² uin rettelse for fun.
- 76²³ ft i reift lidt utydeligt.
- 76²⁵ her efter er der udklippet et blad i hdskr., men intet mangler i teksten.
- 77⁶ f i æfri rettelse for þ.
- 77⁸ € beskadiget.
- 77²¹ i, aksenten svag.
- 77²² lþi bör udgå.
- 77²⁴ hplægja således cod. o: skriveren har villet rettet det til hþloga, men glemt at sætte de nødvendige prikker.
- 78¹⁰⁻¹⁶ jvf. Fms. VII 125-2.
- * — 78¹⁶ eigill afcelf funr, — Egill son Ásláks Hkr. 638³⁰, men Egill Askelsson Mork. 131³⁵, Fsk. 152¹¹.
- 78¹⁷ afozlandi, prof. Storm meddeler mig: „Jeg læser á Forlandi. Dette er nemlig det rigtige, hvilket fremgaar af Mork. 134³⁷: Egill af Forlandi,

Haandskr. Kringla: Egill f. Aslaks af forli (forlandi), ligesaa *Cod. Frisianus*. *Hvorfra Unger har den uriglige Form af Aurlandi (Hkr. 638⁸⁰), ved jeg ikke.*"

Spalte 78²⁰ fr i fra vist rettelse for n.

— 78²¹ fihl, 78²⁴ a, aksenterne svage.

* — 79¹⁻¹⁵ jvf. *Hkr. 641²⁴⁻³²*.

— 79¹⁵ c i fcap rettelse for l: den første halvdel af et p.

— 79¹⁵⁻¹⁶ i margen: 9 all u þ mic

chr Men oc

frþ fynu

det samme har stået ud for l. 12—14, men er der blevet udkradset.

— 80⁷ f i of, 80⁸ i i hæfpi, beskadiget.

— 80¹⁴ freltise læs freltise.

— 80²⁵ her efter er der udklippet to blade i hdskr., men intet mangler i teksten.

— 81³ honu, strengen svag.

— 81⁶ den øverste del af f i vlfr mangler på grund af et hul i pergamentet.

— 81¹⁴ út, aksenten tvivlsom.

— 81¹⁷ efter h indsæt var.

— 81¹⁹ hehar, prikken og krøllen svage.

— 81²⁴ fopt, krøllen svag.

— 81²⁵ heim, aksenten svag,

Spalte 82¹ den øverste del af alle bogstaverne i gvlz bortklippet. www.libtool.com.cn

- 82¹¹ meþ, þ beskadiget ved et hul i pergamentet.
- 82¹⁶ fvik, måské fvik.
- 82²⁰ gen, e beskadiget.
- 83¹ litt, det øverste af l bortklippet.
- 83⁵ ftig hofu opfrisket med en yngre hånd.
- 83⁶ rummet mellem vaur og oc har, på grund af at pergamentet er noget beskadiget, vist aldrig været beskrevet; oc er måské senere opfrisket.
- 83⁹ aksenten over á noget tvivlsom.
- 83¹⁰ z i finz meget tvivlsomt, da pergamentet er noget beskadiget.
- 83¹² þiglar vist senere opfrisket.
- 83²³ h i hafpi noget beskadiget; c i sic er måské en rettelse for r.
- 84³⁻⁴ biapmunio, mon fejl for -munia?
- 84⁴ ber og legr adskilte ved den nederste del af þ i l. 3; legr senere opfrisket.
- 84⁶ o i mognuf lidt beskadiget ved et hul i pergamentet
- 84⁷ tiga bör udgå.
- 84²¹ den store afstand mellem de to ord findes ikke i hdskr.; men bogstaverne er spærrede vidt fra hinanden.
- 84²² hærmaþo, a'böjlen i det første a noget svag, så at a har fået lighed med et v (Fms. X 415.).

Spalte 84²³ al i fall *ligner et a*.

- 85¹¹ g i *sagt rettelse for r*.
- 85¹² fva á, 85²⁴ tigh, *aksenterne svage*.
- 86⁴ fialfr, a *rettelse for .l (eller 1?)*.
- 86⁷ ftol, o lidt *beskadiget, så at det har fået lighed med et c*.
- 86²⁵ p i heipH *rettelse for r (?)*; sidste ord læs chirkiona.
- 87² flvctu læs flvttu.
- 87⁷ fcvffe læs fcvrfe (*næppe fejl*).
- 87¹⁰ i *margen stærkt afbleget [hel]ga, indsættes efter enf.*
- 88¹ ^kquiot *jvf. Gislason: Arb. 1866 s. 381*.
- 88² arz *stærkt afbleget, navnlig z; sikkert står her ikke garps (Munch) eller garpz (Fms.)*.
- 88⁸ fih, *aksenten svag*.
- 88¹⁹ uar *fremkommet ved en rettelse; hvad der opr. har stået, kan jeg ikke sé*.
- 88²⁵ *hør efter mangler der efter Arne Magnussons mening 1 blad.*

**Fortsættelsen findes i Mork. 165³⁷.*

- 89¹ *hør begynder håndskriftets anden hånd. — *Lakunen udfyldes ved hjælp af Hkr. 685²⁰.*
- 89⁵ ^{or}gerrfimum læs gorfimum; *det er dog noget tvivlsomt, om det bogstav, der står mellem e og R, er r*.
- 89⁷ oc, 89⁸ cal *utydeligt på grund af en blækklut*.

Spalte 89⁸ carlmarna læs calmarna (næppe fejl).

- 89¹⁰ sumpri, p synes at være en rettelse for r.
- 89¹³ mäske gætz, blækket er løbet lidt ud i a.
- 89¹⁴ eino læs eina.
- 89²⁰ af udraderet.
- 90¹ forellar, den største del af det første r ødelagt ved et hul i pergamentet.
- 90² e i en næsten fuldstændig ulæseligt; lypr, ak-senten svag.
- 90³ q i qft noget afbleget; aist sihi overstreget i cod.
- 90⁷ en læs er; þöttisc mäske þöttisc.
- 90¹¹ frillo rettelse for friþlo.
- 90¹² væstr fejl for væstr.
- 91¹ læte, t beskadiget ved et hul i pergamentet.
- 91³⁻¹⁴ jvf. Mork. 198²⁴⁻³⁰.
- 91³ vafer skrevet over noget udraderet.
- 91⁵ uaxtū skrevet med en lidt yngre hånd, det oprindelige udraderet; fýnū senere opfrisket.
- 91¹¹ H i KH rettelse for r.
- 91¹⁷ scirslirn læs -irnar; fréchellft jf. Vigfússon = frekeft.
- 91¹⁹ ern i þernif utydeligt.
- 91^{22-92⁴} jvf. Mork. 198³⁰⁻³².
- 92⁴ asloar, a er mäske en rettelse for al (jvf. faksimilet).
- 92⁸ g i noregi synes at være en rettelse for r.

Spalte 92²¹ fe,c læs fefc = fekksk.

- 92²⁵ hēr mangler efter Arne Magnussons mening 4 blade.
- 93¹ hēr begynder den tredje hånd. Slutningen af det manglende findes med lidt andre ord i Hkr. 743¹².
- 93^{7,9} prikkernes antal burde være større (sé faksimilet).
- 93⁹ Sapa g[∞] þ, således mener prof. Storm at kunne læse de hēr udkradsede bogstaver; ʝ bör udgå.
- 93⁹⁻¹⁴ jvf. Fsk. 171²⁸⁻³⁰.
- 93¹⁶ mäske érligi.
- 94¹ a_l lidt beskadiget ved en fold.
- 94² ein i Eyfstein utydeligt.
- 94³ det sidste r i styrer er vist en rettelse for k.
- 94¹³ et bogstav er udraderet mellem n og a i n-alcq.
- 94¹⁶ ff. jvf. Mork. 228²¹ ff.
- 94²¹ rummet mellem G og eirft- synes aldrig at have været beskrevet; det sidste bogstav i linjen stærkt afbleget.
- 95¹ j^wf stærkt beskadiget ved en fold i pergamentet.
- 95³ ragnhíðr læs -híðar (uæppe fejl).
- 95⁸ vlnþfc mäske vlnþfc, læs vlnþfc.
- 95¹⁹ m̃.é, 95²⁰ va noget beskadiget ved en fold.
- 96⁷ gra, r bör udgå.
- 96¹⁴ hleypr, e synes at være en rettelse for r(?)
- 96²² fortsættelsen i Mork. 229¹⁵.

Navneliste.¹⁾

www.libtool.com.cn

Aðalsteinn Englakonungur, 3¹⁶,
7²⁴, 18¹⁸.

Alfifa, 48⁵, 52⁹, 18, 54¹⁸.

Álof Haraldsdóttir hárfagra,
22¹⁸.

Alreksstaðir, 16²⁸, 20¹².

Ánundi *Gyrðarson*, 93¹⁰.

Áslákr af Finneyjum, 51², 52⁸.

Áslákr fitjaskalli, 46²².

Ástriðr Eiríksdóttir [Æstrið]
30¹⁸.

Ástriðr Ólafsdóttir, 44²⁴.

Ástriðr Sveinsdóttir, 58².

Atli, 55¹¹.

Austrvegr, 45³, 47¹⁸, 53¹², 24,
61¹.

Bergljót Þórisdóttir, 22¹⁶, 20.

Bjaðmynju Myrjartaksdóttir,
84⁸.

Björn enn digri, 51⁷, 24.

Björn kaupmaðr, búna, 31⁸,
91, 42⁸.

Borgund [Borgung] 47¹⁴.

Brenneyjar, 57⁸.

Bretland, 81¹⁵.

Byskupssteinn, 13¹⁸.

Dagr Eilífsson, 81⁴, 95⁸.

Dagr Haraldsson hárfagra, 32¹.

Dalr, 79²⁰.

Danir, 21¹, 22⁸, 33²², 38⁸, 40²⁴.

Danmörk, 2, 10, 19, 23, 38, 44,
54, 56-58, 60, 61, 63, 66,
79, 88.

Dauskr, 48⁸.

¹⁾ Når et navn forekommer mere end 5 gange, anføres kun numret på spalterne, på hvilke det findes, ikke, som ellers, også på linjerne. Med kursiv trykkes former af navne eller tilnavne, som ikke forekommer i *Ágrip*; forskellige former af samme navn sættes i skarp parentes, dog tages der intet hensyn til rent grafiske forskelligheder, ligesom jeg også anfører Mögnús, Hókon, Hókun, Svénn o. s. v. under Magnús, Hákon, Sveinn o. s. v. Forklarende bemærkninger sættes i buetformet parentes. Når et navns forekomst skyldes konjektur, sætter jeg parentes om vedkommende spaltenummer.

Egg, 46⁵, 50⁸.

Egill Áskelsson, 78¹⁶, 23.

Eggjar Kálfr [Eggjar K.] sé.

Kálfr Árnason.

Einarr þambaskelmir, 44¹⁵, 54⁶.

Eiríkr blóðex [blóðax], 3, 7—9,
12, 18.

Eiríkr jarl Hákonarson, 27, 39,
40, 42, 43.

Eistland, 32⁵.

Eistr, 31¹⁹.

Elgisetr [Elgiu-], 69¹⁷.

England, 3, 7, 17, 18, 27, 34,
41, 42, 45, 56, 58, 67,
68, 82, 85.

Englandshaf, 48³.

Erlendr ór Gerði 51¹, 8.

Erlendr Orkneyjajarl, 81¹⁰.

Erlingr Eiríksson, 8⁷, 16².

Erlingr gamli, 20²¹.

Erlingr skakki, 93¹³, 16.

Erlingr *Skjálgysson* á Sóla,
46⁴, 9, 16.

Eysteinn erkibyskup, 69²¹.

Eysteinn Haraldsson hárfagra,
4².

Eysteinn konungr *Haraldsson*,
93³, 94², 12, 14.

Eysteinn konungr Magnússon,
79⁴, 84⁹, 25, 88²⁰.

Eysýsla, 31²⁴.

Eyvindr Eiríksson, 8¹⁰, 12¹⁹.

Eyvindr *ölbogi* Finnson, 83¹⁹.

Eyvindr skáldaspillir, [14²⁵],
29¹⁶.

Eyvindr skreyja, 13²².

Finneyjar, 51³, 52⁴.

Finnr, 4⁹, 11, 5⁴.

Finnr [Fiðr] *Árnason*, 65¹⁵, 24,
67¹².

Fitjar, 13¹⁷.

Flæmingjaland, 34³.

Forland, 78¹⁷.

Fróði Haraldsson hárfagra, 32⁴.

Fræði, 12²¹.

Færeyjar, 37⁹.

Gamli Eiríksson, 8⁵, 12¹⁰, 25,
13¹⁴.

Gamlaleir, 13⁶.

Garðar, 44²⁰.

Garðr sé Mikligarðr.

Gaulardalr [Gaula-], 13⁵, 24¹⁸,
25⁵, 19.

Gautar, 33²².

Gautland, 10²¹, 79¹⁹, 80².

Geirsteinn, 94¹⁸, 21, 95⁵, 96¹⁴.

Gerði, 51², 9.

Gormr Eiríksson, 8¹¹, 16².

Gregorius Dagsson, 81⁵.

Grenmarr, 44¹².

Grænskr, 41²⁰.

Guðrún Lundasól, 24¹⁷.

Guðreðr Bjarnarson, 42⁷.

Guðrøðr [Goðrøðr] ljómi Eirík-
son, 8⁹, 19¹³.

Guðrøðr ljómi Haraldsson, 4⁴.

Guðrøðr [Goðrøðr] skirja Har-
aldsson, 32².

Gulapingslög [Gola-], 12²,
75⁴.

Gullharaldr, 21⁵, 16, 25.

Gunnhildr konungamóðir, Öz-
urardóttir lafskeggs, 8,
12, 13, 16, 18, 22, 23,
30, 31.

Gunnhildar synir, 28¹⁰, 30¹.

Gunnhildr Óláfsdóttir sé Úlf-
hildr.

Gunnrøðr Haraldsson hárfagra,
4¹.

Guthormr [Goðormr, Goð-
þormr] Eiríksson, 8⁶,
12¹³, 18.

Guthormr [Goðormr] Haralds-
son hárfagra, 32⁰.

Gyða Skoptadóttir, 95², 96²⁰.

Gyrðr Gyðufóstri, 95²⁰, 96^{10, 17}.

Haðaland [Haðalland], 12⁴, 4¹⁵.

Hafrsvágr (=Hafrsfjörðr), 2¹⁹.

Hákon góði Aðalsteinsfóstri,
3, 7, 9, 10, 12, 13, 16, 19.

Hákon jarl Eiríksson, 41—43,
47, 48.

Hákon jarl enn illi, 21—25,
27, 29, 30, 36, 39, 40.

Hákon Magnússon Þórisfóstri,
70, 73—76.

Hákonarhella, 17¹, 20.

Háleygir, 22¹¹.

Háleygjatal, 29¹⁵.

Hálfðan Eiríksson, 8¹⁰, 12¹⁸.

Hálfðan heikilnefr, hvítbeinn,
63¹¹, 13.

Hálfðan hvítbeinn, háfótr, 4⁵.

Hálfðan svartí Guðrøðarson,
12³, 27.

Hálfðan svartí Haraldsson,
32⁰, 72³.

Halland, 66¹⁴.

Halldórr á Skerðingsstjedu,
25⁷.

Hallvarðskirkja (í Osló), 92⁷.

Hálogaland [Háleygjaland],
77²⁴ (sé *anm.*).

Háls, 21²⁸, 24⁴.

Haraldr danakonungr, blátönn,
19², 21¹, 7, 23⁹.

Haraldr flettir, 76¹⁴.

Haraldr gillikristr, 90—92.

Haraldr Goðinason, 67²¹, 24,
69¹⁰.

Haraldr gráfeldr, 8, 12, 13,
19—22, 24.

Haraldr grönski, [41²⁰] 42⁵.

Haraldr hárfagri, lúfa, 1, 2, 4,
7—9, 22, 29, 42, 63, 70.

Haraldr harðráði Sigrðarson,

- 51, 53, 60—63, 65—70,
72, 79, 82.
Harmr, 78².
Hárr (= *Óðinn*), 120.
Hasleyjarsund, 749.
Haugar, 749.
Haukbær, 7248.
Hefringr, 7417, 7714.
Helganes, 588.
Hersir konungr, 2848, 28.
Hessjutún, 783.
Hísingr Geirsteinsson, 9420.
Hjaltland, 378.
Hjarrandi Geirsteinsson, 9419.
Hlýrskógsheiðr, 595.
Hólmgarðr 3117, 326, 10.
Hringaríki, 24.
HringrHaraldsson hárfagra, 322.
Hrœrekr Haraldsson hárfagra,
325.
Húgi enn digri, 8117.
Hörðaknútr [Knútr], 5625,
576, 20.
Hörðaland [Hörðu-], 3621.
Ingi konungr *Haraldsson*, 932,
9342, 48, 946, 15.
Ingi konungr *Steinkelsson*, 803,
8011, 14, 18.
IngibjörgÖgmundardóttir, 7820.
Ingigerðr Óláfsdóttir, [4424],
5412.
Ingiríðr, *sé frg.*
- Ingiríðr *Rögnvaldsdóttir*, 9311.
Írir, 8216.
Írland, 345, 825, 8325, 9015.
Ísland, 377, 4916.
Íslenzkr, 1416.
Jaðarr, 249.
Jamtaland, 505.
Jarizláfr [Jarit-] Austrvegs-
konungr, 453, 5325.
Jarlshelliir, 2549.
Jólnir, 121.
Jómsborg, 349.
Jórsalaland, 4011.
Jórsalir, 852, 15, 23.
Kálfr Árnason [Eggjar Kálfr],
464, 508, 514, 15, 548.
Kalmarna leiðangr [Karl-]
898.
Karkr [Karki], 2514, 2711.
Kaupangr, 27, 74, 75, 77, 84.
Klemenskirkja [Klemets-] (*í*
Niðarósi) 7311.
Klyppr *sé Þorkell klyppr.*
Knútr *Gormsson*, 216.
Knútr enn ríki, 41, 45—48,
56—58.
Konungsgarðr (*í Niðarósi*), 739.
Kristskirkja (*í Niðarósi*) 655,
767, 8121.
Kvernbiðr, 1512, 181.
Kyrpingaormr, 9314.
Körmt, 1215.

Limafjörðr, 21⁸, 22, 24⁴.
 Lundar, 24¹⁸.
 Magnús berleggr, 72—85, 90.
 Magnús *blindi* Sigurðarson,
 90—92.
 Magnús Erlendsson, 81¹¹.
 Magnús góði, 47, 53, 54, 56—
 63, 67.
 Magnús Haraldson harðráða,
 70⁶, 10, 72¹⁶.
 Margrét Ingadóttir, 80¹⁷.
 Máriukirkja (*í Niðarósi*), 69⁴⁵.
 Meðalhús, 24¹⁹.
 Mikligarðr [Garðr], 53¹², 61¹,
 88².
 Mostr [Most] 17⁵, 36²¹.
 Myrjartak Kondjálfaðson, 83²⁴.
 Mæri, 11⁹, 22¹¹, 18.
 Naumudalr, 28¹⁹, 22.
 Nesjar, 44¹¹.
 Niðaróss, 55⁵, 69¹⁶, 71⁵, 72²¹,
 73³.
 Nikolaus Sigurðarson, 81⁷.
 Nizi, 66¹³.
 Norðhörðaland, 17²².
 Norðinfraland, 18¹⁶, 68⁵.
 Norðmenn, 14⁷, 19⁸, 33²¹, 48¹⁰.
 Noregr, [1], 2, 3, 7, 8, 10—
 13, 19—22, 27—29, 31,
 36, 37, 40—43, 45, 47,
 53, 57, 63, 65—67, 69,
 70, 72, 79, 88, 90, 92.

Normandie, 68⁷.
 Oddmjórr, 22³.
 Öðinn, 1¹⁸.
 Óláfr búandi, *kyrri* Haralds-
 son, 69⁵, 70⁷, 13, 72⁹.
 Óláfr digrbeinn, 31⁷, 82⁵, 29²⁴.
 Óláfr enn helgi, digri, 41—46,
 50—54, 59—61, 71, 86, 87.
 Óláfr Magnússon, 84¹⁰, 15, 85¹,
 88²².
 Óláfr enn svenski [*scenski*],
 27²¹, 39⁶, 12, 18, 44²³.
 Óláfr Tryggvason, 20, 27, 29,
 30, 34, 35, 37—41.
 Ólof *sé* Álof.
 Ómundi *sé* Ámundi.
 Orkneyjar, 30, 31, 37, 69, 81.
 Ormrinn langi, 40².
 Osló, 91²², 92⁴.
 Óttarr birtingr, 93¹⁶.
 Ottó hertogi, 45⁹.
 Páll Orkneyjajarl, 69¹⁸.
 Pétrskirkja (*í Miklagarði*), 88¹⁰.
 Ragnarr rykkill *sé* Rögnvaldr.
 Ragnfrøðr Eiríksson, 8⁹, 19¹⁴.
 Ragnhildr *Skoptadóttir*, 95³.
 Ránriki, 65¹⁶ (*sé anm.*), 72¹⁸.
 Raumaríki, 30² (*sé anm.*).
 Raumsdalr, 76¹⁷.
 Rimul [Rømol], 25⁴, 26¹².
 Rogaland, 7¹⁸.
 Rögnvaldr Brúsa son, 51⁶, 54⁵.

Rögnvaldr *réttilbeini* Haraldsson, 323.

Rögnvaldr [Ragnarr] rykkill, 47, 8.

Rykinvík, 22.

Rönd, 21.

Sauðungasund, 42²⁰, 43¹.

Saxland, 45⁸, 88¹³.

Seljuhverfi, 77²⁰.

Selund *sé* Sjóland.

Sigtryggr Haraldsson hárfagra, 324.

Sigurðr byskup, 36¹⁴.

Sigurðr [*H*]ranason, 81⁷.

Sigurðr hrísi, 4³, 63¹⁴.

Sigurðr Magnússon Jórslafari, 49, 84, 85, 88—90, 92.

Sigurðr *munnr*, 93³, 18, 20, 94¹⁰, 20.

Sigurðr Sigurðarson, 80²³.

Sigurðr sýfa Eiríksson, 8, 19, 20.

Sigurðr sýr, 44⁷, 63¹⁰.

Sigurðr ullstreng, 76²⁰, 77⁵, 8, 80²⁴.

Sigurðr [h]yrnajarl [*hlafajarl*], 22¹⁵.

Sigvatr *skáld*, 52¹⁷, 55¹⁵.

Sjóland [Selund], 10²⁰, 39⁹, 63²⁴.

Skáney, 10²⁰.

Skeiðarbrandr [Brandr], 21⁸, 20, 32.

Skerðingssteðja, 25⁷.

Skjöldung, 31, 55¹⁹.

Skopti Ögmundarson, 78²².

Skotborgará, 59⁶.

Skotland, 34⁵, 81¹⁵.

Skúlagarðr, 73¹⁰.

Slygsaxfjörðr (*sé ann.*) 47¹³.

Smálönd, 89¹.

Snjófriðr Svasadóttir, 41⁰, 51³.

Sóli, 46⁴.

Sótanes, 30⁴.

Spaníaland, 18²⁴.

Steigar-Þórir, 70, 73, 74, 76—78.

Steinbjörg, 27⁴, 75¹⁶.

Steinn (*á Hringaríki*), 24.

Stiklastaðir, 50²⁴.

Storð, 13¹⁷.

Suðreyjar, 43¹⁹.

Sunnmœri, 76¹⁷.

Súrnaðalr, 13¹.

Svasi Finnkonungr, 41¹, 19, 54⁴, 21.

Sveinn Alfífuson, 48⁵, 52⁹, 54¹⁸, 56²¹, 25.

Sveinn bryggjufótr, 54⁷.

Sveinn Haraldsson fletta, 76¹³, 77³, 79¹.

Sveinn jarl Hákonarson, 27, 40, 43, 44.

Sveinn tjúguskegg, Danakonungr, 38—40.

Sveinn Úlfsson, 58—60, 64,
66, 67.
Svenskr (*jef. Sænskr*), 39¹⁸.
Sviar, 39⁶.
Sviþjóð, 27²², 31¹⁵, 16, 50⁵.
Sæheimr, 17²¹, 91¹⁶.
Sæla, 42¹⁹.
Sænskr (*jef. Svenskr*), 27²².
Tosti jarl, 67²⁰, 69¹.
Tryggvi Haraldsson hárfagra,
4¹.
Tryggvi Ólafsson, 20²³, 25,
29²⁵, 30¹⁸, 22.
Tryggvahreyr, 80⁶.
Túnsberg, 92¹.
Ulaðstír, 83⁹.
Úlfhildr Óláfsdóttir, [45⁷].
Úlfr [*H*]ranason, 81⁶.
Úlfr jarl *Sprakaleggsson*, 58².
Úlfr stalleri, 61¹¹, 16, 62¹², 24.
Ulli, 26¹.
Ungaraland, 88¹².
Upplendingar, 73¹⁶.
Upplönd, 30¹⁹, 44⁸, 76¹⁶.
Vagnvíkaströnd, 77¹⁷.
Valdair, 47¹⁶.
Vambarhólmr, 78¹⁰.
Vear, 79²⁰.
Vémundur völuþjótr, 20¹³.
Veradair, 50⁷.
Viðkuðr [*Vit-*] Jóannesson, 81⁵,
83¹³, 16,

Viðrir, 11⁹.
Vigða (4) 28²².
Vigða (*dróttning*), 28²⁰.
Vigg, 77².
Vík (= *Víkin*), 75⁷, 95⁴.
Vindland [Vinn-, Vinð-, Vend-,
Vein-], 2, 34, 38, 39, 58.
Vörðynjar [= *Varðynjar*], 79²¹.
Vörsar, 20⁷.
Yrnar [Hyrnar], 22¹⁵.
Þangbrandr prestur, 36¹⁷.
Þeksdalr, 77¹⁹.
Þjóstólfr Ólason, 93¹⁰.
Þoptinn, 5⁷.
Þóra *mostrstöng* [mor-], 17⁴.
Þóra á Rimuli, 25⁴, 26¹³.
Þórálfr enn sterki, 11¹⁵.
Þórir sé Steigar-Þórir.
Þórir bróðir Magnúss ens góða,
64¹³, 25.
Þórir hundr, 46⁵, 51¹, 18.
Þórir þegjandi *Rögnvaldsson*,
22¹⁷.
Þorkell klyppr, 20¹⁵.
Þorleifr spaki, 61¹, 12³.
Þormóðr *prestur*, 36¹⁸.
Þórólfr lúsa[r]skegg, loðskegg,
20²⁴, 31¹¹, 32¹⁷.
Þorsteinn knarrasmiðr, 51¹⁹, 25.
Þrándheimr, 13², 21¹², 50⁶,
64⁵, 76¹⁹.
Þriði (= *Óðinn*), 12⁰.

Þrændir, 11, 50—52, 55, 73.

Þyri Haraldsdóttir, 38⁴.

Æstrið *sø.* Astriðr.

Ögló [Hökló], 21¹².

Ögmundur dengir, 93¹².

Ögmundur Skoptason, 80²².

Ögmundur sviptir, 93¹².

Ögvaldsnea, 12¹⁶.

Özurr lafskegg, 8⁴.

Oversigtstavle

over siderne i udgaven i Fornmanna sögur X (F) og spalterne i denne udgave (A).

F.	A.	F.	A.
377	1 ¹ —2 ¹⁸ .	400	51 ¹¹ —53 ¹⁰ .
378	2 ¹⁸ —4 ²⁴ .	401	53 ¹⁰ —55 ¹¹ .
379	4 ²⁴ —7 ⁴ .	402	55 ¹¹ —57 ¹¹ .
380	7 ⁴ —9 ¹² .	403	57 ¹¹ —59 ¹⁶ .
381	9 ¹² —11 ¹⁵ .	404	59 ¹⁶ —61 ²⁰ .
382	11 ¹⁵ —13 ²⁴ .	405	61 ²¹ —64 ¹ .
383	13 ²⁴ —16 ² .	406	64 ² —66 ⁹ .
384	16 ³ —18 ⁸ .	407	66 ⁹ —68 ¹³ .
385	18 ⁸ —20 ⁹ .	408	68 ¹⁴ —70 ¹³ .
386	20 ⁹ —22 ¹⁵ .	409	70 ¹³ —72 ¹⁰ .
387	22 ¹⁵ —24 ¹⁷ .	410	72 ¹⁰ —74 ⁹ .
388	24 ¹⁷ —26 ¹⁹ .	411	74 ⁹ —76 ¹⁷ .
389	26 ¹⁹ —29 ⁵ .	412	76 ¹⁷ —78 ¹⁷ .
390	29 ⁵ —31 ¹⁰ .	413	78 ¹⁸ —80 ¹⁷ .
391	31 ¹⁰ —33 ¹⁴ .	414	80 ¹⁷ —82 ²³ .
392	33 ¹⁴ —35 ²⁴ .	415	82 ²³ —85 ⁶ .
393	35 ²⁴ —38 ¹¹ .	416	85 ⁶ —87 ⁸ .
394	38 ¹¹ —40 ¹³ .	417	87 ⁸ —89 ¹³ .
395	40 ¹⁴ —42 ²¹ .	418	89 ¹³ —91 ¹⁹ .
396	42 ²¹ —44 ²⁴ .	419	91 ¹⁹ —93 ²⁰ .
397	44 ²⁴ —47 ⁸ .	420	93 ²¹ —95 ¹⁷ .
398	47 ⁸ —49 ⁷ .	421	95 ¹⁷ —96 ²³ .
399	49 ⁷ —51 ¹¹ .		

www.bogbog.com.cn
Vejledning
 til
bogens brug.

Af bogstaver, der ikke bruges i almindelige udgaver af oldnordiske bøger, findes i Agrip følgende:

ǣ = æ, e, é.	ǿ = ey, au, œ, ö.
Ʒ = E.	ǣ = an, ann.
f = f.	æ = ǿ.
ƿ = m.	ǣ = ar.
ŋ = nn.	ð (undertiden også ð) = dr
h = n, nn.	þ = þr.
ǫ = ø, œ, ö, ó, o.	ʝ = ok.
z = r.	' = er, ır, eir, ri, r.
p = v.	w = ar, ra.
u = y.	∞ = ur, ru, (ry).
av = av, au, ø, œ, ö, ó, o.	ʒ = us.
æ = ø, œ, sjældent æ, ö, ó.	

over et bogstav betegner i reglen m eller n.

9 betegner, at noget, der er skrevet i margen, skal indsættes i teksten.

, eller , betegner, at noget, der er tilføjet mellem linjerne, skal indsættes i teksten.

En prik under et bogstav betegner, at dette skal udslettes.

De almindeligste forkortelser er følgende: når en vokal

skrives over linjen, betegner det i reglen, at der foran den skal indsættes et v eller r: $\overset{a}{q}\overset{a}{p}$ = quap (*kvað*), $\overset{a}{f}$ = fra (*frá*),

$\overset{o}{q}\overset{o}{m}$ = quomo (*kvámu*), $\overset{o}{b}\overset{o}{p}$ = broper (*bróðir*) o. s. v.

$\overset{o}{h}$ = hann; $\overset{o}{h}\overset{o}$ = honom; $\overset{o}{h}\overset{f}$, $\overset{o}{h}\overset{i}$ = hans; $\overset{o}{h}$ = hon;

$\overset{r}{p}$ = þat; $\overset{r}{p}$, $\overset{r}{p}\overset{r}$ = þeir;

$\overset{r}{m}$, $\overset{r}{m}$, $\overset{r}{Y}$, $\overset{r}{Y}$ = maðr; $\overset{r}{m}$ = mannz; $\overset{r}{m}$ = menn, manna; $\overset{r}{m}$ = manna, mann o. fl.

$\overset{r}{k}$, $\overset{r}{k}\overset{r}$ = konungr; $\overset{r}{k}\overset{r}{Y}$ = konunginn; $\overset{r}{k}\overset{f}$ = konungs o. fl.

engl, vendl osv. = England, Vendland osv.

$\overset{o}{u}$ = uoro (*váru*).

$\overset{r}{m}\overset{t}$, $\overset{r}{m}\overset{t}\overset{i}$, $\overset{r}{m}\overset{t}$ = mælti.

$\overset{r}{a}\overset{t}$ = átti.

$\overset{r}{f}$ = skal.

$\overset{r}{m}\overset{p}$, $\overset{r}{m}$; = með.

$\overset{r}{s}\overset{i}\overset{p}$ = sípan.

De såkaldte „stammstafanir“, o: sådanne forkortelser som .s. = sonr, p. = var o. dsl., vil formentlig let kunne forstås på de steder, hvor de forekommer.

Rettelser.

www.libtool.com.cn

XVII l. 19 læs rinda 48°

XXIII l. 10 — 4 gange lanz

7 l. 10 — ftvrcp₁.

13 l. 13 — merkiligastr

22 l. 22 — ifir-

29 l. 11 — fpn-

33 l. 20 — h¹ iape.

36 l. 7 — €n

36 l. 9 — oc

45 l. 2 — gift₁

47 l. 25 — €H

55 l. 5 — cō

64 l. 5 — icfz

81 l. 13 — er nuer

103 anm. til 17^s læs farð

133 efter f = f tilføj l = ll.

Desuden står der på nogle steder et mere eller mindre tydeligt f (aldrig f) i steden for f.

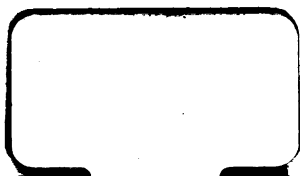
www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

www.libtool.com.cn

